

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Yıl: 7 / Sayı 76 / 15 Nisan 1989 / 2.50 DM

NEWROZ COŞKUSU DORUKTA

Ankara'da Newroz kutlaması

Ulusal direniş bayramımız Newroz'da, Ankara'da iki eylem gerçekleştirildi. 20 Mart 1989 gecesi aynı saatlerde (20.00-21.30) ERNK taraftarı yurtseverler tarafından bir bankaya molotof kokteyli atıldı ve devlete ait bir su tankeri yakıldı.

Keçiören'deki Türkiye İş Bankası'na atılan molotof kokteyli patlayarak çevrede panik yarattı ve binada büyük hasar meydana geldi. Aynı saatlerde Mamak-Gülveren'de yapılan eylemde ise bir su tankeri tamamen yandı. Her iki eylem yerine de Newroz'a ilişkin ERNK imzalı bildiriler bırakıldı.

Eylemin ertesi günü basın bankaya yönelik eylemi, kimlerin gerçekleştirdiğini belirtmeden verdi; diğer eylemi ise vermedi. Ancak Ankara'da çıkan yerel **Ulus** gazetesi eylemi manşete çıkmararak, eylemin kimler tarafından gerçekleştirildiğini duyurdu.

Türk polisinin tavrı ilginç oldu; elindeki bildirilere rağmen bir yandan, "Eylemi PKK'nin yaptığı doğru değil" derken, diğer yandan da Kürdistanlıların yaşadığı bölgelerde geniş güvenlik önlemleri aldı. Onun bu tavrının sebebi şu şekilde yorumlanabilir: Yaklaşık bir yıldan bu yana genelde mücadelemize karşı giriştiği saldırılar, özelde ise metropol örgütlenmemize karşı başlattığı operasyonlar sonuçsuz kalmıştır. İşte bunu kabullenemiyor.

Newroz haftası boyunca yaşanan bir diğer gelişme ise, yaygın şekilde bildirilerin dağıtılması oldu. **ERNK-Ankara Temsilciliği** imzasıyla hazırlanan bildiriler, hafta boyunca Kürdistanlıların oturduğu hemen bütün gecekondu mahallelerinde dağıtıldı. Mamak, Keçikıran mah., Araplar mah., Üregil, Tuzluçayır, Balgat, Erzurum mah., Karapınar mah., Ehlibeyt mah., Yenidoğan-Çinçin mah. vb. yerlerle birlikte, üniversitelerin birçok fakültelerinde de bildiri dağıtımı yapıldı.

LÜBNAN'DA NEWROZ MİLİTANCA KUTLANDI

(Berxwedan Barliyas muhabiri): 18 Mart 1989 günü Mahsum Korkmaz Akademisi'nde Newroz kızıl gösteriyle kutlandı. Sabah erkenden Kürdistan Devriminin öncü adayları başlanacak resmi kutlamaların yüksek coşku ve heyecanıyla ve son hazırlıklarını da tamamlayarak 8.15'e doğru merasim alanında toplandılar. Son provolar da tamamlanarak saat 9.00'a doğru komutan arkadaşın "dikkat" komutunu vermesiyle, halk ordumuzun komutan adayları hazırola geçerek verilen diğer komutlara göre selama geçtiler. Komutan arkadaşın selamlamasıyla bütün gözler pür-dikkat şeref kürsüsüne dikilerek Kürdistan ve dünya devrim şehitleri anısına bir dakikalık saygı duruşu 21 pare atışlar eşliğinde yapıldı. Konuşmanın ardından yeniden komutan arkadaşın peşpeşe gelen komutlarıyla başlayan resmi geçit, bağımsız ve özgür geleceğin kızıl ordu gösterilerini bütün görkemliliğiyle gözler önüne getiren resmi geçit başladı. En önde Parti bayrağı, bir adım gerisinde Cephe-Ordu bayrakları ve dizilen Akademi öğrencileri kızıl ordu yürüyüşüyle şeref kürsüsünü oluşturan, Parti Önderliğinin resmi, sağında ve solunda şehit MK

Devamı 3. sayfada

Batı Almanya'da tutuklu bulunan Kürt politikacılardan
A. Haydar KAYTAN, H. Hayri GÜLER, Selahattin ÇELİK, İbrahim KADAH ve Selman ASLAN
SÜRESİZ AÇLIK GREVİNDE

Batı Alman emperyalizmi tarafından, faşist Türk devletiyle işbirliği temelinde Şubat 1988 tarihinden itibaren çeşitli tarihlerde tutuklanan devrimci Kürt politikacılardan **Ali Haydar KAYTAN** 20 Mart'ta; **Hasan Hayri GÜLER, Selahattin ÇELİK, İbrahim KADAH ve Selman ASLAN** 10 Nisan 1989 tarihinde süresiz açlık grevine başlamışlardır. Gazetemize ulaşan haberlere göre, tutuklu bulunan diğer Kürt politikacılar da açlık grevine başlayacaklardır.

A. Haydar KAYTAN (Stammheim), H. Hayri GÜLER (Ossendorf), Selahattin ÇELİK (Frankfurt), İbrahim KADAH (Ossendorf) ve Selman ASLAN'ın (Ossendorf) başlattıkları süresiz açlık grevinin ortak amacı şudur:

— Agri Verlag yayınevinin yayınlarının üzerindeki sansürün kaldırılması,

— Ayaklardan zincirlemelere son verilmesi,

— Ziyaretçilere yapılan baskıların kaldırılması,

— Bilimsel ve politik-teorik kitapların alınmasının serbest bırakılması.

Daha önce de duyurduğumuz gibi, devrimci Kürt politikacılar çeşitli sürelerle açlık grevine girerek, tutukluluk koşullarını protesto etmişlerdi. Devrimci Kürt politikacılardan bazılarının açlık grevini ölüm orucuna dönüştürmeleri, taleplerin yerine getirilmesi için gösterilen kararlılık ve Kürdistanlı yurtseverlerin yaygın dayanışma eylemleri sonucu, tutukluluk koşulları kısmi de olsa düzeltilmişti. Ancak devrimci Kürt politikacıların direnişleriyle elde ettikleri haklar adım adım gaspedildi. Bu, faşist Türk devletinin kendi cezaevlerinde sık sık başvurduğu bir yöntemdir. Bu yöntem, aynı zamanda Batı Alman devleti ile TC'nin, PKK'ye yönelik işbirliğinin ne denli ilerlemekte olduğunu da göstermektedir. PKK'li devrimci tutuklulara karşı biri diğerine akıl vermiyorsa; o zaman her ikisi de bu yönlü akılların birleştirerek ortak karara dönüştürüyor.

Tüm yurtsever, demokrat ve ilerici kamuoyunu, devrimci Kürt politikacıların Batı Alman emperyalizminin anti-demokratik uygulamalarına karşı başlattıkları açlık grevi direnişine destek vermeye ve Batı Alman emperyalizminin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine yönelik düşmanca tavrını kınamaya çağırıyoruz.

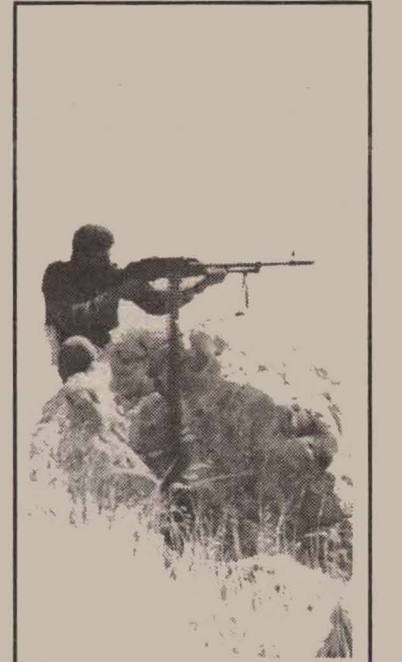
Cephe birliklerini örgütlemede görülen yanlış yaklaşımları mahkum edelim, doğru tarzı egemen kılalım!

ORTA SAYFADA

40 yıllık saldırganlık:
NATO

4 Nisan'da NATO (North Atlantic Treaty Organizasyon-Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü), 40. kuruluş yılını kutladı. NATO, İkinci Dünya Savaşı sonsında emperyalist devletlerin biraraya gelmesi ile 1949'da kuruldu. NATO'nun kuruluşu, emperyalist devletlerin Sovyetler Birliği'ne karşı başlattıkları "soğuk savaş"ın bir ürünü olarak ortaya çıktı. 40. yılına girmesi vesilesiyle, halklara karşı yürütülen saldırganlığın baş örgütü olan NATO'nun dünü ve bugününü kısaca da olsa değerlendirmek istiyoruz.

Devamı 13. sayfada

Yurtseverler, ilericiler, demokratlar

ARGK İLE DAYANIŞMA KAMPANYASINA KATILALIM!

"Bir Parça Özgür Vatan Toprağı Yaratma" şiarı ile yükselen ulusal kurtuluş savaşımız, Newroz atılımı ile yeni ve güçlü gelişmeler yaşıyor. ARGK gerillaları, Botan'dan Adıyaman'a, Mardin'den Kars'a kadar bütün Kürdistan'da silahlı direnişi yükseltiyor; faşist sömürgeci düşmana tarihinin en ağır darbelerini vuruyorlar.

Halkımız, ERNK bayrağı altında tarihinin en görkemli gelişmelerini yaşıyor. Düşmanın çağdışı bütün vahşetine, işkence uygulamalarına rağmen, halkımız ulusal kurtuluş savaşına desteğini esirgemiyor, daha fazlasını vermek için büyük fedakarlıklar gösteriyor.

Partimiz PKK, içten ve dıştan gelen tüm saldırılara rağmen, gelişmesinin zirvesini yaşıyor. Partili militanlar, çizgiye daha fazla hakim duruma gelmiş; çizgiyi uygulamada yetkinleşmişlerdir. PKK'nin proleter çizgisi daha da netleşmiştir.

Devamı 4. sayfada

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

Bereketli ovanın ortasında bir şirin beldemiz

MUŞ

Gazetemizde başlattığımız **"Adım Adım Kürdistan"** adlı seri yazı yeni bir beldemizle devam ediyor. Şimdiye kadar tanıttığımız Hakkari, Siirt, Mardin, Van ve Bitlis beldelerimizin ardından bu sayımızdan başlayarak; Bingöl, Diyarbakır, Siirt, Bitlis, Ağrı ve Erzurum'un sınırlarını çevrelediği Muş beldemizi tanıtacağız.

Muş beldemizin bu ilk bölümünde, adının nereden geldiğini ve geçmişten günümüze kadarki kısa tarihçesini okuyacaksınız.

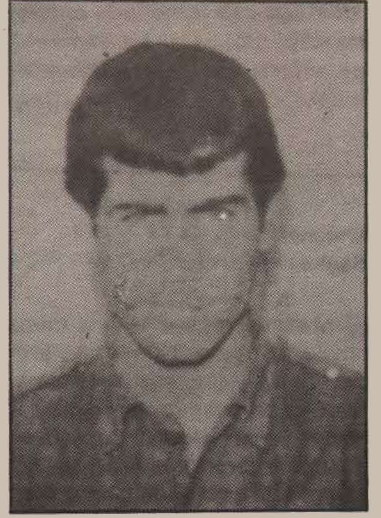
Yazısı 8. sayfada

DİRENİŞ KAHRAMANLARIMIZ

Mehmet Ata ASLAN (Hogır) ve Veli YAŞAR yoldaşlar (sağ ve sol baştakiler) Mahsum Korkmaz Akademisi'nden ülkeye yönelirlerken...

Militan devrimciliğin seçkin timsali

VELİ YAŞAR

Bagok Direnişçileri silahlı eğitim sırasında...

Partimizin militan kişiliğini sahsında somutlaştıran, komutanlık özelliklerine sahip Delil yoldaşı, mücadelemizi yükselterek yaşatabiliriz. PKK'de şehitleri yaşatmak, onların anılarına bağlı kalmak ancak yürüteceğimiz mücadeleyle olur. Delil yoldaşın anısına bağlılığın bir diğer gereği olarak da kısaca onu tanımak ve tanıtmak gerekiyor.

Delil yoldaş 1957 yılında Halfeti'nin Vahna (Sırataşlar) köyünde topraksız ve oldukça yoksul bir köylü ailesinin çocuğu olarak dünyaya geldi. Ailesinin eskiden beri meydana gelen kan davaları ve devletle olan çelişkilerinden dolayı, sürekli mahkumiyet ve sürgün hayatı yaşamışlardır.

Okumaya, öğrenmeye, sömürgeci eğitim kurumlarında da olsa, meraklı olmasına rağmen, yoksul olmalarından dolayı ancak ilkokulu bitirmiştir.

Kürdistan halkının bir parçası olan Delil yoldaş Kürdistan halkının yoksulluğunu, sefaletini ve sömürülüşünü şu şekilde dile getiriyordu:

"Daha köyde iken yeni yeni açılan Adana ve Hatay'da pamuk toplama ve çapa ırgatlığına ailece bir iki yıl gitmiştik. Bu yoksullara açılan yeni bir 'ekmek kapısı' idi. Ama diğer taraftan Kürdistan halkının ucuz işgücünün sömürgeci sermayelere akmasıydı. Diğer bir deyimle, kapitalist sermayenin daha örgütlü ve kurallı çalıştırılan serfleri-ırgatları yediden yetmişe her yaştan Kürdistanlı insanlardan oluşurlar."

Emekçi yapısı, onda ilkel ve örgütsüz de olsa ulusal ve sınıfsal bilincin oluşmasına neden olmuştur. Bunu şu şekilde dile getirirdi:

"Bu emek taşıyıcılığı, köleliğin dehşet verici yaşam koşulları bende soylu bir ulusal ve sınıfsal bilincin yetersiz de olsa gelişmesinde itici bir rol oynamıştır... Çünkü insan hem kendi halk gerçekliğini, onun sefaletini, sömürülüşünü görüyor, hem de faşist Türk sömürgeciliğinin, toprak kapitalistlerinin iç yüzünü, sömürgeci düzenini daha iyi tanıyor ve görüyordu."

1976 yılında Antep'te Partimizle tanışan Delil yoldaş, bir dönem sempatizan konumunda kaldıktan sonra, 1979 yılından 1980'e kadar çeşitli faaliyetlerde bulunmuş, 1980'de Ortadoğu alanına çekilmiş, belirli bir eğitimden sonra ülkeye öncü grupta yer alarak girmiş, belli bir pratik ardından da tekrar Akademi ortamına gelmiş ve 1987'de ülkeye yönelmiştir.

Evet, Delil yoldaşla unutamayacağım bir anım oldu. Yıl 1987'ydi. Ben o zaman gerilla birliklerimize katılmıştım. Grubumuz 11 kişi olup Botan Eyaletinin Eruh bölgesinde faaliyet yürütüyordu. Bu süreçte Partinin III. Kongre'de aldığı kararları ülkeye aktarmak ve pratikte uygulamak için büyük bir sevinci yaşıyorduk. '87 Haziran ayında Mardin bölgesinde sömürgeciliğe ve çeteciliğe karşı başlayan devrimci savaş, bir bütün olarak ülkemizi coşku ve sevince boğmuştu. Bu devrimci sevinç ve coşku sürerken, Temmuz ayında Mardin bölgesinden Botan bölgesine bir grup arkadaş gelecekti. Biz bu grubu karşılamak üzere üç kişilik bir grup olarak Gabar dağından yola çıktık. Yolculuğumuzun ikinci gününde, Karacadağ eteğinde bir köye vardık ve çevre hakkında bilgi aldık. Köylülerin çevrede düşmanın olduğunu söylemesi üzerine, ihtiyaçlarımızı karşılayıp dağa çıktık. Yalnız düşmanın çevrede olabileceği varsayımıyla o gece randevu noktasına gitmedik.

Sabah olunca keşif yaptık, herhangi tehlikeli bir durum olmadığı için randevu noktasına gittik. Noktada büyük bir grupla karşılaştık; bu bana büyük bir manevi güç vermişti. Bir müddet sohbet ettik. Saat dokuza geliyordu, hava çok sıcaktı ve o gece uyumamıştım. Bu sırada grubun içinden bir arkadaş tatlı bir dille; *"Arkadaş biraz uyusun, daha sonra konuşacaklarımız var"* dedi. Daha sonra yine o arkadaş beni çağırdı. Kavurucu sıcaklığın olduğu bir yaz günüydü. Bir ağacın altında Delil yoldaşla ilk defa tanışıyordum. Bu yer Karacadağ'dı. Bu sıcak günde karşılaşmamız daha bir sıcak oldu ve bu benim beynime, yüreğime hiçbir zaman solmayacak bir nakış gibi işlendi.

O gün Delil yoldaş, bölgedeki devrimci çalışmalarımız hakkında soru sorup, bilgi aldı. Daha sonra düşman ve çetecilik ile bunların konumlanması hakkında bilgi toplamamızı istedi. Partimizin III. Kongre'de aldığı kararları bana aktardı. Bu kararları aktarırken Delil yoldaşın şahsında, fedakarlık, Parti kişiliğine layıklık görülüyordu. Her kelimesinde Partiye ve halka nasıl bağlı olduğu somut ve net gözüküyordu. Hiç kuşkusuz bu gerçekliğin bilincinden hareketle, öz vatanımız olan Kürdistan'da PKK önderliğinde gelişen, güçlenen ulusal kurtuluş savaşımızın zaferle taçlandırılması için, halkımızın bağrından çıkan en yiğit, en fedakar Parti militanları bağımsızlık ve özgürlük fidanını kanlarıyla sulayarak ilerliyorlar.

PKK tarihi demek, çekilen acılara, baskılara ve zorluklara rağmen, halkımızın en değerli evlatlarının kanlarıyla tarihimizin bütün gerçekliklerini açığa çıkarmak ve insanlık için mücadele etmek demektir.

Kürdistan bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi uğruna şehit düşen her militanın yaşamı, günlük nefes alış verişi bile romanlara, şiirlere konu olacak değerde ve soyluluktadır. Öylesi halk kahramanlarımız vardır ki; yaşamı ve mücadelesi bir kaç romana sığmayacak boyuttadır. Bu soylu yaşamın en seçkin örneğini sergileyen ve çoğumuz üzerinde etki yaratan yoldaşlardan birisi olan Delil yoldaşla kısa bir beraberliğimiz olmuştur. Kısa sürede belirgin özellikleriyle kahramanlıklar sayfasında yer alan Delil yoldaşla bir anımı daha anlatacağım:

Yıl 1987'nin 18 Ağustos'u. Eruh'ta çeteciliğe karşı, Delil yoldaşın tespit ettiği bir eylem gerçekleştirecektik. Eylem bir bütün olarak Delil yoldaşın komutasında başarıyla sonuçlanır. Köyde var olan çetecilik tümüyle imha edilip, silahları kamulaştırılır.

Delil yoldaş iyi bir askeri eğitmen ve komutandı. Yapının gelişmesi için sarfettiği çaba, fedakarlık ve azim yoldaşlık bağlarına kendi damgasını vurmuştu. Her yönüyle bize örnek olan Delil yoldaşla kısa beraberliğimizden sonra ben onun grubunu Botan'dan Garzan'a götürdüm. Ayrılırken söylediği sözleri hiçbir zaman unutmam: *"Biz, Parti Önderliğimizin önderliğinde, PKK'nin verdiği direniş mücadelesi bayrağını omuzlarımızda kanımızın son damlasına kadar taşıyacağımıza söz vermişiz ve bu söze bağlı kalacağız."*

Komutanlık özellikleriyle Partiye ve halkına daha çok şey kazandırmak için bir grup arkadaşıyla birlikte 1 Nisan 1988 günü Bagok'ta 9000 kişilik düşman gücüne karşı günboyu savaşmış, düşmana büyük kayıplar verdirmiş, daha sonra şehit düşmüştür.

Delil yoldaş, düşmanla kurşun temasına geçtiği andan itibaren çatışmanın son aşamasına kadar yoldaşlarını sevk ve idare etmiş ve üstün manevra ve kabiliyeti dahilinde yönetmiştir. Bu, Delil yoldaşın en büyük komutanlık vasfı ve özelliklerinden kaynaklanan bir durumdur.

Delil yoldaş, Bagok direnişinde, kendi komutasında bulunan yoldaşlarını kanının son damlasına kadar düşman saldırılarından korumuş ve bu uğurda şehitlik mertebesine ulaşmıştır. Böylesi güçlü devrimci komutanlık özelliklerine sahip olan Delil yoldaş, ayrıca üç düşman helikopterinin düşürülmesi ve bir o kadarının yara almasında bizzat rol oynamıştır. Ve bu rolünü sonuna kadar oynayabilen büyük bir halk önderi olarak tarihsel mücadelemizde adını altın harflerle yazdırabilmiştir.

Delil yoldaşın Bagok direnişinde ortaya koyduğu devrimci tavır, kelimelerle tasvir edilemeyecek kadar büyük bir devrimci direniş destanı yaratmıştır. O, bir yandan düşmanın 9000'i aşkın kara birliklerine karşı savaşırken, bir diğer yandan helikopter desteği altında hava indirme birliklerine karşı da aynı tavrı ve devrimci iradesini sürdürmüş, böylesine büyük ve gerçek bir halk önderine yaraşır bir durumu kendi şahsiyetinde somutlaştırmış ve aynı zamanda yoldaşlarına da büyük bir ilham ve cesaret kaynağı olmuştur.

Delil yoldaş, çatışmanın ikinci aşamasında düşürülen düşman helikopteri üzerine giderek içinde bulunan ve aynı zamanda yaralı olan bir yığın it sürülerini kurşuna dizerken, düşman güçleri tarafından helikopterin koruma altına alınmaya çalışıldığı bir anda düşmanın kahpe kurşunlarına hedef olarak, orada şehit düşüp ölümsüzleşmiştir.

Şehit Hüseyin Grubu'ndan
Serhad

Cesaretin en görkemlisinde
Zaferi umut ettiler
Düşerken dirildiler birer birer
Filizlenen kurtuluşun toprağına
Demiri erittiler inançlarıyla
Bir özgürlük savaşında
Kahramanca düşerek
gömüldüler kalplere...

1 Nisan Bagok Direniş Kahramanlarını ölümsüzlüklerinin yıldönümünde anıyoruz

"1 Nisan 1986 tarihi, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde en büyük savaşlardan birinin yaşandığı, o güne dek ulusal kurtuluşçu güçlerimiz ile sömürgeci-faşist kolluk kuvvetleri arasında yaşanan en kanlı hesaplaşmalardan biri niteliğinde olan Bagok direnişimizin gerçekleştiği gündür."

PKK-Avrupa Temsilciliği, *"1 Nisan Bagok Direnişi kahramanlarımızı, şahadetlerinin 1. yıldönümünde saygı ile anıyoruz"* başlığıyla yurtsever Kürdistan halkına ve ilerici demokratik kamuoyuna yönelik yayınladığı bildiride, Bagok direnişinin bilince çıkarılması gereken esas noktasını yukarıdaki alıntıda aktararak açımlıyordu. 1 Nisan 1988 tarihinde, Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu (ARGK) gerillaları ile sömürgeci Türk ordusu güçleri arasında meydana gelen muharebede, çeşitli rütbelerde 200'ün üzerinde Türk askeri öldürülmüş, 3 helikopter düşürülmüştü. Nusaybin'in Bagok alanındaki bu muharebede 20 ARGK savaşçısı kahramanca direnerek şehit düştü. Bağımsız bir vatan ve özgür bir yaşam için kan ve can vererek ölümsüzleşen Veli YAŞAR, Mustafa KAPLAN, Yaşar TALAY, Faysal ÇATIKKAŞ, M. Musbah YAVUZ, Cevat YAVUZ, Emin ÇEVİK, M. Emin KAYA, Mehmet KURT, Nurişan AY, Nesim ORAL, Cemal KARATAŞ, Veli KUMAK Koçero GÜLMEZ, M. Vahaç DOĞAN, Nevaf YILDIRIM, Umaettin METİN, Ayten TEKİN, Xebat ve Murat yoldaşlar Avrupa'da da Kürdistanlı yurtseverler tarafından toplantılar düzenlenerek, bildiriler dağıtılarak ve afişleme yapılarak anıldılar.

Gazetemiz **Berxwedan** da 1 Nisan Bagok Direniş Kahramanlarını ölümsüzlüklerinin 1. yıldönümünde saygı ile anıyor...

LÜBNAN'DA NEWROZ MİLİTANCA KUTLANDI

Baştarafı 1. sayfada

üyelerinin resimleri önünde Cephe bayrağıyla hazırlanan kızıl bir masa, masanın ardında komutanları selamlayarak geçtiler.

Merasimin tamamlanmasıyla sportif gösterilere peşpeşe yüksek tezahürat ve sloganlarla başlandı. En yüksek tepede yakılan ateş ve dalgalandırılan ERNK bayrağı, bir yandan da Mazlum yoldaşın resmi, Newroz'un tarihsel ve güncel anlamını en iyi bir şekilde simgeleyen bir gurur tablosunu oluşturuyordu. Daha sonra bütün yoldaşların grup grup yer aldığı yarışmalara geçildi ve çeşitli dallarda birincilik alan yoldaşlara ödüller verildi.

Öğleden sonra başlayan kültür programı, ulusal-devrimci bir öz ve estetikle silahın ve kültürün sanatsal bütünlüğü bütün yoldaşlara unutulmayacak coşkulu anlar yaşattı. Sırasıyla Newroz özel programı; koro, folklor, tiyatro, devrimci türküler Akademi öğrencilerinin oluşturduğu Koma Serkevtin tarafından sunuldu.

Böylece sabah 9.00'da başlayan Newroz kutlama programı akşama doğru 16.30'da ancak tamamlanabildi ve ondan sonraki bölümü geniş bir saha üzerinde bütün yoldaşların "APO Hate Hîlvanê" geleneksel oyunuyla sürdürüldü.

19 Mart günü Barliyas'ta yapılan gece ile Newroz kutlamalarına devam edildi. Akademideki kutlamalar militanlar topluluğunun katılımı ile olurken: Barliyas'ta, bütün şiddetiyle savaşın sürdüğü Lübnan'ın değişik şehirlerinden gelen kitlelerin katılımıyla kutlandı.

Sabahın erken saatlerinde görevli arkadaşlar hızla hazırlıkları tamamlayan yoğun bir çalışma içine girdiler. Saat 12.30'a doğru Lübnan'ın değişik şehirlerinden gelen kitleler Barliyas caddelerini rengarenk giysileriyle, coşkun sloganlarıyla bayram alanına doğru ilerliyorlardı. Salona yaklaşırken tam bir halk ordusu gösterisine dönüşen yürüyüş kolu; slogan ve arabaların klakson sesleriyle PKK-ERNK-ARGK üçlüsü silahıyla ayağa kalkan bir halk topluluğunun zafer kutlamalarını tüm canlılığıyla gözler önüne getiriyordu.

Kitleler güvenlik kordonundan geçerek yerlerini aldıktan sonra saat 13.00'de perde açıldı. Sahnede yanan meşale Newroz isyan ateşini canlandırıyor ve 1000'i aşkın kitle ayakta *"Bijî Newroz!", "Bijî Serok APO!", "Bijî PKK!"* sloganlarını haykırıyordu. Ardından devrim şehitleri anısına yapılan saygı duruşuyla herkes dimdik ayakta, sağ yumruklar havada şehitleri anarken düşmana karşı kin ve nefret yüzlerde okunuyordu. Programın Kürtçe ve Arapça sunuluşu ardından koro grubu yerini aldı ve günün anlamını dile getiren marşları okudu. Ardından PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın mesajı Kürtçe ve Arapça okunduğunda kitleler *"Bijî Serok APO"* sloganını gür ve coşkun haykırışlarla atarak bağlılıklarını dile getiriyorlardı. Coşku tarif edilemeyecek derecedeydi.

Newroz'un halk tarihimizdeki yeri, Parti hareketimizin Newroz'a kazandırdığı çağdaş anlamı, Mazlum yoldaşın 21 Mart 1982 direnişi, ERNK'nin kuruluşu, Ulusal Kahramanlık ve Agit yoldaşın direnişi, günümüzde Newroz gerçekliğinin bulduğu anlam ve yarattığı gelişmeler, ulusal kurtuluş mücadelemizin ulaştığı bugünkü boyutlar ve görevlerimiz vb. içeren siyasi konuşma ilgi ile dinlenerek coşkun sloganlarla destekleniyordu. Geceye katılan devrimci, dost güçler ve sundukları mesajlar güçlü bir dayanışma olarak anlam buluyor ve bölge çapında ulusal kurtuluşçu güçlerin mücadele birliğini simgeliyordu. Yine ERNK Botan, Mardin, Dersim, Serhed Eyalet Komiteleri, ERNK Avrupa ve Libya Temsilcilikleri, Mahsum Korkmaz Akademisi öğrencilerinin gönderdikleri dayanışma mesajları okundu.

Mesajların okunmasıyla dağdaki gerillanın, yurt dışındaki emekçinin ve ülkemizin dört bir alanındaki halkımızın yürekleri birleşmiş, aynı duygularla, aynı amaçla birliği simgeliyordu.

Güney Kürdistan'dan gelen bir müzik grubu, sunduğu direniş marşlarıyla coşku ve sloganlar zirveye çıkıyordu. Koma Karkêr erkek folklorü ve çocuk korosu programa daha da zenginlik kattı. Koma Serkevtin folklor ekibi Kürdistan'ın değişik yörelerinden sunduğu birbirinden güzel oyunlarıyla unutulmaz dakikalar yaşattı. Gecenin en anlamlı sahnelerinden birisi de, "Bi navê Gel" adlı tiyatro oyunuydu. Dört perde halinde sunulan tiyatro, Kürdistan şehirlerinde "intifada" sürecini yaşayan bir halk ile düşmanın acizliğini sergiliyordu. Özellikle bizzat halkın düşman birliklerine yaptığı suikastler; esnaf, işçi, kadın ve gençlerin ortak direnişi, düşmanın içine girdiği çaresizlik ve sonunda ayaklanmayla hakkettiği akibete kavuşturulması bütün kitlenin ayakta zafer sloganlarını haykırışı ile izlenen sahneler oldu.

En sonunda Koma Serkevtin'in sunduğu devrimci türkülerin ardından, *"APO Hate Hîlvanê"* geleneksel oyunuyla bütün kitle kolkola ve sloganlarla halay çekti. Gecenin saat 18.30'da tamamlanmasıyla yine güvenlik kordonu eşliğinde kitleler salondan ayrıldılar. 19 Mart Barliyas Newroz gecesi, atılımcı bir ruha uygun bir kitlesel kutlama olup; coşku, moral, disiplin ve doyurucu programıyla militanca gerçekleşen bir eylem oldu.

AVRUPA'DA NEWROZ GECELERİ COŞKUYLA DEVAM EDİYOR

Bonn'da Newroz kutlaması

OSLO: Norveç'in Oslo alanında 19 Mart 1989 günü Newroz kutlaması yapıldı. Kürdistanlı emekçiler, dağınık yerleşim birimlerinde yaşamalarına rağmen, 400'ü aşkın kişi katıldı.

Devrim şehitlerine saygı duruşuyla başlayan gecede, programa, 20 kişilik bir ekibin ellerinde yanan mumlarla yaptığı gösterilerle geçildi. Çocuk Korosu, Koma Serxwebûn, Ozan Dıjwar, Ozan Xebat, Ozan Armanc, Ozan Berivan ve Koma Nujin kutlama programının müzik bölümünü oluşturdular. Folklorik gösterilerde çocuk folklor ekibi, Stavanger'den folklor ekibi yer aldı. Yapılan siyasi konuşmada günün anlamı ve son gelişmeler değerlendirildi. Botan'da gerilla yaşamından bölümler gösteren video kaseti seyredildi. Sahnelenen tiyatroda ise, sömürgeciliğin asimile ve ajanlaştırma girişimleri konu edildi. Gece programı, Koma Nujin'in söylediği Apo Hate Hîlvanê halayıyla sonuçlandı.

Newroz kutlaması, büyük coşku, şiddetli alkışlar ve sık sık atılan sloganlar eşliğinde geçti.

LIEGE: Belçika'nın Liege alanında ilk defa kutlanan Newroz'a 700'e yakın Kürdistanlı yurtsever katıldı. 26 Mart 1989 günü yapılan geceye ağırlıkta yeni kitlelerin katılımı sağlandı.

Kutlama programının zenginliği ve alanda ilk kez Newroz'un kitlesel olarak kutlanması büyük coşku ve etki yarattı.

Newroz kutlamasının açılışı, Newroz'un anlamını yansıtan özel bir programla yapıldı. Programda müziğin çeşitliliği, ozanların-müzik gruplarının fazlalığı geceye renk katarak coşku yarattı. Koma Serhed, Xelil Xemgin, Dilgeş, Tirêj, Zozan, Şemdin, Koma Amed, Belçika'dan, Duisburg'dan ve Hollanda'dan müzik gruplarının söyledikleri direniş türküleri alkışlar ve sloganlarla dinlendi. Kutlamanın folklorik gösteri bölümünde, yine Paris'ten gelen Koma Serhed, Belçika ve Almanya'dan folklor ekipleri başarılı oyunlar sergilediler. Sömürgecilerin ulusal kurtuluş mücadelemize yönelik oyunlarının teşhirinin yapıldığı tiyatro da sahnelendi. Ayrıca gecede yapılan siyasi konuşmada günün anlamı ve son gelişmeler aktarıldı. Newroz kutlaması geleneksel Apo Hate Hîlvanê halayı çekilerek sonuçlandı.

Oslo'da Newroz kutlaması

BONN: Newroz birlik, isyan ve direniş gecesi B. Almanya'nın Bonn şehrinde 26 mart 1989 tarihinde 2000 kişinin katılımı ile kutlandı.

Gece, Kürdistan ve dünya devrim şehitlerinin anısına saygı duruşuyla başladı. Daha sonra program, folklor ve müzikle devam etti. Tiyatroda ise ulusal kurtuluş mücadelemizin gelişmesini ve buna karşı geliştirilen sömürgeci komploları anlatan bir oyun sergilendi.

Gecenin anlam ve önemi üzerine yapılan siyasi konuşmada ise, Kürdistan'ın durumu, gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi ve düşman komploları üzerinde duruldu.

Konuşmalarda Newroz'un her yıl daha da yükselen bağımsızlık ve özgürlük ateşiyle kutlandığı belirtildikten sonra, ARGK gerillalarının bütün Kürdistan'da geliştirdikleri mücadeleye değinildi. ERNK'nin 5. kuruluş yılına girmesinin, Mazlum ve Mahsum yoldaşların şahadetlerinin anlamı üzerinde durulan konuşmalarda 1989 yılının mücadelemizdeki önemli yerine de değinildi.

Gece "Bi can, bi xwin, em bi terene ey Serok" sloganı eşliğinde Apo Hate Hîlvanê halayıyla sonuçlandı.

21 MART'TA NEWROZ KUTLAMALARI

Frankfurt'ta meşaleli yürüyüş

Avrupa'daki Kürdistanlı yurtsever emekçiler, yaygın şekilde 1989 direniş, isyan ve birlik günü Newroz'u kutluyorlar. Bir yandan Kürdistanlıların yoğun oldukları hemen tüm bölgelerde geceler düzenlenerek Newroz kutlanırken, diğer yandan Newroz tarihi olan 21 Mart günü meşaleli yürüyüşler ve mitinglerle kutlandı. Bu kutlamalardan gazetemize ulaşanlar şunlardır:

Nürnberg'de 100'ü aşkın Kürdistanlı yurtsever emekçi şehir merkezinde ellerinde meşalelerle yürüyüş yaptı.

Duisburg'da Newroz, 21 Mart günü bir toplantı düzenlenerek kutlandı. Kutlamaya 100'ü aşan sayıda katılım sağlandı. Kutlamada kültürel gösteriler sergilendi.

Köln'de YJWK (Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği) üyesi 35 kişi kadar yurtsever kadın, Türk konsolosluğu önünde protesto eylemi gerçekleştirerek Newroz'u kutladı. Polis müdahalesine rağmen, eylem engellenemedi. Eylemden dönüldükten sonra Newroz kutlamasına YKWK (Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği) derneğinde kültürel etkinliklerle devam edildi.

Frankurt'ta, Newroz meşaleli bir yürüyüş düzenlenerek kutlandı. Yürüyüşe 150'ye yakın Kürdistanlı katıldı. Başarılı ve coşkulu geçen yürüyüşe, dayanışma amacıyla EKİM, Toplumsal Kurtuluş ve Dev-Sol'dan taraftarlar da katıldılar.

Göppingen'de de 150 civarında Kürdistanlı yurtsever, Newroz'u, mitingle sonuçlandırdığı meşaleli yürüyüşle kutladı.

Yunanistan'da ise 5 çeşit afişleme yapıldı, Newroz'a ilişkin Yunanca hazırlanan 3000'e yakın bildiri dağıtıldı.

Yurtseverler, ilericiler, demokratlar

ARGK İLE DAYANIŞMA KAMPANYASINA KATILALIM!

Baştarafı 1. sayfada

PKK, ERNK ve ARGK silahlarına sahip olan ulusal kurtuluş mücadelemiz, tarihinin en görkemli zaferler dönemine girmiş bulunuyor. Bu gelişmeyi önlemek isteyen faşist Türk sömürgecileri, efendileri emperyalistler ve işbirlikçi uşakları dört bir yandan saldırarak yeni barajlar oluşturmaya çalışıyorlar. Ülkemizin dağlarında yükselen ulusal kurtuluş ateşini küllendirmek istiyorlar. Bunun için de sadece Kürdistan'da değil, Avrupa'da vd. alanlarda da mücadelemize saldırıyor, yeni komplolar geliştirmeye çalışıyorlar.

Düşmanlarımızın dört bir yandan saldırılarına karşı, halkımızı bağımsızlık ve özgürlüğe götürmek için, PKK, ERNK ve ARGK 1989 yılına daha fazla yükleniyor; bu yılı kazanmak için büyük bir çaba harcıyor. ARGK gerillaları geçmiş yılların verdiği tecrübeyle de 1989 yılını savaşın yaygınlaştırıldığı ve "Bir Parça Özgür Vatan Toprağı Yaratma" şiarının pratik gerçeklik kazandığı bir yıl haline getirmek için, büyük bir atılımı yaşıyorlar.

Yurtseverler, ilericiler, demokratlar!

1989 yılında savaşımızı daha da yaygınlaştırmak, bir parça özgür vatan toprağı yaratmak için, destek ve dayanışmamızı daha da arttıralım! ARGK'yi daha iyi donatımlı ve daha güçlü bir ordu haline getirmek için fedakarlığımızı daha da yükseltelim! Bunun bir gereği olarak, 1 Mayıs-15 Haziran 1989 tarihleri arasında sürecek olan ARGK'yle dayanışma kampanyasına kitlesel olarak ve tüm olanaklarımızla katılalım! Maddi desteğimizi arttırırken, kampanyanın başarıya ulaşması için de aktif görev üstlenelim!

—Kendi özgücüne dayanmayan bir halkın mücadelesi yenilmeye mahkumdur!
—Yaşasın halkımızın şanlı ordusu ARGK!

İŞÇİ EYLEMLİLİĞİ SÜRÜYOR

Mart ayı çerisinde hızlanan işçi eylemlerine yenileri ekleniyor. Son dönemlerde artan zamlarla birlikte giderek pahalılaşan hayat, işçileri sendika yöneticilerinin engelleme çabalarına rağmen eyleme sevkediyor.

Yaşam koşullarının dayanılmazlığı karşısında işçiler "korkunun ecele faydası yok" diyerek, 12 Eylül faşist rejiminin yarattığı baskı çemberini parçalıyorlar. Gelinen nokta, işçilerin büyük bir patlama halinde bulunmasıdır. Nitekim 12 Eylül faşist rejimi de bu durumu görerek, yeni tedbirler almaya yöneliyor. İşçi hareketlerinin daha da büyümesini engellemek istiyor.

Ancak, yapılan tüm girişimlere rağmen, işçi eylemliliği büyüyor. 10 Nisan tarihli Hürriyet gazetesinde Çetin Emeç işçi eylemleri için, "Fırtına 'Geliyorum' diyor" diye yazdı. İşçi eylemliliğindeki yükselişe dikkat çeken Çetin Emeç bugünkü hareketliliğin, yükselecek olan işçi eyleminin habercisi olduğunu yazarak, iktidarı acil tedbir almaya çağırıyor. Bu çabalardan da anlaşıldığı gibi rejim, yükselen işçi hareketini ciddi bir tehlike olarak görerek, acil önlemler almaya çalışıyor. Bütün önlemlere rağmen, işçi eylemliliğinin yükseleceğini görüyoruz. Yıllardır açlık sınırında ve ağır baskılar altında tutulan işçiler uyanmış ve eylemliliğe geçmiştir.

10 Nisan günü 600 bin kamu işçisi toplu sözleşme görüşmelerinin gecikmesi nedeniyle birçok iş kolunda pasif direnişe başladı. MKE'de çalışan 8500 işçi toplu viziteye çıkarak işbaşı yapmadılar. Ayrıca sakal bırakarak da direnişlerini devam ettirecekler. İskenderun Demir Çelik Fabrikası'ndaysa işçiler, servis otobüslerine binmediler. Diyarbakır'da ise karayollarında çalışan 300 işçi greve başladı. İşçilerin toplu sözleşmeleri sonuçlandırmak için bu eylemlerini pasif direniş şeklinde sürdürecekleri açıklandı. Buna rağmen de sonuç alınmazsa, Mayıs ayında büyük bir grev dalgası gelecek. Bazı işkollarında grev yasağının olması, katılımı etkilese de işçilerin bu işkollarında pasif direnişi (toplu viziteye çıkma, yemek almama, sakal bırakma, servis otobüslerine binmeme...) sürdürecekleri açık olan bir durumdur.

Önümüzdeki günlerin işçi eylemliliği açısından yeni gelişmeler getireceğini şimdiden söylemek mümkün. Hayati önemde olan birçok iş kolunda grevlere gidilmesi, faşist rejimi daha da sıkıştıracaktır. Bu grevler, giderek işçi hareketinin doğru bir temele oturmasını da sağlayacaktır. Önümüzdeki günlerin buna tanıklık edeceğini söylemek kehanet olmaz.

Sizlere sesleniyoruz!

İnsan hak ve özgürlüklerini savunan ilerici güçler!
Sosyalizm ve demokrasi mücadelesi yürüten devrimci güçler!
Onurlu ve insanca yaşamdan yana olan mert ve şerefli tüm insanlar!
Dünyanın Müslüman halkları ve islami güçler!
Tüm halkımız!

PKK'nin önderliğinde sürdürülen ulusal kurtuluş mücadelesi, silahlı savaşımın 5. yılına girerken sömürgeci-faşist rejim her alanda büyük bir çıkmazı yaşamaktadır. Ordumuz ARGK'ye bağlı gerilla güçlerinin amansız darbeleri altında dağılıp gerileyen sömürgeci güçler olurken, halkımızın ise, her geçen gün öncüsü olan Partisine güveni daha da artmakta, sunduğu destek ve katılımla onu daha da güçlendirmektedir. Mücadelenin son dönemlerde büyük gelişmeler kaydetmesi ve ARGK'ye kitlesel katılımın olması, sömürgeci rejimi ve onun Amerika uşağı general ve subaylarını alabildiğine telaşlandırmıştır. Öyle ki, bu telaşın yol açtığı çözümsüzlükle, hiçbir insani sınır tanımadan kudurmuş köpekler misali masum ve savunmasız Kürt halkına yaş ve cinsiyet gözetmeksizin saldırmaktadırlar. Sömürgeci faşist rejim ve onun silahlı güçleri, günlük olarak uyguladıkları iğrenç baskı, işkence ve katliamlarının kamuoyu tarafından duyulmasını önlemek için her çareye baş vurmakta. Ancak kısmi başarılarına rağmen, bunu önleyememektedirler.

Son dönemlerde Kürdistan'ın belli alanlarında sömürgecilerin dünya kamuoyuna yansıyan iğrenç baskı ve saldırı örnekleri yaşandı. Örneğin, 15-16 Ocak 1989 tarihinde ARGK'ye mensup gerillaların Mardin'in Cizre ilçe merkezinde gerçekleştirdikleri başarılı bir pusu eylemi sonucunda 2 polis ölmüş, birkaş polis de yaralanmıştı. Bu olayı bahane eden TC ordusu, büyük çaplı operasyona girişti. Cizre ilçe merkezi ve çevre köyleri kapsayan operasyon esnasında rastladıkları her Kürt insanını genç-yaşlı, kadın-erkek demeden meydanlara toplayarak dünyada eşine ender rastlanan iğrenç ve insanlık dışı işkence yöntemlerine ek olarak bu insanlarımıza zorla insan pisliğinin yedirilmesi, uygulanan baskı ve işkencelerin dozajının ne olduğunu gösteren bir örnektir.

Bu insanlık dışı uygulamalar sözde insan haklarına saygılı, Müslüman oluşuyla övünen ve demokratik olduğunu iddia eden, yüzüne taktığı bu sahte maskelerle dünya kamuoyunu aldatmaya çalışan sömürgeci-faşist TC devletinden başkası değildir. Halkımız yüzyıllardan beri bu ve benzeri uygulamalara maruz kalmış ve hala da kalmaktadır.

Diğer yandan halkımızın maddi ve manevi değerlerini zorla gasbetmekte, kendi çıkarları için kullanabileceklerini kullanmakta, gerisini tahrip etmektedir. Yok edilmeye çalışılan milli kültürümüz, istismar edilen dini inanç ve duygularımız açıkça göstermektedir ki, TC, bizi bir halk olarak yok etmeyi hedeflemiştir. Bu amacına ulaşmak için de hiçbir çabasını esirgemiyor. TC'nin bu uygulamaları karşısında kendisine Müslümanım, ilericiyim, insan haklarının savunulmasından yanayım diyenlerin tavrı ise, hep susmak olmuştur. Kendi gerçek yüzünü sahtece maskeleyen TC'nin tavrına bir düşman olarak anlam vermek mümkündür. Ancak, haksızlıklara karşı susmadıklarını iddia edenler açısından bu suskunluk son derece utanç vericidir. Dünyanın başka alanlarında en küçük bir haksızlık olayı karşısında fırtına koparanlar, daha dün Halepçe vb. yerlerde, bugün Kürdistan'ın değişik alanlarında sergilenen vahşet olayları karşısında adeta gözleri görmez, kulakları işitmez ve dilleri konuşamaz bir şekilde suskunluğu tercih ediyorlar. Susmamaları gerekenler, bu suskunluklarıyla genelde insanlığa, özelde ise Kürt halkına karşı büyük bir suç işliyorlar. Bu bir gerçektir ve bunun böyle bilinmesi gerekiyor.

Yurtsever Kürdistan halkı!

Biz kendimize, hangi din ve - ya mezhepten olursa olsun, yüce Allah'a, peygamberlerine ve kutsal kitaplarına inanan bir halkız diyoruz. Halk olarak hiçbir konuda ayrım yapmıyoruz. Hangi kutsal kitaba bakarsak bakalım, zulme, baskıya ve haksızlıklara karşı direnmeyi emretmektedirler. Bu konuda bir ayet-i kerimde: "Bir millet vaya bir insan zulüm ve vahşete karşı direnmiyorsa, o, sürünmeye layıktır" deniliyor. Bir hadis-i şerifte de yüce peygamberimiz; "Her kim ki zulme karşı savaşmazsa o bizden değildir" diye buyuruyorlar.

Gerçekten de, eğer bizler Allah'a, peygamberlerine ve kitaplarına inanıyorsak zulme, baskıya ve her türlü haksızlığa karşı maddi-manevi tüm varlığımızla karşı çıkmamız, canımızla, malımızla hiçbir fedakarlıktan kaçınmamamız gerekmektedir. Yoksa hangi yurtseverlikten, hangi insanlıktan ve de hangi inançtan bahsedebiliriz.? Haksızlığa karşı direnmeyi bir görev olarak ele almazsak, yapacağımız ibadetlerin ne kadar anlamı olabilir? Bakın, bir ayette belirtilen şu söz ne kadar anlamlıdır: "Kim özgür değilse, onun yapacağı ibadetler Allah tarafından kabul edilmez." Bir köle olan Zeyd'in azad edilerek peygamberimiz tarafından evlat edinilmesi bu konuda basit bir örnektir. Kaldı ki, biz halk olarak şu anda köle durumundayız. Eğer birileri bizi azad etmiyorsa —ki bu mümkün değildir— bizim özgürlük için direnmemiz gerekiyor. Bunun ibadet kadar kutsal bir değeri vardır. Direnmenin, ayrıca insanca bir yaşam için de son derece önem taşıdığını vurgulayan ve büyük bir alim tarafından söylendiği rivayet edilen şu söze kulak verelim: "Ölüm için yaşama, yaşam için öl, canını feda et." Evet, yaşam önemlidir, ama insanca yaşam... "Bir günlük onurlu yaşam, bin günlük onursuz yaşama bedeldir" bu kısa sözde bile direnme salık verilmektedir.

Bugün PKK, Kürdistan halkına onurluca yaşamı vaad eden, bu uğurda muazzam bir savaş veren tek önder güçtür. PKK, halkının emrine verdiği Parti, Cephe ve Ordu büyük bir görevi yerine getirmiştir. Faşist TC, ulusal kurtuluş mücadelesinin etkisiyle nihai sonuna hızla yaklaşmaktadır. ARGK gerillalarının ateş kusan namluları yüzyılların intikamını alıyor. Bu koşullarda bile hala seyirci kalıyorsak, onurlu, insanca yaşamdan ne kadar uzak kaldığımızı belirtmeye fazla gerek yoktur. Gün direnme günüdür. Gün her türlü teslimiyetten, suskunluktan sıyrılarak ayağa kalkmanın, var olan mücadeleye destek vermenin günüdür.

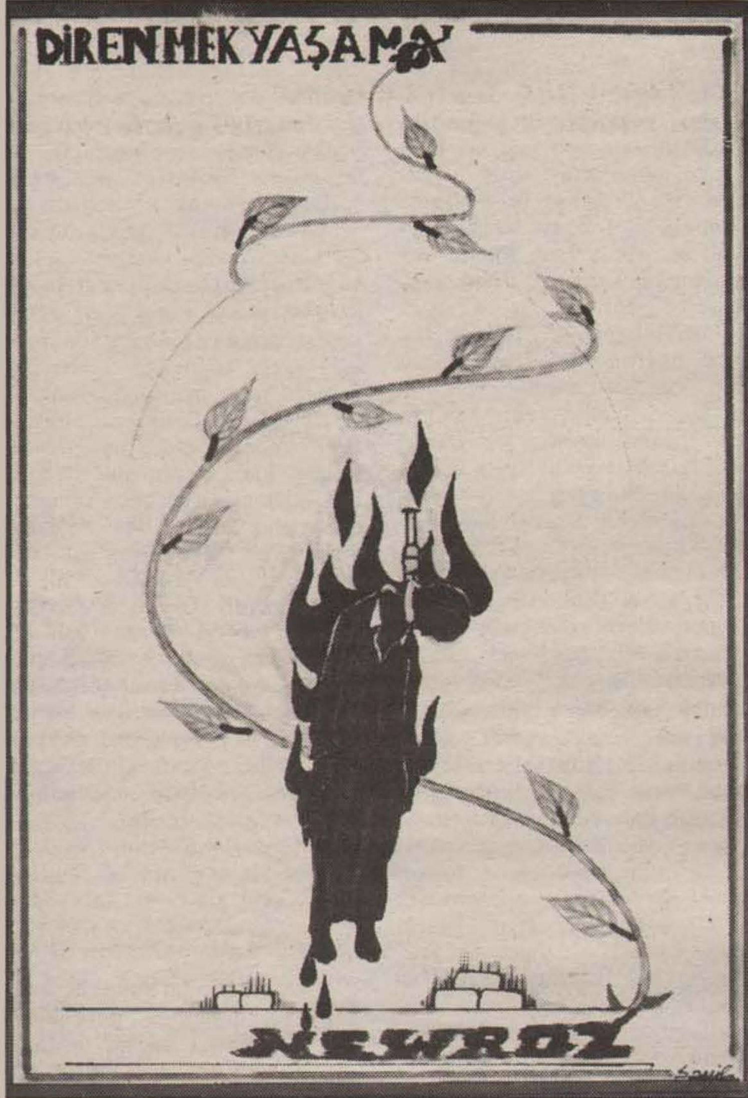
Değerli Kürdistan halkı!

Gerçeklerin bu kadar açık olduğu bir dönemde, gerçeklerden kaçmanın hiçbir anlamı yoktur. Sömürgeci faşist TC'nin son uygulamaları göstermektedir ki, artık saflar ayrışmıştır. Halkımız kendi önderliğine ve mücadelesine sahip çıkıyor. TC büyük çıkmazlar içinde olmasına rağmen, insanlık dışı uygulamalarını gizlemeye gerek duymuyor. Daha önce uydurdukları bahanelerle nisbeten kendilerini inandırabiliyorlardı. Bugün ise, kendi söylediklerine kendileri de inanmıyor. Bu durumda bile suskun kalıyorsak mertliğimiz, yiğitliğimiz, inanç ve namus sahibi oluşumuz nerede kaldı? Yüzyıllardır cennet vatanımız kirli çizmeler altında çiğnenmektedir. Hala buna sessiz mi kalacağız? Bunca yıldır süren suskunluk yetmiyor mu?

Evet, bugünden sonra "artık yeter" diyoruz. Bize reva görülmeyen özgürlüğü biz de tatmak istiyoruz. Bu istem tüm halkların, tüm insanların hakkı olduğu gibi bizim de hakkımızdır. Gelinen aşamada suskun kalmamız bizim halk olarak ölümümüz demektir. Kendimize böylesi bir ölümü mübah göreceksek insanlığımızın, dini inancımızın, şan, şeref ve vicdanımızın artık ne değeri olabilir ki? Tüm dünya kamuoyu bizim gerçekliklerimizi tartışıyor; biz ise seyirci kalıyoruz. Hayır, biz de artık seyirci kalmayacağız. Bizim PKK gibi güçlü bir Partimiz, Abdullah ÖCALAN gibi yüce bir önderimiz, ERNK gibi geniş kitleleri çatısı altında toplayan bir cephemiz ve ARGK gibi binlerce gerilladan oluşan ordumuz var. Halkımızın ve ülkemizin kurtuluşu için kanla, emekle büyük değerler yaratılmıştır. Bu değerlere sahip çıkalım, destek ve yardımlarımızla değer katalım. ARGK saflarına katılarak ordumuzu güçlendirelim. Evet, güçlendirelim ki, yurdumuzu emperyalistlerin, faşist TC'nin uşaklarının kirli çizmelerinden bir an önce temizleyebilelim.

Yurtsever bir ERNK üyesi
Sabri

Devrimci Tutsaklardan Newroz Mesajları

Başkanımıza ve Partimize...

Halkımızı, tarihsel başaşağı gidişten var oluşa, ulusal direnme, başkaldırı ve kurtuluşa götüren, halkımızı ERNK'de cepheleştirip ARGK'de savaştıran, bizlere direnmeyi, insan olmayı, değerlere bağlı kalmayı; düşkünlüğe, kölece yaşama karşı koymayı öğreten büyük Öğretmenimiz ve Partimizin; teslimiyet ve ihanete başkaldırı; direnişe, bağımsız ve özgür yaşama çağrı olan Newroz bayramlarını kutlar; bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelemizdeki belirgin-belirleyici öneme sahip olan ve bize yeni günleri yaşatan mücadelelerinde başarılar diler; bağlılık duygularımızla saygılar sunarız.

"DİRENMEK YAŞAMAKTIR!"

Yaşasın Newroz'daki atılım ruhu ve ona bu özelliği veren Başkanımız ve Partimiz!

Çağdaş Kawa Mazlum yoldaşın yaktığı direniş ateşi sönmeyecek!

Partili Tutsaklar

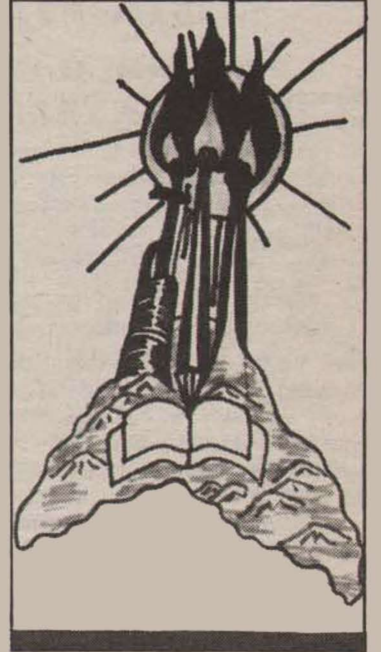
Değerli dostlar...

Halkımızın ulusal diriliş ve yeniden doğuş günü olan 21 Mart Newroz bayramında, siz değerli dostlara ve tüm yurtsever halkımıza direnme ve birlik temelinde sağlık, direniş, neşe ve mutluluklar dilerim.

Çağdaş Kawa Mazlum DOĞAN yoldaşın kutsal kanıyla kızıllaşan ve yeni bir dönemin adı olan bu anlamlı günde, fiziki olarak aranızda olmasak da, kalbimiz ve onurumuzla yanınızda olduğumuzu, sizlerle aynı duygu ve umutları paylaştığımızı, Newroz'u gerçek anlamıyla karşılayacağımıza ve yaşadığımız koşullar ne denli insanlık dışı olursa olsun, coşku ve sevincimizi hiçbir an eksik etmeyeceğimize, hep zafer naralarıyla gelecek güzel ve mutlu günlere yürüyeceğimize dair halkımıza söz veriyoruz.

Şehitlerimizin anıları yolumuzu aydınlatıyor. Yaşamları onurumuz, mücadeleleri meşalemizdir.

Ossendorf-Köln Cezaevi'nden İbrahim Kadah

Arkadaşlar...

Bizlerle çağdaşlaşan, tüm bölge halkının mutluluk ve direngenliğini dile getiren böylesi bir günde sizden bedenen uzak ama hep sizlerle birlikte olarak; canla, kanla yoğrulmuş, dağların doruklarında özgürlük ateşi olarak şahlanan yeni günü en derin duygularımla kutlarım.

Eskişehir Cezaevi'nden Cevdet İnak

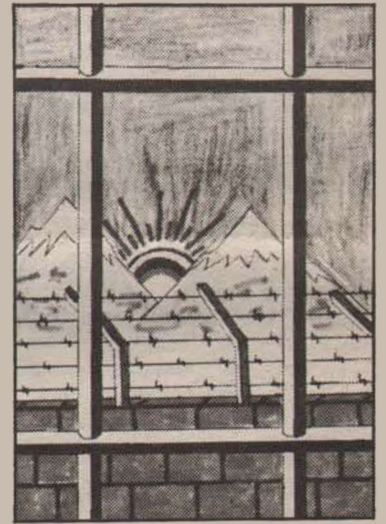

Değerli arkadaşlar,

Ulusal birlik, isyan ve direniş bayramımız Newroz kutlu olsun.

Halkımızın birlik, isyan ve direniş geleneğinin sembolü olan Newroz'u daha da pekiştirilmiş zafer inancı, sarsılmaz bağlılık, coşku ve onurla kutluyoruz.

Yasemin Gedik

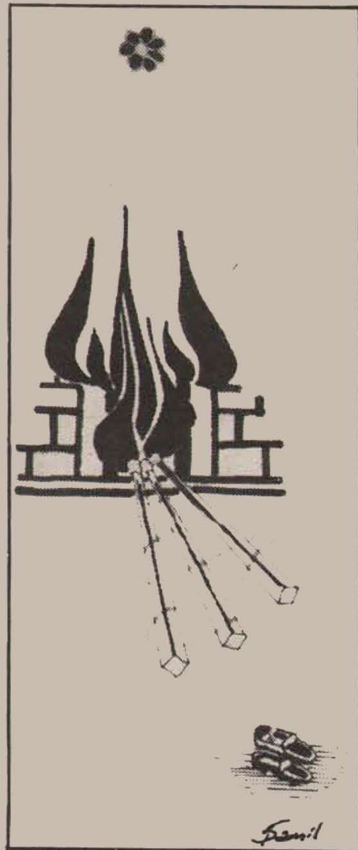

Sevgili arkadaşlar...

Ulusal direniş bayramımız 21 Mart Newroz'u kutlar ve bu Newroz'da daha güçlü olmanızı dileyerek devrimci selamlarımı iletirim.

"Direnmek yaşamaktır!"

Selman Aslan

Halkımıza...

Büyük Başkan ve Partimizin yol göstericiliğiyle ERNK'de cepheleşen, ARGK'de ordulaşarak savaşan halkımızın Newroz bayramını kutlar; haklı davalarına olan inanç ve bağlılığımızla saygılar sunarız.

Tutsak evlatların

YENİ GÜNÜ HİÇ BÖYLE COŞKULU YAŞAMAMIŞTIK

Yeni gün çok güzeldi. Hava, bizleri kutlarcasına kışa inat sıcaktı. Böylece bahçeyi kullanma olanağımız oldu, yoksa koğuşların küçük boyutlarına sıkışmak zorunda kalacaktık.

Neler mi oldu? Aslında tahmin edeceğin şeyler. Tatlı başta olmak üzere bol çerez ve yemek. Türküler, şiirler, ve halay. Halayın çoşkusu yaşanmadan yeni günün tadı çıkmaz bilirsin. Küçük bir koromuz vardı. Üç saz, bidondan oluşan bir davul ve sekiz-on kişilik koro ile ekip tamamdı. Tabii kaşıkçıyı da unutmamak gerekir. Bildiğin iki tahta kaşığın çıkardığı sesi ritme uydurmaya çalışan bir beni adem. Ekibin eşliğinde çekildi halay, okundu şiir. Şimdiye kadar böylesine güzel, coşkulu ve sevinçli olarak geçirmemiştik bu günü. Tabii ne kadar olsa da dışarısı kadar olmuyor. Sizlerinkine yetişmiyor. Duyumlarla yetiniyoruz, can atarak o heyecanı duymak için.

Metin Uluca

Değerli yoldaşlar...

Halkımızın ulusal birlik ve direniş bayramı olan Newroz'u en iyi dileklerimle kutlarım.

Aachen Cezaevi'nden Mustafa Erbil

Değerli dostum!

Koğuşlarda yoğun bir çalışma bulunuyor. Koğuşlar temizlenip yıkanıyor. Arkadaşlar tıraş oluyor, yarın en güzel elbiselerini giymek için temizlik yapıyor, hazırlanıyorlar. Koğuşlara çeki düzen veriliyor.

Bir görsen hazırlıklar, öyle canlı ve kollektif bir şekilde yürütülüyor ki, canlı bir ortam egemen. Newroz'u böyle karşılamaya hazırlanıyoruz.

Hepinizin Newroz'unu kutlar, yaşamınızda başarılar dilerim.

Ali Oruç
Eskişehir Özel Tip Cezaevi

Yoldaşlarımıza...

"Bir parça özgür vatan toprağı için" savaşan, direngenliği, cesaret, atılganlık ve büyük dava adamlığıyla yaşamımızda, özgürlük kavgamızda saygın-yaşatılır bir yer edinen, davanın ve dağların gerçek sahipleri yürekli yoldaşlarımızın Newroz bayramını kutlar, mücadelelerinde başarılar diler, yoldaşça kucaklarız...

Eskişehir Özel Tip Cezaevi'nden tutsak dava arkadaşlarınız

A.Haydar KAYTAN:

"Ellerime kelepçe, ayaklarıma prangalar vuruluyor"

Gönderdiğiniz dayanışma mesajını aldıktan sonra, bir mektupla size karşılık vermek istemiştim. Ne yazık ki mektubum sansür barajını aşamadı. Ellerinde yeterli belge bulunmadığı kanısına varan yetkili organlar, zarfın içindekileri zimmetlerine geçirdikten sonra, boş zarfı bana geri gönderdiler. Bu mektubumun da ilkinin akibetine uğramasını istemiyorum. Bu yüzden konuşmasını pek beceremediğim Ezop diline dönmek zorundayım. Abdülhamit Han hazretlerinin ruhunu şad etmek isteyenlerin huzuru kaçmasın diye bazı sözcükleri kullanmayacağım. "Direniş, devrimci savaş, zafer, psikolojik işkence, faşizm" ve daha bir yığın sözcüğü kendime saklayacağım. Artık siz de bahtınıza çıkana razı olacaksınız. Bu yaklaşımımdan ötürü beni anlayışla karşılayacağınızı umarak satırlarıma devam ediyorum.

Bildiğiniz gibi 16 Aralık 1988 tarihinde Stammheim cezaevine aktarıldım. Ağırlandığım yeni cezaevinin ününü duymuşsunuzdur. Yeni zindanımın Germen uygarlığının cezaevleri üzerindeki yansımasının en somut örneği biçiminde tanımlanmasında bir sakınca yoktur sanırım. Herhalde bu yüzden olacak, bu uygarlığın her alandaki ilerleyişine daha yakından tanık olmam için beni buraya postaladılar. Yeni cezaevine taşınmam tam bir tören havasına sokuldu. Bindirildiğim cezaevi arabasına iki polis otosu eşlik etti. Bu tantanalı güvenlik önlemleri yetmezmiş gibi, ellerime kelepçe ve ayaklarıma prangalar vuruldu.

Cennetten çıktığı söylenen hazreti sopa'ya sarılmak ilk atalardan kalma bir gelenek olduğu için, bu yıldırma aletinin kullanılmasını bir marifet olarak değerlendiremeyiz. Asıl marifet sopanın yerini katbekat fazlasıyla dolduracak görünmez sopalarla sonuç almasını bilmekte yatar. Kemal Paşanın çocukları bu ata yadigarının üzerine kutsal emanetler gibi titrerken, Avrupa burjuvazisi daha uygar araçlar icat etti. Kurşundan tasarruf etmek için, binlerce insanı birden ve birarada imha edebilecek gaz odalarını ve fırınları buldu. Eğer günümüzde bu çağdaş imha araçları işlevini yitirmiş gibi görünüyorsa, bunun nedeni burjuvazinin eski huyundan vazgeçişine bağlanamaz. Hele bir tehlike çanları çalmaya başlasın, o zaman can çıkmadan huyun çıkmayacağı daha iyi anlaşılacaktır.

Demin de belirttiğim gibi, yeni mekanıma taşınır taşınmaz, uygarlığın ilerleyişine yakından tanık oldum. İlerleyen teknik sayesinde birçok zahmetten kurtulmuştum. Hücremin elektriği kendiliğinden yanıp sönüyordu. Hücremden uzakta bulunan bir yerde ve düğmeye basılınca, sabahın saat altısında ışıklar yanmaya başlıyordu. Gece yarısından sonra enerji tasarrufu uygulanıyor ve ışıklar söndürülüyordu. Eni iki ve boyu dört metre olan ve biraz genişçe bir tabutu andıran hücrenin içinde her şey vardı: Lavabo, tuvalet, dolap, masa, sandalye ve somya. Günün 23 saati böyle bir hücrenin içinde tutulan bir insan, teknik gelişmenin kerameti sayesinde yaşayabiliyordu.

Bütün bunlar iyiydi ama, bay gardiyanların tuhaf bir alışkanlığı vardı. Çoğunlukla zengin petrol şeyhlerine özgü olduğunu sandığım bir alışkanlık, bay gardiyanlara da sirayet etmişti. Eğer havalandırmaya çıkmak istiyorsam, bir tür "striptiz" yapmak zorundaydım. Havalandırma öncesinde başka bir elbise giymek için Adem Babanın ilk haline dönecektim. Aynı sahneyi havalandırma dönüşünde de tekrarlayacaktım. Adem Babamızın hiç olmazsa ayıplarını örten bir incir yaprağı vardı. Ancak ben ondan da yoksundum. Ne de olsa serde Kürtlük var. Kendi payıma, başkasının yanında pantolonumu dize kadar sıyırmaya bile utanırdım. "Striptiz" yapmayı kabul etmedim tabii. Dört haftaya yakın hiç havalandırmaya çıkmadım. Şöyle böyle derken, ben inadımı bıraktım, gardiyanlar alışkanlıklarından vazgeçti. Böylece bu yaştan sonra günde iki kez Adem Baba rolüne çıkmaktan kurtulmuş oldum. Şimdi durumlar biraz daha iyidir.

Koşullarımdan şikayetçi olmakla bir sonuca ulaşamayacağımı biliyorum. Zaten böyle bir niyetim de yoktur. Bizde bir halk deyişi var; keçi bile toprağa uzanmadan önce ayaklarıyla düzeltir derler. Ben de insan olduğuma göre, yattığım yeri düzeltmekle yükümlüyüm. Ama her şey birden bire düzeltilemiyor. Adım adım kazanmak, kazanılanı sağlamlaştırmak ve yeni kazanımlara yürümek gerekiyor.

Şimdi artık çeşitli başlıklar altında birkaç cümle ile değişik sorunların değerlendirmesine geçebilirim.

1. Salman Rüşdi Olayı: Aslında başlığın böyle olmaması gerekirdi. Ama daha uygun bir başlık bulmakta zorlandığım için bunu yazdım. Salman Rüşdi'nin olağanüstü yeteneklere sahip bir yazar ve kitabının da bir sanat şaheseri olduğunu sanmıyorum. Gerçek benim düşündüğüm gibi olsa da, yazar ve kitabı dünya çapında ciddi politik gelişmelerin doğmasına neden oldu. "Bir kaşık suda fırtına koparmak" deyiminin en çok bu olaya yakıştığı inancındayım.

Hemen hemen bütün ülkeleri olayların akışı içine iten gelişmelerin başlamasını sağlayan ilk vuruşu Ayetullah Humeyni yaptı. Salman Rüşdi'yi katletmenin vacip olduğu kararına vardı ve kararını bütün dünyaya duyurdu. Şeytan Ayetleri kitabına karşı, İran yönetiminin katı bir ideolojik tutum takınması son derece doğaldı. Humeyni, İslam devriminin yolunu açan bir yönetimin liderinden beklenebilecek tavrı ortaya koydu. Hem şeriat hükümlerine göre yönettiğini söyleyeceksin, hem de başkaları gocunabilir endişesiyle bu hükümleri yumuşatmaya çalışacaksın. İşte bu olmaz. Bana kalırsa, kendi mantığı içinde Humeyni'nin tavrı tutarlıdır. İran'ın kitaba ve yazarına karşı takındığı tutumu onayladığım sanılmasın. Kaldı ki İran yönetiminin benim onayıma gereksinimi yoktur. Bir yönetim temel aldığı ilkeleri uygulamada tutarlı davrandığında, başkalarında bir ölçüde saygınlık uyandırır. Resmi sosyalizmin ideologlarının sosyalist ideolojiye yönelen görülmemiş saldırılar karşısındaki suskunluklarını gördükçe, bu inancım daha da pekişmektedir.

Salman Rüşdi ve Şeytan Ayetleri kitabı kadar Ayetullah Humeyni'nin fetvası da, emperyalistler için belli politikaların hayata geçirilmesinde bir araç oldu. Batı Avrupa'nın Salman Rüşdi'yi ve Şeytan Ayetleri'ni koruma altına alarak düşünce özgürlüğüne sahip çıkması aldatıcı bir görüntüden ibaretti. Düşünce özgürlüğü adı verilen ölüm döşeğindeki hastayı dinin dogmatik ilkelerinin hışmından koruma çabası işin bahanesiydi. Asıl amaç, ideolojik mücadeledeki katı tutumunu olduğu gibi dış politikasına yansıtan İran yönetimini, bu tutumundan yararlanarak köşeye sıkıştırmak da değildi. Kanımca asıl amaç bir ideolojik akım olarak dinin öne çıkarılmasıydı.

Ateşkes kararının alınmasından sonra, Batı Avrupa emperyalizmi İran islam yönetimi ile yeni ilişkiler kurmanın yollarını arayarak, bu devletin islami karakterine karşı olmadığını ortaya koydu. Bu yönetimle arasındaki çelişkilerin uzlaşmaz nitelikteki çelişmeler olmadığını göstermiş oldu. Daha yakından izlediğiniz gibi Batı Avrupa, islam yönetimi içindeki —liberal diye tanımlanan— Rafsancani kliğini öne çıkarmaya çalışıyor. Emperyalist burjuva basını Rafsancani'yi ve izlediği politik çizgiyi övüp duruyor. Bunu yaparken, Rafsancani'den islami ilkelerden ayrılması isteminde de bulunmuyor. Bu nokta önemlidir. Emperyalizmin islami ilkeler temelinde örgütlenmiş yönetimlere karşı olmadığını gösteren çok daha belirgin kanıtlar var. "Komünist düzeni yıkarak bir şeriat devleti kurma"ya çalışan silahlı Afgan gericiliğinin arkasında Batı Avrupa'nın desteği bulunuyor. Yine şeriat yasalarına göre yönetilen Suudi Arabistan Krallığı emperyalizmin güvenine en çok mazhar olmuş Arap devletlerinden biridir. Örnekler daha da çoğaltılabilir. Yine Sovyetler Birliği içinde yaşayan Müslüman kökenli halklar arasında ayrılıkçı eğilimleri canlandırmak isteyen CIA, islam ideolojisini bir kalkan olarak kullanıyor.

Kuşkusuz sosyalizmin karşısına çıkarılan sadece islami akımlar değildir. İslami akımlarla birlikte Hıristiyanlığa da büyük iş düşüyor. Bunun en somut örneği, yıllardan beri Polonya'da yaşanmakta olan gelişmelerdir. Bu ülkede emperyalizmin tam desteğini sağlayan kilise, sosyalizmin inşası önündeki en büyük handikaplardan birini oluşturuyor. Onca tanınmış din görevlisi dururken, Hıristiyan dünyasının en büyük dinsel temsilciliğinin başına Polonyalı bir kardinalin getirilmesi boşuna değildi. Hatta Papa'ya karşı düzenlenen suikast olayının başlıca amaçlarından biri de, Hıristiyanlığın yeniden canlandırılmasına ivme kazandırılmasıydı.

Burjuva devriminin gündemde olduğu bir dönemde, egemen sınıf olarak örgütlenmek isteyen burjuvazi bilime gereksinim duymaktaydı. Oysa feodalite ile kilisenin evliliğinden doğan engizisyon bilimsel ilerlemenin düşmanıydı. Bu yüzden burjuvazi başlangıçta dinin dogmatizmine karşı savaşmak zorunda kaldı. Dinde reform yaptı. Hıristiyanlıkta değişik mezhepler ortaya çıktı. Bu mezhepler çoğunlukla burjuvazinin ideolojik bayrağı haline geldi. Feodalizmi yıktıktan sonra kilise ile devlet birbirinden ayrıldı. Ardından burjuvaziye karşı proletaryanın devrimci hareketi gündeme gelince, din yeniden değer kazandı. Burjuvazi dinin ideolojik sığınağına koştu. Ama öyle sanıyorum ki, hiç bir dönemde din günümüzdeki kadar öne çıkmadı. Sonuç şu: Bütün ideolojik dayanaklarını yitiren emperyalist burjuvazi, sosyalist ideolojiye karşı dine sarılıyor; dinsel ideolojinin kara bayrağını gönderin en üstüne çekiyor.

2. Emperyalist-kapitalist sistemdeki bu gelişme, etkilerini Türkiye'deki faşist-sömürgeci yönetimin politikası üzerinde de gösteriyor. 12 Eylül rejiminin sarıldığı Türk-İslam Sentezi, sistemdeki bu gelişmelere denk düşüyor. Son dönemlerde Türkiye'de türban yasağı etrafında gelişen olaylar, yeni ideolojinin pratiğe dökülüşü anlamını taşıyor. Protesto eylemlerinin ulaştığı boyutlar ve sürekliliği seçim havasına galebe çaldı. Burjuva basını olayların gerisinde İran ajanlarının bulunduğunu yazıyor. Bunun gerçekleri yansıtmadığı kanısındayım. Eylemlerin gerisinde İran değil doğrudan doğruya faşist yönetimin kendisi bulunuyor. Bizzat Evren-Özal yönetimi tarafından, islami akımlar, devrimci halk hareketi ve ulusal kurtuluş mücadelesine karşı alternatif olarak çıkarılıyor. Sosyalizme karşı din; emperyalizmin ve Türk devletinin devrimci kurtuluş hareketlerine karşı dört elle sarılmak istedikleri yeni silah budur.

Karşı-devrimin yeni çözüm yöntemleri, en çok devrimin yükseldiği alanlarda hayata geçirilmek istenir. Bu yüzden dinsel ideolojinin bir alternatif düzeyine çıkarılması çabaları, etkisini en çok Kürdistan'da duyuruyor. 15 Ağustos Atılımının hemen sonrasında, faşist sömürgeciler halkın dinsel duygularını sömürmek için yoğun çaba harcadılar. Dinsel içerikli bildiriler, pullar ve broşürlerle Kürdistan'ın her tarafını doldurdu. Gerilla savaşının sürekliliğinde bir kesilme gerçekleşmeyince, bu çabalar daha örgütlü ve sistemli bir biçim kazandı. İşbirlikçi Kürt gericiliği sözümona islami ilkeler etrafında yeniden örgütlendirilmeye çalışıldı. O klasik "Kürt yoktur" tutumundan önemli oranda vazgeçildi. Milletten önce ümmet vardı; Türk-Kürt ayrımı yapılmamalıydı; çünkü her ikisi de islam dinine mensuptu. Şimdi bu misyona Refah Partisi'nin soyunduğu belirtiliyor. Ancak RP'nin misyonunun uzun süreli olması pek olanaklı değildir. Sırada hazır bekleyen başka güçler vardır. Halk savaşı biraz daha gelişim kaydettiğinde bunlar hemen devreye sokulacaklardır.

Kürt sorununun emperyalistlerin ve sömürgecilerin arzuladıkları doğrultudaki "çözüm"ünde, ilkel milliyetçi güçlere de epeyce görev düşüyor. Eldeki planların hayata geçirilmesinde Kürdistan'ın diğer parçalarındaki güçlerin de rol üstleneceğine kesin gözüyle bakılabilir. Türkiye, Güney Kürdistanlı peşmergelere boşuna kucak açmadı. Türk devleti yarın Ortadoğu'da "Büyük Kürdistan"'ın yaratılması için kolları sıvarsa şaşmamak gerekir. Afgan gericiliği nasıl Afganistan'ı Pakistan'a bağlanmış bir eyalet olarak görmek istiyorsa, Kürt ilkel milliyetçiliği de Türk devletine bağlanmış bir "Birleşik Kürdistan" için harekete geçirilebilir. Böylesi bir olasılık hem Türk devletinin yayılmacı emelleriyle, hem de Kürt milliyetçiliğinin işbirlikçi karakteriyle tam bir uyum arzetmektedir. Önümüzdeki dönemde Kürdistan'da halk savaşı daha da yaygınlaşacaktır. Şimdi suskun görünen bu güçler, o zaman ulusal kurtuluş hareketine karşı silaha sarılabilir.

3. Dinsel akımların Kürdistan'da taban bulması olanaklıdır. İslamlığın ülkemizdeki etkinliği küçümsenemez. Dolayısıyla yurtseverlik adına dine karşı cephe almak sakıncalıdır. Bu bilinen bir gerçektir ve pratiğimiz de buna denk düşmektedir. Yalnız böyle bir tutum tek başına yetmez. Alternatifin karşısına alternatif çıkarmak gerekir. Bunun için yurtsever din adamlarının örgütlendirilmesi acil bir zorunluluktur. Böyle bir örgütlenme bu alandaki boşluğu bir ölçüde doldurabilir. Sömürgeciler dinsel temeller üzerinde yükselen bir örgütlenmeye yöneldikleri için, bu ortamda bağımsız küçük dinsel gruplaşmalar da doğabilir. Bunlarla işbirliğinin yollarını aramak ve kendilerini cephe bayrağı altına çekmek yanlış olmayacaktır kanısındayım. Sömürgecilerin örgütlediği dinsel gruplaşmalara karşı tavır açıktır. İşbirlikçi ve ajan örgütlenmelere karşı kullanılan yöntemler bunlara karşı da kullanılabilir.

Dinsel gericiliğin hortlatılmasının çok daha değişik amaçları da vardır. Buna dayanarak mezhep çelişkileri kışkırtılabilir. Yeni türden Maraş katliamı denemelerine girişilebilir. "Böl-yönet" eski taktiği uyarınca kitleler birbirine düşürülebilir. Özellikle Kürdistan'ın Türkiye ile sınır kentleri buna yatkın özellikler sunmaktadır. Dolayısıyla dinsel gericiliğin oynayacağı rol, ülkemizin değişik alanlarında değişik görünümlere bürünebilir. Bu farklılık bizim mücadele taktiğimiz üzerinde de etkilerini gösterecektir.

4. Sosyalist sistemde ve özellikle Sovyetler Birliği'ndeki gelişmeler beni yakından ilgilendiriyor. Yorumlamakta en çok zorlandığım sorunlardan biri de budur. Sovyetler Birliği ve ABD şahsında iki sistem arasındaki yakınlaşma acaba hangi ödünler temelinde gerçekleşti diye düşünüyorum. Sovyetler Birliği iki karşıt sistem arasındaki ilişkilerin sınıf mücadelesi ile açıklanamayacağını ilan etti. Bunun hemen ardından, hemen hemen aynı üslupla iki sistemin Stalin'e karşı yükselttiği saldırı kampanyası gündeme geldi. Hiç kimse Stalin'in liderliğindeki partinin pratiği üzerine "eleştirilemez" kaydını koyamaz. Ama Stalin eleştiriciliği bir dönemin toptan inkarı düzeyine vardırılırsa, orada mutlaka bir yeniği vardır. İşte ben de bu kanıyı taşıyorum.

Günümüzde artık kimse devrimin fazla sözünü etmiyor. İki sistemin lider güçlerinin ortak müdahaleleri, devrimin yerine geçiriliyor. Emperyalizm artık emperyalizm olmaktan çıkmış gibi bir eğilim var. "Emperyalizm çürüyen, can çekişen ve çöküşe giden kapitalizmdir" tanımı bir kenara bırakılıyor. Kautsky'nin emperyalizm teorisi ile bu yaklaşım arasında ciddi benzerlikler göze çarpıyor. Her ulusun kendi egemenlik alanını korumaya hakkı vardır. Her sistem kendi içindeki bazı pürüzleri giderdiğinde sorunlar kalmayacaktır. ABD emperyalizmi emperyalist-kapitalist sistemdeki faşizm eğilimini törpülemeli; Sovyetler Birliği de sosyalist sistemde çoğulcu demokrasiye geçiş için önayak olmalıdır: Yaklaşım budur. Çok ilginç değil mi? En azından bana ilginç geliyor. "Devrim öldü. Stop. Herkes başının çaresine baksın." İki sistem arasındaki yakınlaşmanın bir ekonomik bütünleşmeye doğru gideceğinden söz edenler bile mevcut. Bu rüya gerçekleşirse, ortaya çıkan şey yeni bir ekonomik düzen olmayacak, kapitalizmin restorasyonu olarak kalacaktır herhalde. Bu noktada Stalin düşmanlığı daha çok anlam kazanıyor. Stalin'in reddi devrimin reddi ile eşanlamlıdır.

Dönem insana İkinci Enternasyonal'in çöküş koşullarını anımsatıyor. Araştırıp incelemeye o denli istek duyuyorum ki anlatamam. Ancak bunun için gerekli materyali edinmeme izin verilmiyor. Bu konuda bir-iki paragrafla beni aydınlatırsanız sevinirim.

5. Reagan-Gorbaçov doruğu sonucunda ulaşılan kararlar pra-

Devamı 15. sayfa

Türk basınında MİT parmağı ve / KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELESİNE KARŞI KİRLİ SAVAŞ

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, her yeni dönemde, yeni atılımlarla gelişmesini daha da üst boyutlara vardırdıkça, faşist Türk sömürgeciliğinin bu paralelde sahtekarlığa ve gerici taktiklere başvurduğunu belirtmek belki de gereksiz. Çünkü bu dürüst olan herkes tarafından bilince çıkmış bir gerçek. Ancak bu durum ulusal kurtuluş mücadelemizin geçtiği aşamalara, yeni dönemlerde yarattığı ya da yaratacağı olası gelişmelere göre bir seyir izlemektedir. Türk sömürgeci egemenliğinin mücadelemizin gelişim seyrine göre bagajındaki bayatlamış taktiklere başvurmasının bir anlamı da PKK-TC savaşında inisiyatifin PKK'de olmasıdır. Elbette, ulusal kurtuluş mücadelesinin hedeflediği güç, tarihin tanık olduğu en barbar, gerici ve faşist Türk rejimidir; ancak o, tüm çürümüşlüğüne ve çıkmazına rağmen kolayca pes edecek değildir. Dolayısıyla hep piyangovari taktiklere başvuracaktır.

1989 yılı mücadelemiz açısından güçlü atılımlarla başladı; Newroz'da atılım daha da boyutlandı. Tabii faşist-sömürgeci rejim, bu ulusal kurtuluşçu etkiye karşı boş durmayacak ve en büyük destekçisi ve borozanlığını yapmaya amade olan basınını harekete geçirecekti. Partimizle ilgili, basına dikte ettirilen yalan ve hayali demeçlerden bazılarına dikkat çekmek gerekiyor.

Türk basını okuru olan herkes Hürriyet gazetesinin en yüksek tirajlı gazete olduğunu bilir. Doğal olarak, Hürriyet uşaklıkta da Babiali'de en büyüktür. Bu konuda özellikle "Palme Olayı"nı PKK üzerine yıkmaktaki yoğun çabaları küçümsenemezdir. Bu çabalarının başına koyduğu M. Ali Yula adlı muhabirinin ise en azından MİT, SÄPO ve B. Alman istihbaratının işbirlikçisi bir ajan olduğu sır değil. Bu ajan gazeteci, son aylarda "Palme Dosyası" adlı seri yazısında, kendisinin de, istihbarat örgütlerince bilgi verilen özel birimden olduğunu belirtiyordu. Sözkonusu yazının amacı, sadece PKK'yi karalamaktı. Bu yazıda, Avrupa'nın birçok devletinde Türk veya Kürtlerle ilgili ne kadar öldürme olayı olmuş ve faili bulunamamışsa, tüm bunların PKK tarafından gerçekleştirildiği belirtiliyordu. Bu yönlü bilgiler tamamen B. Alman istihbarat örgütünden alınmıştır. Nitekim, B. Almanya'da tutuklu bulunan Kürt politikacılarından Selahattin Erdem, dışarıya ulaştırdığı bir mektubunda, *"Federal Savcılıkça hazırlanan iddianamede, Avrupa'da bildiğimiz ve bilmediğimiz ne kadar olay olmuşsa, bunların tümünden bizler sorumlu tutuluyoruz"* açıklamasını yapıyordu.

Yine, Hürriyet'in 18 Mart'89 tarihli sayısında yayınlanan **"PKK'da yaprak dökümü"** başlıklı bir haberin, PKK'yi emperyalist çevrelerin saldırılarına hedef gösterme veya en azından böyle bir saldırının zeminini hazırlamaya yönelik olduğu çok açıktı. Sözde PKK'nin "kanlı eylemleri"ni tasvip etmeyen tabanının başka bir Kürt örgütüne kaydığı belirtiliyordu. PKK içerisinde —provokatörler kastedilerek— muhaliflerin çıktığı, bu nedenle güç kaybına uğradığı işlenerek, *"Özellikle İsveç ve Fransa kanlı çarpışmalara sahne olabilir"* açıklaması yapılıyordu. Bu haber de tamamen istihbarat örgütleri kaynaklıydı. Bir kere, provokatör H. Yıldırım'ın isminin anılması ve PKK tabanının kendisine kaydığı belirtilen PPKK adlı küçük-burjuva reformist örgütün Kemal Burkay isimli işbirlikçisi tarafından kurulduğunun belirtilmesi, amacın neye yönelik olduğunu daha net ortaya koymaktaydı. Sözkonusu örgütün, adı geçen reformist-işbirlikçi tarafından kurulmadığı da biliniyor. Amaç, Partimizin saldırı çemberine alınmasıdır. PKK'nin direnişçiliğinin ve ihanete özgürlük tanımayan çizgisinin çok açık olduğunu belirtmek, bilinen gerçeğin tekrarıdır.

Sömürgeci rejimin diğer bir borazanı olan Milliyet gazetesi, 19 Mart '89 tarihli sayısının üçüncü sayfasında iri puntolarla verdiği **"PKK'nın eroin ağı"** başlıklı haberi ile okuyucusuna büyük bir saygısızlık yapıyordu. Haberde başka bir örgütün ismi ve daha birçok isim veriliyor; uyuşturucu satıcılığı yapan birinin eski bir PKK kuryesi ile ilişkisi olduğu belirtiliyor. Hepsi bu kadar. Fakat bu yeterli gelmiş ve haberin, Partimizi karalayan başlığına gerekçe yapılmıştır. Kısacası haberle başlığı büyük bir çarpıklık içerisinde. Bu da Türk gazeteciliğinin basının yüzkarası tutumuna bir diğer örnek. Amaç, kamuoyuna haber iletmek değil, PKK düşmanlığını yerli-yersiz her fırsatta işlemek...

Türk basını böyle "atlatma" haberlerle, hem efendilerine olan bağlılığını yerine getiriyor ve hem de tiraj kazanmaya çalışıyor. Ancak bu denli yalan haber ve uşaklık temelindeki yayın çizgilerinden ötürü tiraj kaybının önüne geçemiyorlar. İçeriği boş olan iri puntolu manşetler Türk gazetelerinin tiraj kayıplarını daha da hızlandırıyor. Okuyanlar hatırlar; 1-2 yıl önce bir gazetede şöyle bir haber geçmişti: Haber muhabirliği yapan bir gazeteci, kendi kafasına göre üretip, bağlı bulunduğu gazeteye bir operasyon haberini geçirir. Haberin kendisi tamamen hayal ürünü. Nasıl olsa her gün gazetelerde, "Mehmetçik operasyonda", "Dağ-taş didik didik", "Mehmetçik enselerinde... Çember daralıyor" vb. gibi haberler birbirini kovalıyor. İşte, ekmek parası derdinde olan muhabir, bu türden haberiyle amacına ulaşır. Operasyon haberinde, izlenecek güzergah da belirtildiği için, yöredeki operasyon grubu bunun üzerine operasyonu ertelemek zorunda kalır. Operasyon grubu komutanı, araştırıp muhabiri bulur ve neden böyle bir sırrı açıkladığını sorar. Muhabir hayret ederek, "Ama komutanım, o bir atlatma haberdi" karşılığını verir. Kırk yılda bir de olsa yalan haber tutmuş, gerçeğe denk düşmüştür! Ancak bu kez de işler alt-üst olmuştur! İşte Türk basınının utanç verici durumu böyle.

Aynı şekilde, Milliyet'in 28 Mart '89 tarihli sayısında, **"şer zirvesi"** başlıklı bir haber veriliyordu. Haberde, 'PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan, Mesut Barzani ve Celal Talabani'nin bir araya geldiği ' belirtiliyordu. Aynı haberde, 'Apo'nun ısrarı üzerine Kürdistan'ın Türkiye parçasının eylem alanı seçildiği'' açıklanıyordu. Mesut Barzani ve Celal Talabani'nin Kürdistan kitlesi içerisinde büyük bir tecriti yaşadıkları biliniyor; uşaklıkları, işbirlikçilikleri her gün daha da netleşiyor. Bu durumlarıyla tutunamamaktadırlar. Dolayısıyla efendilerine arzulanan düzeyde yardımcı olamayacak kadar düşmektedirler. İşte bu durumun ortadan kaldırılması için yalan haberlerle, bu iki işbirlikçi feodal ve küçük-burjuvaya prestij ve Kürdistan kitlesi nezdinde meşruluk kazandırılmak istenmektedir. Yine eylem alanının Kuzey Kürdistan seçildiğinin belirtilmesi şu gerçeğe dayanmaktadır. Partimiz, çok güçlü hazırlıklarla '89

mücadele yılını başlattı. Nitekim bu yılda gerçekleşen güçlü eylemler bunu açıkça kanıtladı da. Bu yıl Kürdistan'da yoğun eylemler yaşanacak; bu Partimize büyük bir prestij kazandıracaktır ve Kürdistan'daki otoritesine muazzam güç katacaktır. Tabii ki TC de tersi şekilde yıpranacaktır. İşte burada amaçlanan, bu gelişmenin etkileri önüne geçmektir. PKK'nin bu güçte olmadığı, Barzani ve Talabani uşaklarının desteğinde ancak böyle eylemler yapabildiği imajı yaratılmak ve halk kitleleri bu şekilde şartlandırılmak isteniyor.

Mart ayında Türk televizyonunda, **"Haberden Habere"** programında işlenen **"Güneydoğu raporu"**nda belirtilenlerin ne kadar klasikleştiği, aynı programdan alınacak bir alıntıyla açıkça görülebilecektir.

"Gördüğümüz şu ki, PKK tarlası kurumuş. Artık yöre halkı bu örgüte eleman vermiyor. Köy koruculuğuna ilgi daha da artmış... PKK da militan eksiğini yurtdışından temin ediyor."

Her yeni dönemde rejim temsilcilerinin sıraladıkları mücadelemize ilişkin demeçlerinden hiçbir farkı yok bu alıntının. Bu alıntı, programın ana temasını oluşturuyordu. Dikkat edildiğinde, gerçeğin tersyüz edildiği bu alıntıdaki itiraflarda görülecektir. Eğer "PKK tarlası kurumuş" deniliyorsa, bu tarla zamanında neden inkar edildi? "Yöre halkı bu örgüte artık eleman vermiyor" deniliyor; demek ki halk eleman vermiş, veriyor. Fakat bu da zamanında inkar edildi. Bu TC'nin bilinen çarpık politikasıdır. Hemen her yeni dönemde, "PKK'nin eski gücünü kaybettiği" belirtilir. Bir sonraki yeni dönemde de bu yönlü demeçler verilir. Kısacası, isteseler de istemeseler de, bir dönemi bir sonraki dönemde itiraf etmek zorunda kalıyorlar.

2000'e Doğru dergisinin 26 Mart '89 tarihli haftalık sayısında, **"PKK haberleri nasıl üretiliyor?.. MİT'ten basına özel servis"** başlığıyla yayınlanan haber, Türk basınının Partimize yönelik yalan ve karalama haberlerinin, dar da olsa bir belgesi niteliğinde. Sözkonusu yazıda adı geçen Yaşar Soycan adlı MİT işbirlikçisi, büyük gazetelerden birinin Van muhabiri. Bu muhabir, MİT'le birlikte hazırladığı haberleri için, *"nasıl olsa, PKK haberlerini kimse yalanlayamaz. Çünkü ispat edemez"* diyor.

2000'e Doğru dergisinin muhabiri Soner Yalçın'ın, MİT işbirlikçisi ile söyleşisi yorumu gerektirmeyecek nitelikte. Sözkonusu yazıdan bazı bölümler şöyle:

"MİT Başkanı Osman Kara bir gün Soycan'ı çağırır, 'Bir iş var arkadaşlarla hallediver' der. İş, akşam PKK adına slogan yazmaktır. Fotoğrafı çekilen slogan hemen siliniyor. Her zaman olduğu gibi Soycan, sabah Osman Kara'nın yanına gidiyor. Aldığı haber metnini aynen gazetesine geçiyor. Bir gün sonra da gazetede PKK Van'da' haberleri çıkıyor.

"Soycan, Van'la ilgili haberlerin hep yazılı olarak ellerine verildiğini de söylüyor. Zaten onların yardımı olmasa Doğu'dan haber çıkmayacağını belirtiyor.'Ben en az 10 tane böyle haber yazdım' diyor.

"Haberlerden sonra başlatılan gözaltına alma olayları da Soycan'ı fazla etkilemiyor.

"Teybe alınan sohbet sırasında Soycan sık sık, 'sana güvenebilirim, değil mi' diye soruyor. 'Evet' veya 'hayır' yanıtını almadan anlatmaya devam ediyor: 'Ben eskiden MHP'li idim. Kimse benim MHP'den koptuğumu bilmez. Ben istikbalimi, yolumu bulmuşum arkadaş. Ben gazeteciliği kendi kaynağımla yapıyorum... Konuştuğum MİT'teki insanlar iyi insanlar. İşte Mehmet Arı, Mehmet Dokur, Yaşar Paydemir, Muhsin Şefik, Yaşar Polat...'"

MİT'in sadece yerel muhabirlerle ilişkisi böyle. Bir de muhabirlerin mensup oldukları basın patronları vardır. Yukarıya aktarılan alıntılar, Türk basınının hayali haberciliği, rejime uşaklığı, şovenizmi, MİT ve Özel Harp Dairesi ile ilişkisinin düzeyi konusunda fikir verebilir. Bu, Türk burjuva basınının kanına işleyen büyük bir onursuzluktur. Bu örnek, TC'nin Partimize ve ulusal kurtuluş mücadelemize karşı basın vasıtasıyla yürüttüğü kirli savaşın belgelerinden biridir. Yalan zayıfın en temel silahlarından biridir, ama hiçbir zaman sahibini kurtarmaya yetmemiştir.. Yetmeyecektir de... Sömürgeci-faşist Türk devleti bizzat kendisinin yarattığı yalan deryasında boğulacaktır.

ABD'den cezaevi projesi

●Bursa E Tipi, Eskişehir E Tipi, Ankara Merkez Kapalı ve Yarıaçık Cezaevi ile Sağmalcılar Cezaevi'ni gezen ABD'li müfettiş, cezaevlerinin ve personelinin yenilenmesini istedi.

Cezaevlerinde devrimci tutsaklar üzerinde uygulanan baskı ve işkencelere yeni oyunlar eklenmek isteniyor. Devrimci tutsaklar üzerinde en son 1 Ağustos Genelgesi'ni uygulamaya koyma sürecinde baskılara ağırlık verilmiş, yeni saldırılar geliştirilmiştir. Devrimci tutsaklar yükselttikleri direnişlerle bu saldırıları geriletmiş, kazanımlarını çoğaltmış ve gaspedilmesinin önüne geçmişlerdir.

Cezaevlerinde faşist Türk sömürgecilerinin 1 Ağustos Genelgesi ile yapmak istedikleri ve 12 Eylül sonrası koşulları yeniden getirmeyi hedefleyen girişimlerine, son olarak ABD'nin cezaevlerinde yapmak istediği değişiklik projesi eklendi. Geçtiğimiz günlerde Türkiye'ye gelen ABD'li bir müfettiş, çeşitli incelemelerde bulundu. Türk asıllı olan ve ABD vatandaşlığına geçmiş bulunan Melda Türker, önce Adalet Bakanlığı yetkilileriyle görüştü, daha sonra Bursa, Eskişehir E Tipi cezaevleri, Ankara Merkez Kapalı ve Yarıaçık Cezaevi ile Sağmacılar Cezaevi'ni gezdi. ABD'de "Criminal Justice Planner Stade Jair" cezaevinde müfettiş olarak çalışan Melda Türker incelemeleri sonucunda bir rapor hazırladı.

Hazırlanan rapora göre, cezaevlerinde personel, fiziki yapı ve iç koşulları bakımından yenilenmeye gidilmesini istedi. İncelemeleri sonucunda Adalet Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı'na bir brifing de veren ABD'li müfettiş, cezaevlerinin yenilenmesini istedi. Basına sızan bilgilere göre, Adalet Bakanlığı, bayan müfettişin hazırladığı önerilere sıcak bakıyor.

Amerikan sistemine göre cezaevlerinin yeniden yapılmasını isteyen müfettiş, devrimci tutsakları o bilinen rehabilitasyon politikasına tabi tutmak için yeni önerileri de beraberinde getirdi. ABD sistemine göre cezaevlerinin yeniden inşa edilmesi, yeni koşulların getirilmesi anlamına da geliyor. 1 Ağustos Genelgesi ile faşist rejimin devrimci tutsaklar için ne tür "iyilikler" istediği de açık olarak ortaya çıktı. Bu yeni girişimle 1 Ağustos Genelgesi'nin değişik biçimlerde uygulanmak isteneceği açık olan bir durumdur.

Her gün "demokrasiye geçtim" diyerek sahtekarlık yapan faşist rejim bu yeni girişimle nasıl bir demokrasiye geçmek istediğini de gösteriyor. ABD cezaevi sisteminin tutuklular için tam bir baskı, işkence ortamı olduğu biliniyor. Bu sistemin Türkiye'ye de getirilmek istenmesi, aynı koşulların burada da uygulanmasıdır. Faşist rejim uygulayamadığı 1 Ağustos Genelgesi'ni cezaevi yapısında, personelde ve iç koşullarda yaptıkları değişikliklerle sinsi bir şekilde uygulamak istiyor. Bu politikanın da başarısızlığa mahkum olacağını hemen belirtelim. Devrimci tutsaklar, hiçbir uygulama karşısında geri adım atmayacaklardır.

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

Bereketli ovanın ortasında bir şirin beldemiz

MUŞ

–I–

ADI NEREDEN GELİYOR

Bu konuda çeşitli söylentiler olsa da, daha çok bunlardan ikisi üzerinde duruluyor.

Birincisi, Urartulara ilişkin olanıdır. İlk olarak Muş beldemizi, Urartular yerleşim alanı olarak kullanırlar. Muş, Urartuların ünlü bir komutanı olan Muşet tarafından inşa edilir. Ve kente, Urartular bu komutanların ismini verirler. Bu isim halk arasında bazı değişikliklere uğrayarak son halini almıştır.

Diğer bir söylenti ise, İbrani boylarından olan Süryanilere ilişkindir. Yöreye yerleştikleri dönemde, topraklarının sulak ve verimli olduğunu görürler. Süryanilerin dilinde "Muşa"nın sulak ve verimli anlamına geldiği söylenmektedir.

KISA TARİHÇESİ

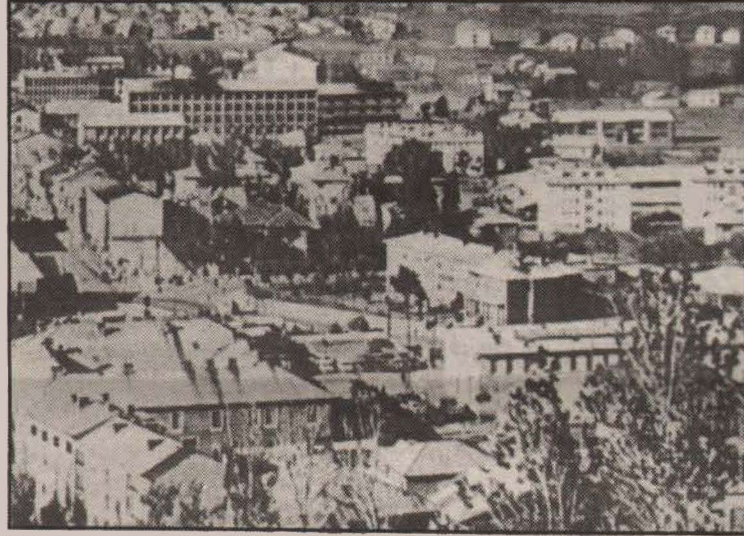
Muş ilimizin tarihi, Kürdistan'ın önemli bir parçasıdır. Yörede yaşanan işgal, istila ve sömürgeci egemenlik tarihi, halkımızın tarihi boyunca yaşadığı trajik yaşamı yansıtacak biçimdedir.

Muş tarihi ile ilgili yazıtlarda, alanı ilk olarak Urartuların kendileri için yerleşim merkezi olarak kullandıkları belirtilir. Urartuların yöre topraklarına girişleri M.Ö. 2000 yıllarına rastlar. Urartular alana egemen oldukları dönemde, Asurlarla birçok çetin savaşlara girerler. Asurların, alana egemen olmak için sık sık başlattıkları saldırılar, zaman zaman Urartuları zor durumda bırakır. M.Ö. 800 yıllarında Urartu Kralı II. Saduri'nin ölümünden sonra yerine geçen I. Rusa, bu dönemde bir yandan Asur tehlikesiyle, diğer yandan ise krallık içerisinde ortaya çıkan ayrılıklarla uğraşmak durumundadır. Rusa, bu durumda Asurları direkt karşısına almamak için komşu devletlerden bazılarıyla antlaşmalar yaparak krallığının sınırlarını güvenceye almak ister. Bu taktik hedefine ulaşsa da krallık içerisindeki karışıklıklar, ayaklanmalar ve Kimmer-İskit akınlarıyla oldukça yıpranır. Zaten teyakkuzda bekleyen Asur Kralı Sargon, I. Rusa'ya son darbeyi vurarak Urartu ordusunu yenilgiye uğratır, çoğunu da esir alır.

Asur yenilgisine rağmen, Urartu krallığı tümden ortadan kaldırılamazdı. I. Rusa'nın ölümü üzerine oğlu II. Argişti yerine geçer. Yine bu dönemlerde Asur kralı da ölür ve Asur devletinde karışıklıklar başlar. Bunu fırsat bilen Urartular, güçlerini önemli ölçüde arttırarak bir süre için rahat nefes alırlar. Ancak bu kez de ikinci bir tehlike belirir Urartular için; İskitlerin akınları başlamıştır. Urartular çeşitli taktiklerle zaman zaman bu tehlikeyi oyalasalar da, en sonunda, M.Ö. 585'te yıkılmaktan kurtulamazlar.

İskitlerin egemenliğinden fazla bir süre geçmeden, Medler, M.Ö. 612 yılında Asur İmparatorluğunu yıkarak yeni bir güç olarak ortaya çıkarlar. Medler, Muş'u da içine alacak şekilde Mardin topraklarına kadar ilerlerler.

Bu dönemde, Mezopotamya'da uygarlığın şekillenmesi henüz yeni yeni başlamaktaydı. Medler bu yıllarda bölgede önemli güç olarak gelişimlerini sürdürürler. Ancak bu gelişme o kadar uzun yılları almaz. Persler, Med İmparatorluğu içine çeşitli taktiklerle sızarak, onu içten çökertirler.

Muş merkezi

Perslerin alana egemenliği 200 yıla yakın sürer. Uygarlık beşiği Mezopotamya, elverişli coğrafik ve verimli topraklarıyla hemen tüm imparatorlukların dayanılmaz bir açlıkla yutmak istedikleri şirin bir lokma durumundadır. Bu konumuyla adeta, her istilacı güç tarafından bir diğerine karşı yer edinmek istenen bir durumu yaşar. Bu nedenle üstüste egemenlikler tesis edilir ve aynı şekilde peşpeşe de yakılıp yıkılırlar. Bilindiği gibi, bugünkü mevcut Kürdistan toprakları da Mezopotamya'nın düğümünü oluşturan toprak parçası durumundaydı.

M.Ö. 4000 yıllarında Makedonya Kralı Büyük İskender Asya Seferine çıkar. Bölgede egemen olan Pers İmparatorluğuyla girdiği savaştan zaferle çıkar. Dolayısıyla Muş topraklarını da ele geçirir. Büyük İskender'in amacı Helenizmi geliştirmektir. Hatta söylentilere göre, Pers İmparatorluğu yenilgiye uğratıldığında, Yunanlı erkeklerle, Persli bayanlar evlendirilerek o dönemde bir asimile politikası da gerçekleştirilmeye çalışılır.

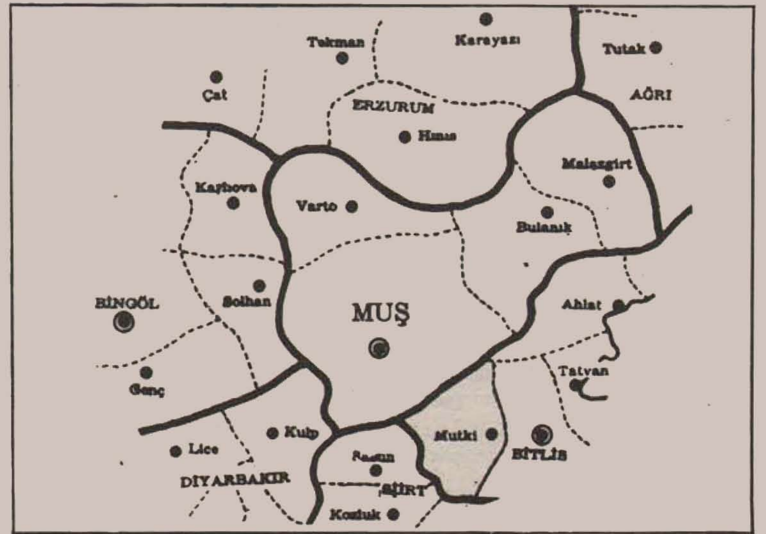
M.S. 7. yüzyılda İslamiyetin doğuşu ardından, Arap ordularının saldırıları başlar. Arapların egemenliği 10. yüzyıla kadar çeşitli biçimlerde devam eder. 1071 yılında, Oğuz Türk boyları Muş'un Malazgirt ilçesinden Anadolu'ya açılırlar. Malazgirt'ten Anadolu'ya kapı açan Türk boyları yörede egemen Bizanslılarla savaşa girip, Bizans ordularını yenerler. Türk egemenlerinin hep andıkları ve övdükleri "Malazgirt Zaferi" sadece bundan ibaret. Kaldı ki o dönemde, Türk boylarının komutanı olan Alpaslan, yayılmacı amaçları gereği İslamiyeti kabul etmiş olarak Araplık adına saldırı başlatır. Kemalizmin ve Turancı Türkçülüğün dem vurduğu o meşhur "Türklük ruhu" henüz sözkonusu değildi. Türk boyları Arap feodallerinin paralı askerliğini yapıyorlardı. Çünkü amaçları herhangi bir toprak parçasında yerleşik hayata geçmek değildir; gaspçılık ve talancılıktır.

Türk boylarının egemenliğini Pers İmparatorluğu takip eder. Ancak bu egemenlik 16. yüzyıla kadar devam eder. Bölgede yeniden beyliklerin bir araya gelişiyle oluşan Osmanlı İmparatorluğu egemen güç haline gelir.

Osmanlı egemenliğinde Muş, Van eyaletine bağlı bir sancaktı. Yine Muş'un ilçesi olan Malazgirt ise Erzurum'a bağlıydı. Tanzimat Fermanı'ndan sonra Bitlis'e bağlanarak yeni bir idari düzenlemeye tabi tutulur.

Malazgirt Kalesi

I. Dünya Savaşı öncesinde, Muş, Rus Çarlığı'nın işgaline uğrar. Ancak bu işgal, Sovyet devrimiyle 17 Ekim 1917 yılında son bulur. Bölgede bu dönemde bir otorite boşluğu doğar. Bu boşluğu kaçırmayan Türk egemenleri, burada tekrardan kendi otoritelerini tesis ederler. Türk egemenlerinin Muş'a giriş tarihi, 29-31 Nisan 1918 günleridir. Bugünleri Muş'un "kurtuluş günü" olarak her yıldönümünde kutlarlar. Bu yıldönümü kutlamalarında, Rus Çarlığı'na karşı çetin savaşlar geliştirdiklerini, çok kan döktüklerini vb.'ni yaptıklarını anlatır dururlar. Gerçek ise, anlatılanların yalan-yanlışlardan mevcut olduğudur. Kısacası "kurtuluş günü" dedikleri tarih Türk egemenlerinin Muş beldemizde askeri egemenliklerini tesis ettikleri gündür. Dolayısıyla bu tarih, halkımızın bu toprak parçasını da kaybettiği gündür. Bu nedenle, Muş beldemizin de kurtuluş gününü PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelemizin nihai zaferi ilan edecektir.

Muş beldemizdeki bu askeri vd. tüm alanlardaki egemenlik, Türk egemenlik sisteminin de ötesine geçmiştir. NATO'nun askeri güç kapsamına da alınarak, Ortadoğu'daki diğer halklara ve ulusal kurtuluş mücadelemize yönelik olarak, havaalanları ve çeşitli askeri tesisler inşa edilmiştir. Şehir merkezinde alaylar düzeyinde, ilçelerde de taburlar, özel tim ve işkenceci polisler kapsamında takviyelerin yapıldığı ordu gücü konumlanmış durumdadır. Burada konumlanan askeri güç, bölgede olası gelişmelere anında müdahale için hazır durumda beklemektedir.

Tarihi yapılar

Bölgede yapılan çeşitli arkeolojik kazılar sonucu, yörede egemenlik kurmuş imparatorlukların izlerine rastlanmıştır. Ancak, Muş beldemizin tanık olduğu egemenlikler fazla uzun ömürlü olamadıkları ve sürekli şiddetli çarpışmaları yaşadıkları için, tarihi yapıların çoğu harabe durumundadır; bunlardan çok azı ayakta kalıp günümüze kadar gelebilmiştir.

ÇENGEL KİLİSESİ: Bu kilisenin diğer bir adı da Surp Karabet Manastırı'dır. Ermeniler tarafından yapılmıştır. Şerafettin dağlarında olan kilisenin 360 odası vardır. Bu odalar bir yılın gün sayısını simgelemektedir. İlginç yanlarından biri duvarındaki kabartmalardır.

KAYALIDERE KALESİ: Varto ilçesinin 20 kilometre güneydoğusunda, Kayalıdere (Aşağı Hınzor) köyündedir. M.Ö. VIII. yüzyılda inşa edilmiş bir Urartu eseridir. Burada 1965 yılında yapılan arkeolojik kazılar sonucu bulunmuştur. Bu kale dışında çeşitli metal gereç, süs eşyası vb.'ne de rastlanmıştır.

Bu kaleden başka Malazgirt ve Muş kaleleri de yıkık durumdadırlar.

MURAT IRMAĞI KÖPRÜSÜ: Muş ile Varto'yu birbirine bağlayan yol üzerindedir. Uzunluğu 143 metredir. Murat suyunun aktığı bu köprü yapısı 12 gözlüdür.

Bu yapılar dışında Ulu Cami, Haci Şeref Camii ve Alaeddin Bey Camisi de günümüzde ayakta olan önemli yapıtlardandır.

SÜRECEK

ÇAĞRI

"Adım Adım Kürdistan" sayfası, Muş beldemizle devam etmektedir. Daha önce de duyurduğumuz gibi, ülkemiz Kürdistan'ı tanıtarak daha çok sevmek ve bunun gereklerini yerine getirmek doğal görevlerimiz arasındadır. Aynı zamanda bu dizi yazımızla, sömürgeci egemenlerin halkımıza kapalı tutarak, "yaşanılacak toprak parçası değil" dedikleri vatanımızın, en çok yaşanılır bir ülke olduğunu göstermeyi amaçlıyoruz. İşte, yerine getirilmesi gereken bu görevi önüne koyan gazetemize, okuyucularımızın bu konuda yapacağı katkılar güç verecek ve Kürdistan'ın tanıtımında daha da başarılı olacaktır.

Bu nedenle tüm Kürdistanlı yurtseverlere ve tanıtmaya çalıştığımız Kürdistan'ımızın dağlarında, ovalarında ve şehirlerinde, vatanımızı sömürgeleştiren düşmanlarımıza karşı savaşan militanlara çağrımızı yineliyoruz: Kürdistan'ın çeşitli alanlarına ilişkin bilgilerinizi, gözlemlerinizi, belgelerinizi Berxwedan'a ulaştırın ve "Adım Adım Kürdistan" köşemizi zenginleştirin.

BERXWEDAN

NEWROZA WE PÎROZ BE

Değerli dostlar, Koçgiri aşiretinden gelme bir Kürdüm. 47 yaşındayım. Ömrümün çoğu diyarı gurbette geçti. Sadece 20 senedir Avustralya'dayım. 1 nüfusla beraber 7 yaşındayken Kürdistan'dan ayrıldım. Geçimimi bana vatan olmayan ellerin vatanında işçilikle temin ediyorum. Ama yine de hiçbir zaman Kürtlüğümüzü unutmadık ve unutmayacağız da. Şunu da belirtmek isterim: Ben aşiretlere karşıyım. Sadece Kürdüm ve Kürt kanını taşırım.

Değerli Kürdistanlılar, hepimiz de biliyoruz ki, çoğumuz Kürdistan'da kendi topraklarımızın üzerinde dünyaya gelmişiz. Annelerimiz Kürtçe ya lo lo, ya da le le gibi bağrıyanık ağıtlarla bizi uyuturdu. Veya işinde-gücünde bizleri sırtına vurup öyle işini yaparlardı. Biz bu öz anadilimizi nasıl unutabiliriz? Fakat 7 yaşından sonra zorbalar kendi menfaatleri için bize dilimizi unutturup, kendi dillerinde "yat yat uyu" Kemalizmin alfabesini öğrettiler.

Bir de şu vardı Kürdistan'da: Askerlik, vergi ve seçime gelince vatandaş derlerdi, ama yol, elektrik, hastane-doktor ve suya sıra gelince götürmüyorlardı. Dostlar, PKK'ye dua edin, onun sayesinde her köye, her kasabaya yol ve elektrik gidiyor. Neden sadece bunlar? Neden hastane-doktor, su götürülmüyor; zindanlar yapılıyor?

Yurtsever Kürdistanlı dostlar, yoldaşlar; hepimiz bir olalım. Gece gündüz demeden çalışalım Kürdistan için. Savaşan pêşmergelerimize, hapishanelerde tutuklu yatan yoldaşlarımıza ve yüce önderimize yardımcı olalım ki Kürdistan kurtulsun. Yoksa devamlı hainlerin ellerinde kalır.

Bir bilsen seni ne kadar özledim Kürdistan dağları
Gezer dolaşırdım ta yirmi sene öncesi
Duymuşum, olmuşsun pêşmergelerin mevzi yerleri
Şimdi daha çok severim seni, olmuşsun kalbimin eğlence köşesi

Sanırım bütün kuşların hepsi Kürdüm Kürdüm diye seslenir
Koca gövdeli ağaçlarına pêşmergeler yaslanır
Senin eteklerinden nice Kürdistanlı beslenir
Genç-ihtiyar çağırır ben Kürdüm Kürdüm diye

Yol verme sakın ağacını kesen düşmana
Yolar çiçeklerini zarar verir Kürdistan'a
Önderimiz APO'dur, yiğitleri emanet etti sana
Koru onları göğsünde sakın gösterme düşmana

Sayın Berxwedan'ın yazar yoldaşlarım, ben daha çok şeyler yazar gönderirim. Sizlere kucak dolusu selamlar ve Newroz'u piroz eder, işlerinizde başarılar dilerim.

Avustralya'dan Nur Hat

Keklik öyküsü

Halk arasında anlatılan acıklı bir keklik öyküsü vardır. Bunu bilenler, öykünün ne kadar ders verici olduğunu kavrarlar. Çünkü Kürdistan tarihine şöyle bir baktığımızda, kafes kekliğinin rolünü oynayan hainler çokçadır. İdris-i Bitlisi'den tutalım da Rayberlere ve günümüzdeki mirasçılarına kadar tüm bunların konumları da buna uygundur. Bunlar işgalciler tarafından seçilerek satın alınmış ve kendi türünü köleleştirmek, yok etmek için kullanılan uşaklardır.

Biz Kürtler uyanalım, özgürlüğümüze kasteden hainleri tanıyalım ve kurulan tuzaklara kendilerini düşürelim. Unutmayalım ki, düşmandan çok bu hainler tehlikelidir. Uşaklar ergeç yaptıklarının ne kadar alçakça bir şey olduğunu anlayacaklardır. Fakat o zaman da bunlar pis canlarını kurtaramayacaklardır.

Şimdilik, çaptan düşmemeye baksınlar. Unutmasınlar ki, çaptan düşen kekliğin kafası kopartılır.

Yunanistan'dan bir ERNK taraftarı

Değerli Berxwedan okuyucuları,

Berxwedan dünyanın her tarafındaki Kürdistanlılarla bağ içinde olmaya çalışan bir yayın organıdır. Sayfalarını okuyucuları ile paylaşarak ulusal kurtuluş mücadelesinin kitlelerle elele zafere gidecek bir mücadele olduğu gerçeğini kendisine rehber edinmektedir. Okuyucu mektupları sayfasında yayınlanan yazılar her ne kadar içerik olarak Berxwedan'ın Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine bakış açısıyla belli yönlerden ortaklık taşısa da esas olarak yazarının sorumlu olduğu yazılardır. Gerçek bu iken, özellikle denetlenmesi mümkün olmayan bazı durumlarda dile getirilen yanlış bazı haberleri vb. Berxwedan'ı mahkum etmenin aracı haline getirmek isteyenler var. Sağduyu sahibi insanlar bu alçakça saldırıların amaç ve geçersizliklerini şüphesiz ki anlamakta zorlanmayacaklardır. Ancak, yayınladığımız iki okuyucun mektubunda dile getirilen görüşlerden de daha iyi anlaşılacağı gibi, Berxwedan'a gönderilen mektuplar ulusal kurtuluş mücadelesi düşmanlarının en küçük bir şekilde kullanamayacağı kadar objektif ve doğrulara dayanan mektuplar olmalıdır. Tüm okuyucularımızın bu örnekten dersler çıkarıp oyunlara karşı uyanık olmalarını bekliyoruz.

Berxwedan Redaksiyonu

Berxwedan'ın artan etkisi bazı çevreleri alçakça saldırılara sürüklüyor!

Berxwedan ve Serxwebûn bulunduğu alanda da itibar kazanıyor. Kitleler tarafından okunur ve aranır birer gazete olmaları bazı çevreleri çok kızdırıyor, rahatsız oluyorlar... Nitekim, açılan mektup kampanyasından da çok rahatsız olmuşlar. Neden her taraftan ilişki oluşuyor, neden kopuk hareket edilmiyor düşüncesi içerisindedirler. Bunlar değil mi, neden PKK dağda savaşıyor diyen? Bunlar değil mi sömürgeci askerler öldüğü zaman PKK'yi suçlayan? Bunlar değil mi PKK gerillaları şehit olduğunda sevinen ve PKK bitti diye kitap üstüne kitap yazan; ihanetçileri kahraman-devrimci ilan eden, devrimcilere ise terörist diyen? Şimdi aynı sarhoşlar burada Berxwedan ve Serxwebûn'a saldırıyorlar. B.T.'nin mektubu Berxwedan'da yayınlanır yayınlanmaz buradaki sarhoşlar takımı hemen gazeteye çamur atmaya başladılar; "nerede var 5000 kişilik salon" vb. diyerek.

Aklı başında bir insanın zayıflığı ve hatayı mektubun sahibinde bulması gerekirken, Kürdistan koşullarından uzak, içki masalarından kalkmayan ve kız peşinde koşuşan lümpenler devrimci kesilip gazeteyi eleştiriyorlar ve suçluyorlar.

Bulgaristan'dan M. Ç
23.2.1989

MÜCADELECİ ARKADAŞLAR

Kürdistan'da verdiğiniz mücadele nedeniyle sizleri bir kez daha selamlarım. Ben fakir bir ailenin mensubuyum. Sizlere, yani PKK'ye sevgimi anlatmak istiyorum.

Ben 32 yaşındayım. Evli, 5 çocuk babasıyım. Şu anda S. Arabistan'da çalışmaktayım. Ailem çok fakir, geçim derdindeyim. Sizlere hiçbir yardımım olmadığı için çok üzgünüm ve kendimi affetmeyeceğim. Sizlere yemin ederim; 5 tane çocuğum var. 4'ü erkek 1'i kız. Bu çocuklarımı PKK elemanları olarak yetiştirmek için elimden geleni yapacağım ve kısa bir zamanda PKK içinde yerlerini alacaklar. Benim PKK'de yerim olmadığı için üzgünüm, ama bu evlatlarım Kürdistan kurtuluş mücadelesinde seve seve yerlerini alacaklar.

Bir Kürdistanlı yurtsever

DÜŞTÜ TOPRAĞA

Bir can düştü toprağa
Fidan oldu fidan
Ne güzel bu can
Ne güzel bu toprak

Selam sana Cudi'den selam
Susamış namlular susmamış
Barış için susmamış

Bak bu arılara
Bak bu karıncalara
Bak bir de bu halka

Ya bir de bu halk elde silah
Savaşır durmadan
Ne kadar benzerliği var yoldaşlar

Bu can toprağa
bu can Kürdistan'a
Düşsün bu can yoldaşlar uğruna

Arnheim'den Şoreş

Düşmanımız azgınlaştıkça, mücadele daha da gelişiyor

TC devlet terörü gün geçtikçe azıyor. Her gün onlarca, yüzlerce insan tutuklanıp insanlık dışı uygulamalardan geçiriliyor. Her alanda hakimiyetini kurmak için elindeki tüm olanakları seferber eden TC faşizmi, buna rağmen başarılı olamıyor. Başarılı olamayacak. Çünkü bir insanı tutuklayıp işkenceden geçirmekle, kendisine karşı direnişçi yaratıyor.

Ekonomik yönden insanlar o kadar perişan ki, nasıl yaşayabildiklerine akıl erdiremiyor insan.

Devlet Kürt kökenli herkese kuşku ile bakıyor. Örneğin Marmaris'te inşaatta çalışan Kürt kökenli işçiler ilçe dışına çıkarılarak, bir kahvehanede beklemeleri emredilmiş. Yine Mersin'de polis bir çay evine gidip, "Mardinli veya Kürt olanlar kimliğini çıkarsın" demiş. Bu olaylar gelişmelerin ne düzeyde olduğunu gösteriyor. Düşman artık gizlilikten çıkmış, gerçek çirkin ve vahşi yüzünü açıktan gösteriyor. Tabii, bundan kendisinin zararlı çıkacağı açıktır.

Halkımız ise öncüsünün önderliğinde direniyor. Birçok ilçe ve köyde yoğun silahlı çatışmalar oluyor. Cizre'de çıkan çatışmada 8-10 kadar polis cezalandırıldı. Cizre'de Kürdistan bayrağı çekildi.

Buradaki peşmergelerin durumu da perişandır. Çok kötü koşullara terkedilmişler. Onlar üzerindeki emellerine ulaşamayan TC, yapılan tüm iç ve dış yardımlara el koyuyor. Bir anlamda bu peşmergelerin buraya gelmeleri yararlı oldu. En azından TC'nin ne denli düşman bir güç olduğunu gördüler.

Diyarbakır'dan Y. A.

PÊŞMERGE

Dağ demez taş demez savaşırsın
Kimbilir ne günler görmüşsün
Senin adın düşmanlara yeter
Zaferin pek yakındır bilesin.

Biliriz düşmanın çoktur senin
Ha bugün bitecek ha yarın
Gerçeği anlayacak tüm dünya
Zaferi alkışlayarak senin.

Umutlar dolusun güç dolusun
Yüreği ile aşlar dolusun
Mustafa Kemaller nedir ki
Sen kahramanlıklarla dolusun.

Ozanım peşmergeyi düşlerim
Onu hep şiirlere işlerim
Onu bir gün düşünmezsem eğer
Belki bu dünyadan göçerim.

Hacı Çelik

KURTAR APO

Kurtar APO kurtar
Kurtar artık Kürdistan'ı
Yeter APO yeter
Kurtar Kürdistan'ı

Kurtar APO kurtar
Çektiğimiz azaplardan
Merhametsiz faşistlerden
Düştüğümüz tuzaklardan
Faşist cuntalardan

İstanbul'dan İsmail

ÖZLEM

Benim çizdiğim APO'nun resmi ve yazdığım şiiri biz Kürdistan halkının ve biz çocukların dili, eğitimi, vatan postası **Berxwedan**'da yayınlamanız için şimdiden teşekkür ederim ve tüm **Berxwedan** çalışanlarına selamlarımla, görevlerinde başarılar dilerim.

Büyüyorum Kürdistan'ımla
Vatan sevgisiyle besleniyorum
Yalçın Kürdistan dağlarında
Savaşan kahraman gerillayla

Zafere ulaşmak için
Görüyorum yakında
Bağımsızlığa
kavuşacak Kürdistan'ım
Zafer yakındır

Büyük bir hızla savaşa
Her yıl kısa zamanda
Uzun mesafeyi kaydederek
Bağımsız-özgür bir yaşam
Yakalamak için

Önder APO'yu
Başkent Diyarbakır'da görmek için
Can atıyorum can atıyorum
İşte o güne ulaşmak için

O özgür ve özlem dolu
Anları tüm boyutuyla yaşamak için
Yakın yakın koşuyorum
Yakalamak için

Tabii büyük yarış sömürgecilere ve emperyalizme hesap sormak için. Sabırsızlanıyorum, bir an önce kavuşmak için sıcak toprak anaya, KÜRDİSTAN'ıma

Pinneberg'ten (Hamburg) 1975 doğumlu Murat / 20.3.89

Berxwedan'a

Son mektubuma başlarken Berxwedan'da emeği geçen tüm arkadaşlara en içten sevgiler. Daha önce yayınlamış olduğunuz iki mektubum gibi bunu da yayınlamanızı istiyorum. Bu mektubum aslında bir özeleştiridir.

Ben herşeyden önce Kürdistan ulusal kurtuluş savaşına tüm içtenliği ile inanmış bir Kürt yurtseverim.

15 Ocak 1989 günü Berxwedan'da yayınlanan 6.12.1988 tarihli mektubum şahsında Berxwedana karşı çirkin saldırılar ve karalamalar yapılmaktadır. Bu saldırı ve karalamaların sorumluluğu benim içine girdiğim zaaftan gündeme gelmiştir. Bu hatamın düzeltilmesi için, daha doğrusu devrimci dürüstlük içerisinde olmam için dostça eleştiriler olduğu gibi, bu zaafımdan ötürü benim şahsıma ait olan bu eksikliği Berxwedan'a mal etmek isteyen düşmanlar da olmuştur.

Böylesi saldırılar, yani benim zaaflarımdan, daha doğrusu yazdığım mektubu abartmamdan kaynaklanmaktadır. Bazı çevrelerin bunu fırsat bilip gazeteye saldırmaları bir tesadüf değildir. Bundan dolayı; benim bu davranışım diğer mektup gönderenlere bir örnek olmalı. Meseleleri abartmadıkları gibi küçültmemelidirler de. Yani olduğu gibi olayları yansıtmalıdırlar. Bu çevrelerin fırsat kollayıp, mücadelenin gelişimini engelleme çabası içerisinde oldukları gibi bu mücadelenin kitlelere aktarılmasın da rol oynayan Berxwedan'ın itibarını sarsarak benim gibi sıradan bir insanın hatasını bir örgütün davranışıymış gibi değerlendirmeleri de aptallıktır.

Bulgaristan'dan Barış Tan
28.2.1989

GORBAÇOV'UN KÜBA GEZİSİ VE SSCB'DEKİ GELİŞMELER

Prestroika ve Glasnost son yıllar içerisinde dünya kamuoyunun gündemine en fazla giren kelimeler. Bu her iki kelimenin bu kadar sık telafuz edilmesi, SSCB'deki gelişmelere yakından bağlı. Prestroika ve Glasnost, sadece SSCB'nin iç gelişmelerini ilgilendirmiyor, dünyamızın kaderini de yakından etkiliyor. Bu iki kelimenin sık sık dillerde yer almasının nedeni de burdan ileri geliyor.

Prestroika ve Glasnost, Sovyet iç ve dış politikasında yeni değişiklikler de meydana getirdi. Bu değişikliklerin SSCB'de ne gibi yeni gelişmelere yol açacağı konusunda kesin bir görüş ileri sürmek erken olacağı gibi, kehanette bulunmaya kalkışmak anlamına da gelir. Ancak, bugün yaşanan birçok gelişme özellikle de Prestroika ve Glasnost çerçevesinde ortaya çıkan olaylar, bazı konular hakkında görüş belirtmeyi kehanet olmaktan çıkarıyor.

SSCB'deki gelişmeleri "SSCB sosyalist mi değil mi? SSCB'de geriye dönüş var. Kapitalizm yeniden getirilmek isteniyor" gibi tartışılan sorunlar çerçevesinde ele almıyoruz. SSCB'de sosyalizmin varlığı sağlamdır. Ülke 70 yıllık bir sosyalist geçmişe sahiptir. Öyle kolay kolay bu sosyalist geminin kapitalizm limanında demirleyeceğini de beklemiyoruz. Daha doğrusu bunu bekleyecek kadar bir hamhayalcilik içinde bulunmuyoruz. O halde mesele, SSCB'de sosyalizm var mı yok mu? tartışmasından öte, SSCB'de sosyalizmin sorunlarını çözme yöntemlerinin doğru bir tarzda yürütülüp yürütülmediğini tartışmadır. Marksizm-Leninizmin yaratıcı özü ne kadar temsil ediliyor ve uygulanıyor. İşte, bu noktayı tartışmak, yanlışları ortaya koyup, doğrulara sahip çıkmak, SSCB'deki gelişmeler karşısında takınılacak en doğru tutumdur.

Marksizm-Leninizmin yaratıcı özü, bugün her zamankinden daha fazla sorunlara çözüm getirebilecek bir güçtedir. Bu silaha sarılıp, sorunların doğru çözümüne ulaşma çabası göstermemek, meselelere dar gözlükler arkasından bakmak, yanılgıya götüren temel hususlardır.

Prestroika ve Glasnost politikalarının, SSCB'nin gerek iç, gerekse de dış politikasına uygulanışını da bu temelde ele alıp değerlendirmek gerekir. Ekim devriminin 70. yıldönümü vesilesiyle SSCB'de bir tartışma başlatıldı. Bu tartışma, 70 yılı değerlendirmek, bu süreçte işlenen hata ve yetersizlikleri ortaya çıkarmak açısından önemliydi. Hakkıyla yürütülecek böylesi bir tartışmanın, sosyalizmin uygulama sorunlarını çözmede de önemli bir güç vereceği açık olan bir durumdu.

Tarihte her şeyin yerli yerinde değerlendirilmesi, kendisini çevreleyen dış koşullarla ele alınması diyalektiğin de bir kuralıdır. Çünkü, bir olayı, olguyu kendisini çevreleyen koşullardan ayırmak mümkün değildir. Bu dış koşullar olayı ve olguyu etkilerler. Gelişmesini hızlandırır veya yavaşlatırlar. Tarih üzerindeki tartışmaların bu kapsamda ele alınıp, götürülmesi önemlidir.

Prestroika ve Glasnost politikaları ile birlikte SSCB'de tarih üzerinde de yoğun tartışmalar geliştirildi. Halen bu tartışmalar devam etmekle birlikte, yer yer sağa kayan yaklaşımlar da görülmektedir. Bu tartışma sürecini, Stalin aleyhtarlığı bir kampanyaya dönüştürmek isteyen bazı kesimlerin çabalarını arttırdıkları da görüyoruz. Emperyalist yönetimlerin de bu konuda ateşin üzerine körükle gitme misali Stalin aleyhtarlığını yaygınlaştırma çabası içinde olduklarını görüyoruz.

Tarih konusundaki tartışmalar, Prestroika ve Glasnost sürecinin sağa kayma tehlikesinin varlığını da açık bir şekilde gösteriyor. Açıklık ve Yeniden Yapılanmanın geliştirilmesi gerekli, ancak bunun sağ bir çizgide değil, gerçekten sosyalizmi güçlendirecek ve dışta emperyalizmin saldırılarını geriletecek bir temelde yürütülmesi gerekir. SSCB'deki gelişmeleri biraz daha yakından inceleyince, mevcut durumun ulaştığı aşamanın ne olduğunu daha iyi görme imkanımız da olacaktır. SSCB'deki gelişmeler üzerine çeşitli yorumlar geliştirilmekte, şu veya bu şekilde yaklaşım gösterilmektedir. Bizim temel alacağımız yaklaşım, Marksizm-Leninizmin yaratıcı özüdür. Merceğimiz budur. Gelişmeleri bu mercek altında incelemeye alacak ve ona göre de tutumumuzu belirleyeceğiz. Bunun için, tüm gelişmeler olmasa da bugün önemli sayılan bazı gelişmeler üzerinde duracağız.

Üzerinde durmak istediğimiz gelişmeler arasında, SSCB'de yaşanan iç huzursuzluk, özelleştirme, SBKP Genel Sekreteri ve SSCB Devlet Başkanı Mihail Gorbaçov'un Küba ve İngiltere gezisini sıralayabiliriz.

SSCB, son günlerde gerek iç politikada gerekse de dış politikada meydana gelen gelişmelerle yeniden siyaset gündeminin ağırlık merkezine oturdu. Mihail Gorbaçov'un Nisan ayının ilk haftası içerisinde Küba'ya yaptığı gezi büyük bir ilgi topladı. Bu ilgi, Küba ile SSCB arasındaki Prestroika ve Glasnost konusunda başgösteren ayrılıkların nasıl giderileceği ve görüşmenin sonucunun nasıl olacağı noktasında toplanmıştı. Küba Lideri Fidel Castro'nun SSCB'deki gelişmeler üzerine çeşitli konularda eleştirisi olduğu da bilinmekteydi.

Fidel Castro'nun, 1 Ocak'ta Küba Devriminin yıldönümü vesilesiyle düzenlenen törende yaptığı konuşma görüş ayrılıklarının varolduğunu da ortaya çıkardı. Castro bu konuşmasında, Marksizm-Leninizme inancını dile getirerek, kararlılığını bir kez daha ifade etti. Castro bu konuşmasında şunları söyledi: *"Bugün her zamankinden daha iddialıyız... Devrimi yenilgiye uğratmayı düşünenler, ne yazık ki, kendilerini kandırmaktan öteye gidemiyorlar. Bu devrimin 40., 50. ve hatta 100. yıldönümü kutlanacaktır, bundan hiç kuşkunuz olmasın... Bugün her zamankinden daha güçlü bir şekilde söylüyoruz: Ya sosyalizm ya ölüm, ya Marksizm-Leninizm ya da ölüm."* Castro konuşmasında sosyalist ülkeler arasındaki ilişkilere de değinerek şunları belirtti: *"Düşmanlarımızdan gelen güçlükler nedeniyle olduğu kadar dost kamptan gelen güçlükler nedeniyle de sorunlarımız olabilir."*

Fidel Castro'nun bu konuşması SSCB ile aralarındaki ilişkiye dikkat çeken bir açıklamaydı. Castro'nun Küba'da da reformların yapılmasını isteyen Sovyet önerilerine karşı çıktığı ve bunların Küba'da uygulanamayacak reformlar olduğunu söylediği öteden beri bilinmekteydi. Castro, Küba devriminin 30. yılında yaptığı konuşmada bu konudaki yaklaşımlarını bir kez daha ortaya koydu. Castro'nun bu tutumu üzerine, PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan yoldaşın Ocak Çözümlemeleri'nde yaptığı bir değerlendirmeyi konumuza ışık tutması açısından alıyoruz: *"Kendini dogmatizme mahkum eden sosyalizm, kaçınılmaz olarak tıkanır. Bu nedenle sosyalizmin eleştirel bir temelde uygulanması ilerlemeyi sağlayabilir. Küba örneğinde olduğu gibi, Fidel Castro 'Ya sosyalizm ya ölüm' diyerek, sosyalizmden vazgeçmenin ölüm demek olduğunu açıklıyor. Bu belirleme doğrudur. Eğer Küba da bugün sosyalizm yerine refomlara yönelirse, Fidel Castro da çok iyi biliyor ki, bu sosyalist Küba'nın sonu olur."*

Mihail Gorbaçov ile Fidel Castro'nun bu konu üzerinde de duracakları açık olan bir durumdu. Bu nedenle, görüşme önemli bir ilgi noktası haline geldi. Fidel Castro ve Mihail Gorbaçov arasındaki görüş ayrılıklarının, Batı basınında yeraldığı gibi, birbirine karşıt iki güç arasındaki ayrılıklarla bir ilişkisi yoktur. Bu ayrılıklar daha çok sosyalizmin uygulanma sorunlarına ilişkin, kendi somut ülke koşullarından kaynaklanan farklı yaklaşımlardır. Nitekim, M. Gorbaçov, gazetecilerin, *"Görüş ayrılıklarınız nedir?"* biçimindeki yönelttikleri soruya cevap verirken, bir ayrılıkları olmadığını açıkladı. Fidel Castro da Gorbaçov'dan sonra söz alarak bir ayrılıklarının olmadığını belirtip, *"Her halkın ve ülkenin bağımsızlığına saygı gösterilmesi, Marksizm-Leninizmin altın değerindeki ilkelerindendir"* dedi.

Küba Lideri Fidel Castro ile M. Gorbaçov arasındaki yapılan görüşmeler, Küba ve SSCB'nin farklı koşulları nedeniyle, sosyalizmin kendi ülke özgüllerinden kaynaklanan farklı uygulama biçimleri de açık olan bir durumdur. Bu konuda her iki liderin belli bir görüş birliğine vardıkları Gorbaçov'un şu sözlerinde dile geldi. *"Her ülke kendi yolunu seçmeli. Bunu yaparken, kendi gerçeklerini gözönüne almalı. Bir başka ülkeye gidip şunları şunları yapın diyemeyiz."* Castro ise bu konuda yaptığı konuşmada şunları söyledi: *"SSCB ile uyuşmazlıklara düşmemiz için bir neden yok. Her sosyalist ülke, bir tür laboratuvardır ve burada, siyasal, ekonomik ve toplumsal deneyler yapılır."*

Yapılan bu açıklamalarla birlikte, her iki ülke liderinin sosyalizmin uygulanma sorunlarına yaklaşımlarını içişlerine müdahale etmeme temeline oturtukları görülmektedir. Tek bir ülkenin değil de, genel sosyalizmin çıkarı temelinde oturtulan ilişkiler, sosyalizmin doğru uygulanmasıdır. Bir ülkenin kendi ulusal çıkarlarını gözeten bir temelde diğer sosyalist ülkelere yaklaşması ve ilişkilerine bu temelde yön vermesi, Fidel Castro'nun da belirttiği gibi Marksizm-Leninizmin altın değerindeki halkların bağımsızlığı ilkesi ile çelişir.

SSCB ve Küba arasında varolan ilişkilerin bu temele oturtulması ve bu konuda şimdiye kadar ortaya çıkan olumsuzlukların eleştirel ve yaratıcı bir temelde giderilmesi, günümüz Küba-SSCB ilişkilerinin de mihenk taşıdır. Kaldı ki böyle bir yaklaşımın tüm sosyalist ülkeler, ulusal kurtuluş hareketleri ve komünist partileri arasındaki ilişkilere de egemen olması gerekir. İşte, Fidel Castro ile Mihail Gorbaçov'un görüşmelerinin bu gerçeği bir kez daha ortaya çıkarmış olması önemli bir noktadır. Bu, aynı zamanda Fidel Castro'nun reformlara yönelmeme ve sosyalizmden taviz vermeme yaklaşımının doğruluğunu da ortaya çıkardı.

Mihail Gorbaçov, Küba gezisi dönüşünde Londra'ya uğrayarak Margeret Thatcher ile de bir görüşme yaptı. Gorbaçov ile Thatcher'in görüşmesi, silahsızlanma sonucunu bir kez daha gündeme getirdi. Silahsızlanma görüşmeleri ve girişimlerinin inisiyatifini elinde bulunduran Gorbaçov Londra ziyaretinde yeni önerilerde bulundu. Gorbaçov'un insiyatifi elinde bulundurarak öneri üzerine öneri yapması, hem ABD ve hem de NATO çevrelerinde büyük şaşkınlık yaratıyor. Örneğin, NATO'nun 40. yılını kutlama vesilesi ile yapılan toplantılarda ve değerlendirmelerde NATO'nun Sovyet inisiyatifi karşısında tavır koyamaz durumda olduğu vurgulandı.

Silahsızlanma görüşmelerinin inisiyatifini elinde bulunduran SSCB karşısında, ABD ve diğer emperyalist ülkelerin de yeni bazı girişimlerde bulunmak isteyecekleri açık olan bir durum.

Esasında silahsızlanma ABD ve SSCB'nin geliştirmek istediği, diğer ülkelerin de katıldığı bir gelişmeyi oluşturuyor. ABD ve SSCB'yi böylesine bir uzlaşma içerisine götüren birçok neden mevcut. ABD ve SSCB karşılıklı dayatmalar yerine bugün uzlaşarak ve daha uzun süre "barış içerisinde birarada yaşayarak" politikalarını yürütmek istiyorlar. Devrim ve karşı-devrim dayatmaları ile bir sonuç alamamaları uzlaşma eğilimini daha fazla geliştiriyor. Yine günümüzde insanlığı defalarca yok edecek düzeyde nükleer silahlara sahip bulunulması ve çıkması muhtemel bir savaşın galibinin olmaması, her iki ülkeyi uzlaşmaya götüren diğer bir neden. Gorbaçov, Küba'daki konuşmasında *"devrim ve karşı-devrim ihracına karşıyım."* derken, bu yumuşama sürecine de atıfta bulunuyordu.

Gorbaçov'un nükleer silahsızlanma konusu başta olmak üzere, diğer sorunlara ilişkin olarak ne gibi yeni görüş ve öneriler getireceği ve buna karşı ABD'nin yakın izleyicisi olan Thatcher'ın ne gibi bir tutum takınacağı merakla beklendiği için, Londra görüşmeleri de büyük önem verilen bir gelişmeydi.

Gorbaçov, Londra'da yaptığı konuşmada *"nükleer silahlardan arındırılmış bir dünya kurmanın mümkün olduğunu"* söyledikten sonra SSCB'nin nükleer silah yapımında kullanılan zenginleştirilmiş uranyum üreten iki reaktörünü daha kapatacağını açıkladı. Gorbaçov, ayrıca kimyasal silahların yok edilmesi için özel tesis kurduklarını da söyledi. Buna karşı, Thatcher yaptığı konuşmada Sovyet önerilerini önemle ele aldıklarını açıkladı.

Bu konuda da, PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan yoldaşın Ocak Çözümlemeleri'nde yaptığı değerlendirmeden bir pasajı aktarmak istiyoruz. PKK Genel Sekreteri yoldaş yaptığı değerlendirmede, ABD ile SSCB arasındaki yumuşama sürecine değindikten sonra, şu belirlemeleri yaptı: *"Bütün bunlar dünya gerçeği olmayıp, daha çok ABD ile SSCB önderliğinde yürütülmek istenen dünya politikasının vardığı düzeydir. İşte bu durum ABD'de Reagan Devrimi olarak adlandırılan dönemle, Sovyetler Birliği'nde Gorbaçov Reformları denilen dönemin maddi temelidir. Devrim ve karşı-devrimi dayatma ile sonuç alamayan ABD ve SSCB, bunun yerine geçebilecek politikalara sarılıyorlar. Bu kez tamamen uzlaşmayı esas alan, 'barış içerisinde birarada yaşama'yı uzun süre mümkün kılacak düzenlemelere başvuruyorlar. Bir de buna nükleer silahlar gibi, kullanıldığında yeryüzünü birkaç kez imha edebilecek silahların varlığının eklenmesi, sistemler arasında çıkacak böylesi bir savaşın galibinin olmaması ve her iki tarafın da kaybeden olması eklenince bunun her iki gücü nasıl bir süreç içerisine girmek zorunda bırakacağı da açıktır. Bu süreç, nükleer silahsızlanma ile birlikte, bu politikanın yol açtığı diğer alanlarda —politik, ekonomik, askeri vd.— bir yumuşama ve işbirliğini esas almaktadır.*

Bu konuda Gorbaçov, daha fazla inisiyatif sahibi olmak ve rol almak istiyor. Böylesi bir inisiyatifi kapitalist-emperyalist sistem de beklemiyor."

Gorbaçov'un ABD ile ilişkilerini izah etmek sadece nükleer silahsızlanma ile açıklanamaz. İlişkilerin diğer birçok yönü de var. Bunların da gözönünde bulundurulması bugünkü mevcut ilişkilerin durumunu daha iyi görmemizi sağlayacaktır. İlişkilerin diğer yönleri üzerine yine, Genel Sekreter Abdullah Öcalan yoldaşın Ocak Çözümlemeleri'nden ilgili pasajı aktararak, değerlendirmelerimizi sürdürmek istiyoruz.

Genel Sekreter yoldaş, bu konuda da şöyle diyor: *"Merkeziyetçi yanı ağır basan, giderek bürokratik kurumlaşmayı ağırlaştıran ve geniş bir demokrasiyi uygulama imkanı vermeyen sosyalizm, bugün eleştiriliyor. Eleştirinin boyutları henüz tam*

Devamı 15. sayfada

Emperyalist pazarda siyaset tüccarlığına soyunanlar halkımıza hesap vermekten kaçamayacaklardır!

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi tarihine şöyle bir bakan birisi, bu tarihin sayfaları arasında sömürgeci faşist düşmanın saldırı ve komplolarının hiç de gerisinde kalmayacak şekilde yoğun ve alçakça geliştirilmiş küçük-burjuvazi damgalı sayısız saldırıya tanık olacaktır. Dünyanın hiçbir ulusal kurtuluş hareketinde tanık olunmamış boyutta alçakça ve sürekli bir saldırganlık Kürt küçük-burjuva örgüt ve örgütçüklerine yön veren temel olgudur. Ve elbetteki bu saldırganlığın hedefi Kürdistan halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi ile onun öncüsüdür. Yoksa, sömürgeciler ve uşakları sözkonusu olduğunda bu güçlerin takındığı bir tek tutum vardır; o da, mide bulandıracak denli bir alçalış, boyuneğme ve uşaklıktır.

Kürdistan'da PKK Hareketi önderliğinde ulusal bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin başlaması ile birlikte, uşaklık karakteri daha da belirginleşen ve tüm gücüyle bu mücadeleye karşı savaşa girişerek bu kirli savaşta her türlü yol ve yöntemi deneyen Kürt küçük-burjuvaları tüm çabalarına karşın mücadelenin yükselmesinin engellenememesi karşısında giderek artan bir düşmanlık histerisine tutulmuştur. Bu çevrelerin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı giriştikleri saldırılar bugüne kadar birçok yazıda ele alındığı için bir kez daha bu konuya kapsamlıca girme gereği duymuyoruz. Biz daha çok, bu kesimlerin azılı bir sözcüsü olmaya soyunan, bunun için de her türlü kirli yönteme başvurmayı bir marifet sayan ve "Kurdistan Press" adlı paçavranın ardına saklanarak zehir kusan güruh üzerinde durmak istiyoruz.

Bu güruhun bugün temsil ettiği konumu ve oynadığı rolü daha iyi açığa çıkarabilmek için kısaca geçmişlerine bakmakta yarar var. Cunta öncesi dönemde "Komal Yayınevi" adı altında faaliyet yürüten bu güruh "Rızgari" adı ile bir örgütçük olarak şekillenmiş, ancak cunta sonrası mahkemelerde kendilerinin bir örgüt olmadıkları ve ticari amaçla dergi çıkardıklarını savunmuştur. Dünya siyasi tarihinde bir eşi daha olmayan bu tutumu almakla ne kadar gayriciddi olduklarını ortaya koymakla birlikte bir sıfatlarına da doğru parmak basmışlardır: Siyaset tüccarlığı! Evet, onlar Kürdistan davasının ve Kürdistan halkının özlemlerinin tüccarlığını yapmış; bu değerleri haraç-mezat satmanın çabası içinde olmuşlardır. Bugün de bu mesleklerini(!) icra etmek için her fırsattan yararlanmaya çabalamaktadırlar.

Bu güruhun cezaevi pratiği tam bir utanç belgesidir. Dışarıdayken Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini engellemek ve Türk sömürgecilerinin çıkarlarına uygun olarak rayından saptırmak için gösterdikleri çabalar cezaevlerinde uygulanan baskılar ve rehabilitasyon politikasıyla birleşince daha da çirkin biçimlere bürünmüştür. Sömürgeciler karşısında en küçük bir direniş sergilemedikleri gibi, direnenleri de "provokasyon yaratmak"la suçlayacak kadar alçalmışlardır. Ama bu konumlarını dürüstçe itiraf edip çapsızlıklarına denk düşecek bir konumla yatinmedikleri, üstelik PKK direnişçilerinin kanı üzerinde ve kendilerinin tüm engellemelerine rağmen yükselen Diyarbakır şanlı direnişini kullanma ve bu temelde parsa toplama çabasına giriştikleri görülmektedir. Cezaevlerinde içine düştükleri utanılası durum hatırlatıldığında ise, düşmanın alçakça uygulamaları ardına sığınarak, utanç verici durumlarının meşru görülmesi gerektiği üzerine bol bol demagoji yapmaktadırlar. Bununla da yetinmeyip, maskelerinin düşürülmesinin verdiği hırçınlıkla sağa-sola küfredip zehir saçmaktadırlar. Eğer düşmanın uygulamalarının korkunçluğu teslimiyet, ihanet ve alçalışı meşru gösterecek bir şey olsaydı o zaman direnmenin bir anlamı kalmazdı; direnenler ile direnmeyenler arasındaki ayrım çizgisi kalkardı. Bazıları bunu istemiyor da değiller! Hele hele düşmana teslim olmanın, alçalmanın toplumdaki en sıradan dürüst insanda bile yarattığı tiksinti böylesine belirginleşmişken bazıları siyaset arenasında boy gösterebilmek için ortamın bulanıklaşmasına, direnişle-teslimiyet arasındaki ayrımın ortadan kalkmasına fazlasıyla ihtiyaç duyar olmuşlardır. Ancak şu da bir gerçektir ki, siyaset alanı her tipten, her boydan ne idüğü belirsiz anlayış ve tiplerin cirit atacağı bir alan değildir. Hele hele ulusal kurtuluş mücadelesi alanı bu bulanıklığın asla kabul edilmeyeceği bir alandır. O halde, devrimciler bu alanda ona layık olanların yer alması için tüm çabalarını göstermek zorundadırlar, göstermektedirler ve gösterecekler. Kocakarıvari yakınmalar, salya-sümük iç dökerek gözyaşı akıtmalar ve düşmanın vahşetinin ulaştığı boyutları hatırlatmalar bazılarını kurtarmaya yetmeyecektir. Bir halk, kendisine karşı suç işleyenlerin bu suçlarının utancını bile duymaksızın yeniden siyaset arenasına fırlayarak ortalığı bulandırmalarına seyirci kalmayacak, onları layık oldukları yere oturtacaktır. Ulusal kurtuluş alanı tüccarların, düşmana diz çökenlerin ve üstelik de bunun felsefesini yaparak teslimiyete meşruluk kazandırmaya çalışanların değil; mertlerin, kendilerini olumsuzluklarından arındırıp yeniden yaratma gücünde olanların ve yaşamaya hak kazananların yer alacağı bir alandır.

Eğer düşmanın uygulamaları karşısında direnmeyip diz çökenler toplumdaki sıradan insanlar ya da bir dönem liderliğe soyunup kendi gerçeğini tanıdıktan sonra edebiyle yerinde oturmayı bilenler iseler bunların durumu anlaşılabilir. Ama böyleleri kokuşmuş gerçekliklerine rağmen, hiçbir özeleştiri veya yenilenme gereği duymadan büyük iddialarla meydana çıkıp kendi tükenmişliklerini bütün bir halka bulaştırmaya kalkarlarsa bunlara "dur" diyecekler çıkacak ve tüm gerçekliklerini halka göstereceklerdir. O halde, bu kokuşmuşluklarına rağmen meydanı terketmemekte direnenler kendilerine karşı verilecek haklı savaşı da göğüslemek zorundadırlar. Kendini yere atıp sızlanmalar, ağlamalar ya da etrafa küfür saçmalar belki onların düşmana şirin görünmelerini sağlamış olabilir ama, her bir karışı kanla, direnişle kazanılmış olan ulusal kurtuluş alanında oynayabileceği fazla bir rolü yoktur.

İdeolojik mücadeleden çokça sözeden ama teslimiyet ve uşaklığı örgütlemekten ve temsil etmekten başka hiçbir "ideolojileri" olmayanlar, eğer PKK'nin doğuşundan bu yana teslimiyete, işbirlikçiliğe, otonomici anlayışlara ve küçük-burjuvazinin her türlü siyasi cambazlıklarına karşı verdiği tutarlı mücadeleden kendilerine düşen payı hala almamışlarsa bu onların sorunudur. PKK bugüne kadar her alanda verdiği doğru-devrimci savaşımladır ki bugünkü yerine ulaşmış; Kürdistan halkı tarafından öz örgütü olarak kabul görmüş ve bu gerçeği dost-düşman herkese kabul ettirmiştir.

PKK her türden ulusal bağımsızlık ve özgürlük düşmanına karşı mücadelede safları tüm dürüst ve Kürdistan halkının gerçek dostu olanlara sonuna kadar açmıştır; ulusal kurtuluşçu kişi ve güçleri ortak mücadele içine çekmeye çalışmıştır. Bu konudaki ilkeleri ve çabası nettir, gözler önündedir. Ancak bazıları bu çabaları kendi çürümüşlüklerini ulusal kurtuluş saflarına taşırma yönünde bir açık kapı olarak değerlendiriyorlarsa, bilmelidirler ki, bu bir hamhayalden öteye bir şey değildir. Ulusal kurtuluşa karşı kullanılmak istenen birliklere karşı PKK'nin tavrı çok nettir. Aynı şekilde, birliklerin hangi temelde ve hangi hedefler doğrultusunda kurulabileceği konusundaki belirlemeleri ve pratiği de defalarca gözler önüne serilmiştir. Birlik çabalarını Mevlana'nın "kim olursan ol, yeterki gel" çağrısı ile özdeşleştirenler, bu soylu amacı böyle değerlendirenler bilmelidirler ki, kendilerinin yıllardır temsil ettikleri anlayışın ta kendisi budur. Ancak bir farkla ki, o da çağrının başına eklenen "eğer PKK düşmanı isen" şeklinde somutlaşmaktadır. Yani bizzat "Kurdistan Press" kalemşörlerinin de içinde yer aldıkları ve 5'li, 7'li, 11'li şeklinde sıralanan "anti PKK'ci" birliklerin sahipleridir; bu bir tek şarta bağlı olmak kaydıyla her önüne gelenin koynunda kendilerine yer arayanlar.

"Kurdistan Press" kalemşörlerinin, PKK'yi kastederek, "Binlerce insanın uğruna can verdiği ulusal kurtuluş alanı, Avrupa'yı mesken seçen ve bir konsomatris rahatlığı ile o siyasetin masasından kalkıp, bu siyasetin masasına yılışan hastalıklı kafaların histeri nöbetlerinden kurtarılmalıdır" şeklinde dile getirdikleri görüş bizzat kendi gerçekliklerinin en güzel aynasıdır. Herkes bilmektedir ki, Avrupa'yı ve özellikle de İsveç'i mesken seçerek kendilerini satışa sunanlar, PKK ve önderliğini yaptığı ulusal kurtuluş mücadelesinin imhası için her şeylerini emperyalistlere, sömürgecilere ve uşaklarına giderek daha ucuz şekilde peşkeş çekenler ve ulusal kurtuluş mücadelemizin durdurulamaz gelişmesi karşısında çılgına dönerek histeri nöbetlerine kapılanlar bizzat "Kurdistan Press" kalemşörleri ve suç ortaklarıdırlar. Ve bu alçaklar salt kendilerini satarak "konsomatris" sıfatını hak etmekle de kalmamakta ama, Kürdistan'ı ve ulusal kurtuluş mücadelemizi de satışa sunarak aynı zamanda en has "pezevenkler" olmaya da soyunmaktadırlar. Ancak bilmelidirler ki, ulusal kurtuluş alanını bizzat kendi soylu kanı ile sulayan PKK ve onun önderlik ettiği Kürdistan halkı bu soysuzları ulusal kurtuluş alanından süpürmeyi bilecek, koynunda beslendikleri emperyalist efendileri ve kendilerinin hülyalarını kursaklarında bırakacaklardır.

"Kurdistan Press"in ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında giderek derinleşen "konsomatrislik" ve "pezevenklik" rollerini nasıl oynadığını bizzat bu paçavranın sayfaları arasında görmek mümkün. Adeta "İsveç'in Sesi"ne dönüşen "Kurdistan Press" bu ülkenin Kürdistan'daki hesaplarının bir piyonu ve en has suçortaklarından biri durumunda. İsveç devleti ve yetkililerinin Kürdistan sorunu ve halkına karşı nasıl "derin bir sempati" ile dolup taştıklarının propağandasına adamış kendini. Peşpeşe yayınladığı demeçler ardından son olarak 23 Mart 1980 tarihli sayısında "Hükümet örgütlerle görüştü" başlığı altında bir habere yer veriyor. Habere göre, İsveç devleti, "Kürtler'in İsveç ve kendi ülkelerindeki sorunlarına bakışını anlatmak ve Kürt örgütlerinin de görüşünü almak için" bir toplantı düzenlemiş ve toplantıya, "Irak Kürdistanı Cephesi, Komela, Kürdistan Kurtuluş Hareketi (Tevger), Kürdistan Kurtuluş Partisi (Rızgari), Suriye Kürtleri İlerici Demokrat Partisi ve İsveç Kürt Dernekleri Federasyonu" katılıp taleplerini ve Kürdistan sorununa bakış açılarını ortaya koymuşlar. Bir süre önce "Stockholm Konferansı" adıyla gerçekleştirilen ve aynı çevrelerin İsveç devletinin öncülüğünde "Kürdistan'a otonomi" talebiyle bir çatı altında toplanması hedefinin bir parçası olarak geliştirilen toplantının bir devamı niteliğinde bu görüşme. Bu tür görüşme ve toplantılarda Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi satışa sunularak, otonomi karşılığında Kürdistan'a nasıl sahip olunabileceğinin hesabı yapılmakta. Ve yıllardır kendilerini satan bu güruhlar bu kez bir adım ileriye giderek Kürdistan'ı satmanın çabası içine girmektedirler. Otonomi etrafında dönen emperyalist oyunların bu bir numaralı piyonları, halkımızın ulusal kurtuluş mücadelesinin bağrına saplanan birer ihanet hançeri olarak, tarihimizin en kara sayfalarının mimarları olan öncülerinin papucunu dama atacak denli gözü kara davranmaktadırlar. "Anti-PKK'li", "antibağımsızlıkçı" bu güruhlar amaçlarına ulaşmak için en kirli işbirliklerini gerçekleştirmekten dahi kaçınmamaktadırlar. Ancak kokuşmuş varlıkları ile ortamı ne kadar bulandırsalar da tarihin kendi rotasında en ileriye akışının önüne engel dikemeyeceklerdir.

Kamuoyunun bakış açısını ulusal kurtuluş mücadelemiz ve önderi PKK aleyhine şartlandırma hedefi güden ve tüm çabalarını buna yönelten "Kurdistan Press" kalemşörleri peşpeşe inciler dizmekten de geri kalmıyorlar. Örneğin, M.Ali Birand ile yaptıkları bir röportajda şöylesi bir soru yer alıyor: "Öcalan'la yaptığınız röportajda 'Öcalan, TC ile PKK arasında arabuluculuk' yapmanızı istedi mi?" Bu provokatif sorunun yerleştirmeye çalıştığı imaj, PKK'nin TC ile anlaşma yolları aradığıdır. M. Ali Birand gibi bir burjuva gazetecisi bile bu alçaklardan daha dürüst davranmaktan kendini alamıyor ve, "Hayır böyle bir şey istemedi..." şeklinde cevap veriyor. Gerçekleri bile bile çarpıtma uğraşı içinde olmayan herkes, PKK'nin TC'ye karşı tavrını ve mücadele yönteminin ne olduğunu gayet iyi bilir. Ancak bilinen bir şey daha var ki, geçmişte ve bugün TC'ye şirin görünüp kendilerini pazarlamak için çaba içinde olanlar "Kurdistan Press" kalemşörleri ve benzerleridir. Onlar her fırsatta PKK'ye karşı zehirlerini kusarak sömürgeci düzen içinde kendilerine bir yer açılması için çırpınıyor ve TC ile işbirliğine yatkın bulunuyorlar. TC'ye yalvarıp el etek öperek şefaat dileyenler kendileridir ve hem cezaevi pratikleri ve hem de sonraki pratikleri bunun en açık kanıtıdır. Bu konuda da örnek vermek gerekirse, Güney Kürdistanlı halkımızın TC'ye peşkeş çekilmesine nasıl alkış tuttuklarına bakmak yeterlidir. Ve bugün bu sefiller, TC'ye, halkımıza politik iltica hakkı tanıması için yalvarmakla uşaklıkta sınır tanımadıklarını bir kez daha gözler önüne seriyorlar. 16 Şubat 1989 tarihli "Kurdistan Press"te yer alan *"Türkiye'deki Kürt mültecilere politik iltica hakkı"* başlıklı bir yazıda şunları belirtiyorlar: *"İçinden geçtiğimiz günlerde, Kürt göçmenlere politik iltica hakkının verilmesi büyük önem taşıyor. Buna bağlı olarak, Avrupa'daki Kürt örgütlerinin, uluslararası kuruluşlarla birlikte, KÜRT GÖÇMENLERE POLİTİK İLTİCA HAKKI verilmesi için geniş çaplı çalışmalar başlatacakları beklenmekte!"* Dünyada benzeri görülmeyen bir alçaklık daha! Bir halka kendi toprakları üzerinde "iltica hakkı" tanınması için çaba içine girmek ve üstelik de bunu sanki büyük bir siyasi-insani mücadeleymiş gibi lanse etmek! Kürdistan'ın sahibi olan Kürt halkına bu topraklara sahip çıkmanın yolları yerine, düşmanın sömürgeci egemenliğini meşru sayarak onlardan "barınma izni" alma yolunu önermek ve üstelik de buna komünistlik, ilericilik demek, ancak Kürt küçük-burjuvazisi gibi uşaklıkta sınır tanımayan bir güruhtan beklenebilir. Dünyanın hiçbir yerinde hiçbir zaman bu denli alçakça ve kara mizah örneği bir tutum görülmemiştir, görülmeyecektir.

Cephe birliklerini örgütlemede görülen yanlış yaklaşımları mahkum edelim, doğru tarzı egemen kılalım !

Ulusal kurtuluş mücadelemizin ulaştığı aşamada, halkın siyasal birliği olan Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin örgütlendirilmesi görevi dönemin en temel görevi durumundadır. Bu görevin önemi ve aciliyetine ilişkin olarak, Parti Önderliğimiz şu belirlemeleri yapmaktadır:

"Partimizin en önemli bir özelliği de, kitleselleşmede ısrarlı olması, bunsuz bir gelişmeyi kabul etmemesidir. Daha grup aşamasında bile hemen halka yönelme bizde bir özelliktir. PKK'nin attığı bütün adımlar halkta yankısını bulmuştur. Halk PKK'nin bütün atılımlarına ilgi ile karşılık verdiği gibi, PKK de daha çok bu ilgiye dayanarak gelişmesini sürdürmüştür. Temel halk gücüne dayanarak PKK'lileşme sağlanmıştır. Özgüç ilkesini konuşturmuştur. Partimizin geçmişinde, halka yönelik politikası; önce umudu uyandırma, uyanışa yol açma ve bu geliştikçe yavaş yavaş örgütlülüğe çekme biçiminde olmuştur. Daha önceki dönem, özellikle ilk dönem, umut ve uyanışa çağrıdır. Bu dönemin örgütsel birliğinden fazla bahsedemeyiz. Kitleselleşme dönemimizde —1985'lerde— örgütlenme sorunu daha fazla bir biçimde kendisini ortaya çıkardı. Yanlış kitle politikasından ötürü, halka yaklaşımın doğru örgütsel esasları uygulanmadığından halkın kısmen öncüye yabancılaşması ve soğuk davranması, düşmanın etkisine girmesi sözkonusu oldu. Bunun telafi edilmesi kolay olmadı. Şimdiki dönem, yakın dönem her zamankinden daha fazla umut kazanmış, uyanmış ve yüksek bir ilgi ile Partiye, çizgisine değer biçen ve Parti Önderliğinin kendi başlarında eksik olmaması için bir bekleyiş içinde olan, 'Önderliğinde kalkar savaşırız' diyen bir konumdaki halkı örgütleme dönemidir. Tarihi açıdan halkın geldiği nokta, aşama budur." (Ocak Çözümlemeleri)

Evet, bugün mücadelemizin geldiği boyut, bulundukları her alanda kitleleri Ulusal Kurtuluş Cephesi saflarında örgütleyip mücadelede seferber etmeyi, kitleselleşen halk savaşımızı örgütlü kitlelerin halk savaşına dönüştürmeyi şart kılmaktadır. Bugün artık, ne kadar güçlü olursa olsun, öncünün tek başına mücadeleyi sürdürmesi, aşama kaydetmesi koşulları kalmamıştır. Dönem, kitlelerin öncünün etrafında kenetlenip onun yol göstericiliğinde savaşa kalkması dönemidir.

Dönemin bu özelliği, kitlelerin örgütlendirilmesi görevini en temel ve acil sorunlardan biri olarak dayatmaktadır. Kitlelerin örgütlendirilmesi devrimin geleceğini garanti altına almanın ve zaferi mümkün kılmanın biricik anahtarı durumundadır. Bu ise, Cephe Birliklerinin örgütlendirilmesi demektir. Cephe'nin kitleler içindeki temel örgütleri olarak Cephe Birliklerinin örgütlendirilip pratik işlerliğe kavuşturulması görevi yeni dönemin temel hedefidir. Bu hedefe ulaşıldığı ölçüde zafer yakınlaştırılmış olacak; sadece bu da değil, bugüne kadarki kazanımlar da ancak bu temelde korunabilecektir.

Cephe'nin örgütlendirilmesi sloganı yeni bir slogan değildir. 21 Mart 1985'te ERNK'nin ilanı ile birlikte bu görev ulusal kurtuluş mücadelemiz gündemine girmiştir. Ancak hiçbir dönemde bugünkü kadar yakıcı bir sorun haline gelmemiştir. Gerçi bu yolda atılması gereken adımlar ERNK'nin ilanı ile birlikte güncelleşmiş; pratik bir sorun haline gelmiştir. Ancak bugüne kadar atılan adımlar yetersiz kalmış, Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin örgütlendirilmesi görevi layıkıyla yerine getirilememiştir. Bu ise mücadelemizin gelişmesini ağırlaştıran, kayıpları arttıran ve sorunun giderek ağırlaşmasına yol açan önemli bir etken olmuştur.

III. Kongre sonrası dönemde, sorunun öneminden dolayı üzerinde daha dikkatle durulmaya başlanmış; gerek ülke zemininde ve gerekse yurtdışı alanlarda Cephe birliklerinin örgütlendirilmesi faaliyetine girişilmiştir. Bu temelde, özellikle 1988'lerden itibaren Kürdistan zemininde Halk Komitelerinin örgütlendirilmesi hedefi doğrultusunda faaliyetler pratik ürünlerini ortaya çıkarmaya başlamıştır. Bu faaliyetin olumlu sonuçları 1989'a girildiğinde daha da açık bir şekilde kendisini ortaya koymuş; halkın örgütlenip mücadeleye sarılması gerçeği karşısında sömürgeciler geniş kapsamlı operasyonlar düzenlemek durumunda kalmışlardır. Ancak bu operasyonlar boşa çıkarılmış, halkımızın ERNK bünyesinde örgütlenmesi faaliyeti ivme kazanmıştır.

Yurtdışı alanlarda da 1987'den itibaren hızlanan Cephe örgütlenme faaliyetleri belli ürünler ortaya çıkarmıştır. Avrupa zemininde İşçi, Gençlik ve Kadın Birlikleri kurulmuş, 1987'de gerçekleştirdikleri konferanslarının ardından 1989'da da II. Konferanslarını yapmış, bazı alanlarda da yeni birliklerin örgütlendirilmesine gitmişlerdir. Kurulan bu birlikler Cephe'nin örgütlendirilmesi hedefi doğrultusunda atılan önemli adımlar olmuşlardır. Ancak bu olumlu adımların pratikte geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve örgütler ağı ile tamamlanması faaliyetinde çok ciddi yetmezlikler içine düşülmüş; birçok alanda güçlü yönetim aygıtları ve faaliyetine kavuşturulmayan birlikler kağıt üzerinde kalırken, sınırlı bazı alanlarda da ancak işçi birlikleri pratikte iş yapan sayılı bazı komitelerle beslenmişlerdir. Gençlik ve Kadın Birlikleri ise kendilerini pratikte örgütleyememiş, yaygınlaşıp güçlenememişlerdir. İçinde bulunulan durumun kabul edilemezliği 1989 yılının taşıdığı önem ve anlamla daha da derin kavranarak bu yılın başından itibaren Cephe birlik örgütlenmelerinin pratikte güçlü oluşumlara kavuşturulması için yoğun çabalar içine girilmiştir. Bunun sonucu olarak, Cephe birlik faaliyetlerinin güçlendirilmesi sorunu temel sorunların başına alınmış; sorunun köklü çözümü için pratik çalışmalar yoğunlaştırılmıştır. Gerçekleştirilen Birlik Konferansları bu yönde atılan olumlu adımlar olmuş, iş yapabilecek yönetimlere ulaşma ve pratiğe atılma temel hedef olarak ele alınıp komiteleşmeler doğrultusunda sonuç alıcı çalışmalar içine girilmiştir. Mevcut durumda, Birlik Kongrelerini gerçekleştirip Cephe Kongresine ulaşma hedefi doğrultusunda faaliyetler yoğunlaştırılarak sürdürülmektedir.

Yukarıda sözünü ettiğimiz olumlu adımlar, Cephe örgütlenmesinin gerçekleştirilmesi faaliyetinin aksaksız ve eksiksiz yürüdüğü anlamına gelmemektedir. Aksine, hedeflere ulaşmayı geciktiren, faaliyetleri geliştirmeyen ve gelecek açısından ciddi sakıncalar taşıyan yetmez anlayışlar çokça yaşanmış ve hala da tam aşılamamıştır. Cephe Kongresine giderken ve Cephe birlik örgütlenmelerinin pratikte güçlü bir şekilde yaratılması faaliyetini yürütürken, eski yanlışlıkları bilince çıkarıp bunlardan köklü arınmayı sağlamak canalıcı öneme sahiptir. Bu nedenle biz, pratikte en çok göze çarpan ve örgütlenme faaliyetlerine ciddi zararlar veren bazı yanlış anlayışlar üzerinde durmayı kaçınılmaz görüyoruz. Yeni dönem faaliyetlerine bu anlayışlardan arınmış olarak yönelip sonuç alabilmek için her şeyden önce bunların iyice bilince çıkarılması gereği vardır.

Cephe Birliklerinin örgütlendirilmesi faaliyetinde görülen en büyük ve temel yetmezliklerden birisi, denilebilir ki, eğitimsizliktir. Cephe faaliyetlerinde sonuç alıcı olabilmek, ürün elde edebilmek için, her şeyden önce, neyi nasıl ve ne için yapmak istediğini iyice bilince çıkarmak gerekir. Bu en başta da, bizzat bu faaliyetin öncülüğünü yapan militanlar için geçerlidir. Militan yürüttüğü faaliyete tam hakim olmasını sağlayacak bilince ulaşmadıkça, karanlıkta el yordamıyla yol almaya çalışan bir konumdan kurtulamaz. Böyle olunca da hedefsiz, plansız-programsız, ne istediğini ve nasıl elde edeceğini bilmeyen boş bir çaba sergilemekten öteye gidemez. Dolayısıyla da kitlelere önderlik edemez ve onları örgütleyemez. Cephe birlik faaliyetlerinde de yaygınca görülen durum budur. Partimizin bu faaliyet alanına ilişkin zengin çözümlemeleri, birliklerin programları, nasıl örgütlenecekleri vd. konulara ilişkin materyaller derinliğine özümsenmekten uzaktır. Bu konuda yaygın bir duyarsızlıktan söz etmek yersiz olmayacaktır. O halde, her şeyden önce yürütülen faaliyete düşünce düzeyinde tam hakim olmayı sağlayacak bir eğitim temel alınmak zorundadır. Bu faaliyete öncülük etmekle yükümlü her militan kendi eğitimini hızla ve güçlü bir şekilde tamamlamalı, yürüttüğü faaliyete düşüncede hakim hale gelmelidir. Ondan sonra pratik faaliyetlerde sonuç alıcı çabalar içine girmek mümkün olabilecektir.

Militanın eğitiminin yanısıra kitlelerin eğitimi de önem taşır. İçinde faaliyet yürütülen, birliklerin zeminini oluşturan kitleler ulusal kurtuluşçu görevleri ve örgütlenmenin önemi konusunda bilinçlendirilmedikçe Cephe örgütlenmesinin sağlıklı gelişimi mümkün olmayacaktır. Oysa daha çok genel çerçeveyle sınırlı kalan, derinlikten yoksun, hedefleri net ortaya koymayan bir propaganda ve ajitasyon faaliyeti hakimdir. Böyle olunca da, kitleler kendilerinden tam olarak nelerin beklendiği konusunda yeterince aydınlatılmamakta ya da bu ortaya konulsa da kitleler buna cevap verecek bilinç düzeyine ulaştırılmamış olduklarından yeterli karşılığı vermemektedirler. Yeni dönem faaliyetlerine yönelirken kitlelere somut hedefler gösteren, onları dönemin ihtiyaçlarına cevap verecek bir yurtseverlik çizgisine ulaştıran bir eğitim faaliyeti genişliğine ve derinliğine yürütülmek zorundadır.

Cephe Birlik faaliyetlerinin geliştirilmesi önünde engel teşkil eden ve pratikte yaygınca görülen bazı ciddi eksikliklere ve yanlış anlayışlara daha parmak basmak gerekmektedir. Bunların en başında geleni, Cephe Birliklerinin örgütlendirilmesi ve pratiğe sokulmasında görülen ürkekliktir. Özünde kitlelere güvensizlikten kaynaklanan bu anlayış Partimizin anlayışına taban tabana zıt olan ve tasfiyecilikle eşdeğerde tahribatlara yol açan bir anlayıştır. Bu anlayışın pratikte çeşitli görünümleri vardır. Her şeyden önce, yönetici kadroların kendi temel rollerini oynamak yerine, her türlü pratik göreve kendilerinin koşması, her şeyi kendisinde somutlaştırması ve böylelikle son derece zengin olan devrimci faaliyeti kendi bünyesinde tıkaması şeklinde pratiğe yansımaktadır. Temel görevi önderlik, yol göstericilik, plan-program çıkarma ve denetim faaliyetini yürütme olan önder kadrolar büyük-küçük her işe kendileri koşmakla, geniş çevreleri atıl bırakmakta, böylelikle hem kendileri dar pratikçiliğe düşerek faaliyetleri tıkamakta ve hem de devrimin en geniş kitlelerin eseri olduğu ilkesini ihlal ederek, bir avuç öncünün tasarrufunda tutmaktadırlar. Böyle olunca da kitleler devrimde oynayacakları rolün bilincine varamamakta, her şeyi öncüden beklemekte, seyirci konumunda kalmaktadırlar. Aynı şekilde, harekete geçirilebilecek geniş çevreler ve olanaklar kullanılmadan kaldığı için elde edilen verim de günün ihtiyaçlarının çok gerisinde kalmakta, mevcut potansiyel dondurulmuş halde çürümeye terk edilmektedir.

Oysa yapılması gereken, Parti-Cephe örgütlerini yaygınca örgütlemek, en üst görevlerden en sıradan görevlere kadar Cephe çalışanlarını katmak, onları faaliyetlerde seferber etmek, yöneticilik ve sorumluluk anlayışlarının gelişmesine önayak olmaktır. Bu ise, Cephe Birlik örgütlerinin güçlü bir şekilde örgütlendirilip pratiğe sokulmasıyla mümkündür. Yukarıdan aşağıya yaygın komiteleşmelere gidip, Cephe çalışanları örgütlendirilip faaliyetlere katıldığında, yüzlerce-binlerce kişinin bir arı gibi çalışıp daha üstün verim elde ettiği, devrimci faaliyetin her alanına hakim olabilen, var olan potansiyel ve olanakları en verimli şekilde değerlendirebilen bir faaliyet tarzına ulaşılabilecektir. Cephenin örgütlendirilmesinin amacı ve hedefi de budur. Bu faaliyeti gerektiği gibi geliştirmemek, onun önünde engel teşkil etmek, niyet ne olursa olsun, devrimi tasfiye ve düşmana hizmettir.

Cephe faaliyetlerinin örgütlendirilmesinde içine düşülen bir diğer yanlış anlayış da, Parti ile Cephe arasındaki ayrımı net çizmemek, Cephe faaliyeti ve çalışanlarına, Parti ölçüleri ile yaklaşmaktır. Bu anlayış, kitlelere görev ve sorumluluk vermede neden ürkek davranıldığı, neden faaliyetlerin bir avuç profesyonel çalışanın ellerinde somutlaştırıldığı noktasına da açıklık getirmektedir. Cephe faaliyetinin özellikleri iyi bilince çıkarılmadığı ya da Cephe çalısanlarında profesyonel devrimcilerin ölçüleri arandığı için, geniş kesimlerin faaliyetlere katılması sağlanmamakta, bu beklentilerle kitleleri çekici değil, itici rol oynanmaktadır. Birçok kişi ve çevrenin Cephe bünyesinde görev almada ürkek davranması bu tür anlayışların yarattığı ürküntü ve tahribatlar nedeniyledir. Oysa, Cephe çalışanı üretimden kopmayan, kişisel yaşamını bir bütün olarak bir tarafa atmayan, ancak bunu devrimin görevleri ile bütünleştiren kişi demektir. Bu konumdaki kişilere kaldıramayacakları bir yükü kaldırmayı dayatmak, onu profesyonel ölçülere göre değerlendirmek, bu temelde eleştirilere tabi tutmak onu kaybetmenin zeminini hazırlamaktır. Doğru bir Cephe faaliyeti aynı zamanda mevcut görevleri en geniş çevreleri seferber ederek elbirliği ile yerine getirme sanatıdır. Kitlelerden neyin ne kadar ve ne zaman istenebileceğini bilmek; bu temelde ne onları atıl bırakmak ve ne de kaldıramayacakları oranda iş yüklemek, kollektif çalışmanın bir organizatörü olmak iyi bir önderliğin en belirgin şartlarındandır. Cephe Birlik faaliyetlerinin örgütlendirilmesinde bu yetkinliğe ulaşmak; devrimin zengin görevlerini en geniş çevreleri seferber edip yöneterek geliştirmek, herkesi uygun bir konumlandırmayla bu faaliyete katmak şarttır.

Cephe Birlik faaliyetlerinde görülen bir diğer yetersizlik de, devrimin zenginliğine denk düşmeyen dar, tekdüze ve belli biçimlere saplanıp kalan bir faaliyetlilikle yetinmektir. Oysa Cephe faaliyetleri son derece zengin bir faaliyetliliktir. Propagandadan eylem ve örgüt biçimlerine kadar sürekli yetkinleştirilmesi, yeni biçimlerle zenginleştirilmesi gereken bir alandır. Değişik sınıf ve tabakaları bağrında toplayan bir faaliyetlilik olarak onların özgül sorunları ve çıkarlarını da içeren değişik örgüt ve eylem biçimlerine kavuşturulması gereklidir. Bu zenginliğe ulaştığında en ücra köşedeki toplumsal kesimlere kadar sesini duyurması, onları bağrında toplaması ve seferber etmesi mümkün olabilecektir. En sıkı politik örgütlenmelerden en gevşek örgütlenmelere, sportif örgütlenmelerden kültürel ve sendikal örgütlenmelere kadar geniş örgüt biçimlerine ve bunlara denk düşen çeşitlilikte eylem biçimlerine kavuşturulması gereği vardır. Cephe Birlik faaliyetlerinin bu zengin içerik ve biçime kavuşturulması bu birliklerin

Devamı 15. sayfada

40 YILLIK SALDIRGANLIK: NATO

Baştarafı 1. sayfada

NATO'nun kuruluşu, yeni saldırganlığın başlangıcı

Her iki dünya savaşı da emperyalist devletlerin kendi aralarındaki çelişkilerden doğdu. I. Dünya Savaşı dünya topraklarının 1/6'sının II. savaşı ise 1/3'ünün emperyalist egemenlik altından çıkmasına yol açtı. Emperyalist devletler her iki savaştan da büyük yaralar alarak çıktılar. II. Dünya Savaşı sonrasında Doğu Avrupa'da sosyalist yönetimlerin kurulması emperyalizmin egemenliğini sarsan önemli bir gelişmedir. Bu gelişmeye, sömürgelerde yükselen ulusal kurtuluş mücadelelerinin de eklenmesi, emperyalizmin egemenliğini iyice tehlikeye soktu.

II. Dünya Savaşı sonrası ortaya çıkan gelişmeler ve sosyalizmin giderek güçlenip, emperyalizme karşı ciddi bir güç haline gelmesi, emperyalizmi yeni arayışlar içerisine soktu. Yeni bir dünya savaşı veya çatışmanın emperyalizmin yokoluşunu getireceğini gören emperyalist devletler kendi aralarındaki çelişkileri ikinci plana atıp uzlaşma yolunu seçtiler. İşte, NATO da bu yeni koşulların bir ürünü olarak ortaya çıktı.

NATO, ABD'nin, emperyalizmin liderliğine oynadığı ve yeni-sömürgeciliği geliştirdiği, yeni koşulların ürünüdür. II. Dünya Savaşı sonrasında İngiltere ve Fransa klasik sömürgeciliği yürütemez bir duruma geldiler. İngiltere, emperyalizmin liderliğini devam ettirebilecek güçten de düşmüştü. ABD her iki savaştan az darbe almış ve yeni gelişen güç olarak emperyalizmin liderliğine soyundu. ABD'nin liderliği emperyalizmin sosyalizme karşı yeni saldırganlıklara giriştiği dönemin de başlangıcıdır.

İngiltere Başbakanı W. Churchill, ABD Başkanı Truman'a gönderdiği bir mektupta, bu yeni saldırganlığın hedefinin ne olacağını da dile getirir. Churchill mektubunda SSCB'nin ve sosyalizmin gelişmesinden duyduğu korkuyu açık bir şekilde dile getirir. 12 Mayıs 1945 tarihli mektubunda Churchill şöyle diyordu. *"Bir veya iki yıl içerisinde durum ne olacak? Bu tarihte Amerikan ve İngiliz orduları eriyecek, Fransızlar esaslı bir şekilde teşkilatlanmış olmaktan uzak bulunacak, buna mukabil Rusya iki ya da üçyüz tümenini ayakta tutma kararını verebilecektir. Rus cephesine bir demir perde inmiştir. Ardında neler cereyan ettiğini bilmiyoruz."* Truman'a gönderilen bu mektuptan da görüldüğü gibi, SSCB ve diğer sosyalist ülkelerin gelişimi karşısında büyük bir korku duyulmaktadır. Bu korku, emperyalistleri aralarındaki çelişkileri yumuşatmaya ve yeni evliliklere girişmeye götürdü. Bu birleşmeden de 1949 yılında NATO doğdu.

ABD emperyalizminin liderliğe oturması ardından, kapitalizmi yeniden restore etme çabaları da hızlandı. Truman, 1947 yılında Kongre'de yaptığı konuşmada dış yardımın arttırılmasını isteyecektir. Batı Avrupa ülkeleri, Türkiye ve Yunanistan'a Dış Yardım Kanunu çerçevesinde ABD desteği akmaya başladı. Bunu daha sonra "Marşall Planı" çerçevesinde akan yardımlar izleyecektir. "Truman Doktrini" ve "Marşall Planı"nın geliştirilmesi, aynı zamanda NATO'nun kuruluşunun temellerinin atılmasıdır da.

ABD emperyalistleri Batılı müttefiklerini de böylesi bir ittifak içerisine çekmek için soğuk savaşı alabildiğine tırmandırdı. Savaş sırasında işgal ettiği pasifik ülkelerinden çıkmayarak, burada askeri üsler kurdu. Yine Japonya ve Almanya'da önemli bir askeri güç konumlandırdı. 1946 yılında ABD'nin askerleri bütün kıtalara yayılırken 56 ülkeye de yerleşmişlerdi. 1949 yılına gelindiğinde ABD'nin askeri üs sayısı 400'ü bulmuştu.

ABD sürekli bir şekilde Sovyet tehdidinden bahsederek, silahlanmasına gerekçe oluşturuyordu. Oysa SSCB, savaş sonrasında ordusunda %25'lik bir indirime gitmiştir. Buna karşılık, ABD'nin yaptığı indirimse %13 dolayındadır. ABD, yeni askeri üsler açmakla yetinmemiş, soğuk savaşı alabildiğine körüklemiştir. "Marşall Planı" çerçevesinde Batı Avrupa ülkelerini daha fazla kedisine bağlamıştır. ABD bu yardımlarla Batı Avrupa emperyalist devletlerini ortak bir ittifakta bir araya getirmeyi de amaçlıyordu. ABD'nin bu çabalarını yoğunlaştırdığı dönemde, 5 Batı Avrupa ülkesi bir araya gelerek Batı Avrupa Birliği'ni kurdular. İngiltere, Fransa, Belçika, Hollanda ve Lüksemburg 17 Mart 1948'de 50 yıllık bir antlaşma imzaladılar. Bu antlaşma, NATO'nun kuruluş sürecini hızlandıran bir adım oldu. ABD emperyalizminin sosyalizme karşı oluşturmak istediği birliğe de bu denk düşüyordu.

Beş Batı Avrupa devletinin kendi aralarında birlik oluşturmalarından sonra, ABD, Kuzey Atlantik Paktı'nın kuruluş çalışmalarını hızlandırdı. ABD, Batı Avrupa ülkelerine aktardığı sermaye ve sunduğu yardımlarla, bunları istediği gibi yönlendirebilecek bir güce de ulaşmıştı.

NATO sadece askeri bir örgüt olarak doğmadı, siyasi, ekonomik, kültürel bir örgüt olarak da şekillendi. NATO, ABD emperyalizminin ekonomik, siyasi, askeri ve kültürel sömürgeciliğinin bir kalkanı oldu.

4 Nisan'da, ABD'nin başkenti Washinton'da ABD, İngiltere, Fransa, Kanada, İtalya, Hollanda, Belçika, Lüksemburg, Norveç, İzlanda, Danimarka ve Portekiz'in katılımı ile "Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü" kuruldu. Daha sonra, 18 Şubat 1952'de Türkiye ve Yunanistan'ın, 5 Mayıs 1955'te Federal Almanya'nın, 1 Ocak 1983'te de İspanya'nın katılımı ile NATO devletlerinin sayısı 16'ya yükseldi.

NATO, modern tarihin en uzun süreli ittifakı olarak değerlendirilse de, kendi içindeki çelişkileri de zaman zaman çok şiddetlendi. 1965 yılında Fransa'nın NATO'nun askeri kanadından çekilmesi, Türkiye ile Yunanistan arasındaki çelişkilerin bir savaşın eşiğine kadar varması NATO'nun yaşadığı iç bunalımların en önemlisidir. Günümüzde de bu çelişkiler devam etmekle birlikte, NATO'nun kendi içinde birliği sağladığı gözlenmektedir.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi NATO bir saldırı örgütü olarak şekillendi. Böylesi bir kuruluşa gitmenin esas amacı, sosyalizme ve ulusal kurtuluş hareketlerine karşı emperyalizmin ortak mücadele koşullarını yaratmaktı. Günümüzde her ne kadar bu konuda da tam bir birlik sağlanmamış olsa da, emperyalizm için hayati önemde olan konularda ortak tavır görülmektedir. Batı Avrupa ülkeleri ile ABD arasında, Latin Amerika, Afrika, Ortadoğu ve Asya'daki sorunların çözümüne yaklaşımda bazı farklı yaklaşımlar kendisini gösterse de, temelde birlikleri devam etmektedir.

NATO, daha kuruluşunun 1. yılında Kore'ye asker çıkardı. ABD'nin Türkiye'nin de içinde olduğu 16 ülke ile birlikte Kore'ye asker çıkarması ve Kuzey Kore birliklerine karşı savaşmaları NATO'nun hangi amaçla kurulduğuna da iyi bir örnektir. Halkların ulusal kurtuluşunu engellemede bir saldırı örgütü olan NATO bu karakterini en iyi bir şekilde Kore savaşında göstertdi. Daha sonraki yıllarda, Çekoslovakya, Macaristan, Küba'ya yönelik müdahalelerle NATO saldırganlığını daha da arttırdı. Günümüzde de dünyanın çeşitli alanlarına yönelik müdahalelerini devam ettiriyor. Afganistan Hükümeti'ne karşı gerici Afgan gruplarını desteklemeleri, bunlara büyük bir silah desteği sunmaları, NATO saldırganlığının yeni örnekleridir.

Son dönemlerde ABD ile SSCB arasında yoğunlaşan silahsızlanma görüşmeleri, NATO ülkeleri arasında yeni ayrılıkların ortaya çıkmasına yol açtı. ABD, İngiltere gibi ülkeler SNF (kısa menzilli füzeler)'nin modernizasyonunu savunurken, Batı Almanya gibi ülkeler de bunun şimdilik ertelenmesinden yana bir tavır takınıyorlar. Önümüzdeki günlerde, bu sorunun da NATO'nun yeni bir ayrılık noktası olarak gelişeceği açık olan bir durumdur. Bu iç sorunlara rağmen, NATO 40. yılına sosyalizme karşı yeni saldırılar geliştirerek giriyor. NATO, kuruluş amacı olan sosyalizme ve ulusal kurtuluş hareketlerine karşı emperyalist devletlerin saldırı amacı olma konumunu bundan sonra da devam ettirecektir. NATO'nun bu saldırılarını sosyalizmin içişlerine karışmaya kadar da vardırması, saldırganlığın düzeyini göstermesi açısından önemlidir.

Almanya'nın 5 Mayıs 1955'te NATO'ya alınması, NATO'nun sosyalizmin içişlerine daha fazla müdahale etmeye yeltendiğinin bir kanıtı oldu. Bu gelişmeleri değerlendiren SSCB ve Doğu Avrupa ülkeleri, 14 Mayıs'ta Varşova Paktı antlaşmasını imzaladılar. Varşova Paktı, emperyalizmin özellikle de Doğu Avrupa ülkelerinin içişlerine müdahaleleri arttırdığı bir dönemde, soğuk savaşın tırmandırılmasına karşı kuruldu. Bu paktın kurulması, NATO'nun saldırılarına karşı sosyalist ülkelerin sessiz kalmayacağının bir örneği oldu. NATO üzerinde caydırıcı etkisi de büyük oldu. Bugün de NATO'nun saldırganlığına karşı koymak, sosyalist ülkeler arasındaki dayanışmayı geliştirmek iç ve dış müdahalelere karşı koyabilecek bir örgütlülüğü güçlendirmek ile mümkündür.

Türkiye ve NATO

Türkiye NATO'ya Kore'ye asker gönderdikten sonra katıldı. Türkiye, Kore'ye, hiçbir ulusal çıkarı olmadığı halde, sadece ABD'nin isteği doğrultusunda asker göndermesi de, emperyalizm için iyi bir uşak olabileceğini de gösterdi. Bunun sonucudur ki, 1951 yılında Türkiye'ye NATO'ya katılma çağrısı yapıldı. Türkiye'nin NATO'ya kabulü ise 18 Şubat 1952'de kesinleşecekti.

Türkiye'nin NATO'ya katılması birçok açıdan önemli bir olaydır. Türkiye'nin NATO'nun kurulduğu ilk yıllarda böyle bir ittifak içerisinde yer alması NATO'nun amaçlarına da sıkı sıkıya bağlıdır. Türkiye ve Yunanistan Atlantik ülkelerine dahil olmamalarına rağmen NATO'ya alındılar. Türkiye'nin NATO'ya alınması, SSCB ile sınır olması, Ortadoğu'da stratejik bir konumda bulunması nedeniyle, önemi az olmayan bir gelişmedir. NATO, Türkiye'ye gerek sosyalizme karşı mücadelede ve gerekse de Ortadoğu'da gelişebilecek muhtemel halk savaşlarına karşı bastırma çabalarında önemli görevler yükledi. Türkiye'nin NATO'ya alınması da bu öneminden ileri geliyor.

Türkiye'nin NATO'ya katıldığı yıllar, içte emperyalizmle işbirliği arayan tekelci burjuvazinin hızlı yükselme dönemine tekabül ediyor. İşbirlikçi tekelci burjuvazinin daha fazla palazlanması için, emperyalizme dayanması gerekiyordu. NATO da bu işbirliğini geliştirmenin yeni bir köprüsü olarak ortaya çıktı. Bu dönem, Türkiye'nin "Truman Doktrini" ve "Marşall Planı" çerçevesinde ABD'nin yeni-sömürgesi haline geldiği bir dönemdir de. "Marşall Planı" çerçevesinde Türkiye'ye ilk elde milyonlarca Amerikan doları aktı. Bu yardımlar aynı zamanda Türkiye'nin yeni-sömürgecilik sürecine girmesinin de başlangıcını oluşturur. Daha 1947 ve 1948 yıllarında Türkiye ABD ile önemli iki antlaşma imzaladı. Bu antlaşmalar, Türkiye'nin ABD egemenliği altına daha fazla girmesini birlikte getirdi. Türkiye'nin NATO'ya girişi de bu bağımlılığın verdiği yeni bir aşamaydı.

Türkiye'nin NATO'ya katılması ile birlikte, ABD'nin Türkiye'deki askeri gücünün sayısında artış başladı. NATO kapsamında olmayan çok sayıda ABD üssü açıldı. Bu üslerde ABD'nin askeri gücü bulunuyor ve birçoğuna Türk komutanların girme müsaadesi yoktur. Türkiye'nin bu şekilde ABD emperyalizminin denetimi altına girmesiyle birlikte, Ortadoğu'ya yönelik çabalara da yoğunluk verildi. Türkiye'nin öncülüğünde daha sonra adı CENTO olan Bağdat Paktı kuruldu. ABD bir yandan Türkiye'yi NATO içerisine alırken, diğer yandan CENTO ile Ortadoğu'ya yönelik çabalarını gerçekleştirecek bir konumda tutuyordu.

1980'li yıllara doğru gelindiğinde Türkiye'nin NATO içerisindeki önemi daha da arttı. NATO'nun Ortadoğu'ya yönelik girişimlerini gerçekleştirmek için Türkiye'ye verilen rol arttığı gibi, Türkiye de bu rolü gerçekleştirmek için yoğun çaba içerisine girdi.

Kürdistan'da yükselen ulusal kurtuluş mücadelesi ve bunun Kuzey Batı Kürdistan üzerindeki Türk egemenliğine son verecek bir gelişme içerisine girmesi, emperyalizmi yeni önlemler almaya itti. NATO'nun Güneydoğu kanadı olarak adlandırılan Türkiye'nin sağlam olarak elde tutulması, emperyalizmin Ortadoğu'daki varlığını da yakından ilgilendirmektedir. ABD emperyalizmi başta olmak üzere NATO güçleri, Türkiye'yi Ortadoğu bekçiliği için öteden beri hazırlamaktaydılar. NATO'nun sayı olarak ikinci büyük ordusuna sahip olan Türkiye bu rolü iyi oynamaya elverişli bir konumda da bulunuyor. 1979 yılında İran'da Şahlık'ın yıkılması Türkiye'nin bekçilik rolünü daha fazla öne çıkarmıştır. Şahlık'tan boşalan yeri dolduran Türkiye, NATO için bölgede vazgeçilmez bir konuma gelmiştir.

Kürdistan'da PKK önderliğinde yükselen ulusal kurtuluş mücadelesi, Türk sömürgecilerinin bölgede istedikleri gibi at koşturmalarına imkan vermemektedir. Kürdistan'da yükselen mücadele bölge halklarını önemli bir tehlikeden de korumaktadır. NATO'nun askeri, ekonomik ve siyasi desteğine rağmen Türk Devleti, istediği gibi hareket edememekte; Kürdistan'da gelişen mücadeleyi hesaba katmak zorunda kalmaktadır.

NATO'nun, özellikle de 1980 askeri faşist darbesi ardından yeni üs alanları açtığı ve askeri güç konumlanmasını güçlendirdiği biliniyor. Bu yeni konumlanma, hem Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş mücadelesine ve hem de Türk halkının bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine karşı bir tehdit oluşturmaktadır. ABD'nin yakın zamanlarda açıkladığı planlara baktığımızda, bu tehditin boyutunun vardığı düzeyi görmek de mümkün. Planın esas halkasını, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini bastırma çabalarının oluşturduğu bilinmektedir.

Muş ve Van'da yeni havaalanları ve askeri üslerin kurulma çabalarının hızlandırılması, Van'da yüzbinlerce kişilik bir ABD "emekliler köyü"nün kurulmak istenmesi, Türk ordusunun modernize edilmesi, son derece gelişmiş modern silahlarla donatılması vb. gibi gelişmeler, ABD ve NATO'nun yeni girişimlerinden bazılarıdır. Bu yeni konumlanma çerçevesinde NATO, dolayısıyla da ABD'nin bölgedeki çıkarları güvence altına alınmaya çalışılıyor. Bütün bu girişimlerin Türk halkının

Devamı 15. sayfada

Metelokên Kurdi

Kevir piyên şevgeran dixapînin!..

ÇAND • PÎŞE • TORE — KÜLTÜR • SANAT • EDEBİYAT

DEVRİMCİ MÜCADELEDE EDEBİYAT VE SANAT ETKİNLİĞİ ÜZERİNE

— VI —

Sömürgeci sistemin Kürdistan sanatı üzerindeki oyunları

Sömürgeci güçlerin Kürdistan müziği ve folkloru üzerindeki yozlaştırma, kendi ulusal kimliğinden koparma çabaları özellikle cumhuriyet dönemiyle birlikte yoğunluk kazanmıştır. Türk sömürgeci devleti Kürt ulusunun tüm ulusal gelişmesini yoketme planları yaparken, bunu çeşitli yöntemlerle yapmaktadır. Bir yandan hazır değerleri biraz revizyona uğratarak kendi malı gibi gösterirken, diğer yandan Kürdistanlı sanatçıyı Türk dilinde eser yapmaya zorlamaktadır. Bu durum ulusal bilince sahip olmayan ve biraz pohpohlama, biraz da maddi imkan temin edilince her kalıba sokulmaya hazır unsurların şahsında çokça görülmüştür. Mustafa Kemal, Kürdistan üzerinde Türk ulusal yayılmacılığını gerçekleştirirken sanatçıya el atmayı ihmal etmez. Kürdistan'da bu konuda yetenekli insanlarla bizzat kendisi ilişki kurar ve her yönteme başvurmaktan geri kalmaz. Diyarbakırlı Celal Güzelses, bu konuda örnek gösterilebilir. Mustafa Kemal bu unsuru "Şark bülbülü" olarak adlandırır. Kendi içki ve eğlence sofralarında ona türkü söyletir.

Kuşkusuz bu örnekler çoğaltılabilir. Altıyüz yıllık tarihinde sanat alanında hemen hemen doğru bir tek adım atamamış Osmanlıların bu konudaki zayıflıklarının sebepleri bellidir. Altıyüz yıllık Osmanlı tarihinde sayıları parmakla sayılan birkaç divan şairi, yine Itrî, Dede Efendi, Tamburi Cemil ve Hacı Arif Beyin dışında müzikte kayda değer bir isim yoktur. Bunların da gerek dönemlerinde, gerekse günümüzde kaç kişi tarafından istenerek dinlendiği ortadadır. Sanat, edebiyat ve kültürdeki bu sefalet, Osmanlı toplumunun üretim, yaşam, insan sevgisi vb. değerlere yaklaşımını göstermektedir. Gaspçı bir rejimin sanat ve edebiyatta kaydedebileceği gelişme bundan fazla olamaz.

Cumhuriyet dönemiyle beraber, Kürdistan folkloru ile birlikte Kürt müziği üzerindeki hırsızlık da yoğunluk kazanır. Türkülerin sözlerini Türkçeleştirerek kendi malı gibi piyasaya sürme başlı başına bir çalışma olmuştur. Bugün Kürdistan halkının binlerce türküsü bu şekilde söylenmektedir. Bu durum, kendi dinamizmi ile üretemeyen bir toplumun kopyacılık ve kalpazanlık gibi sanata yaklaşımını göstermektedir. Bugün, bir yandan Kürdistan müziği ve folkloru üzerinde bu yöntem uygulanırken, sanatçı olmaya aday insan üzerinde de ulusal özünden koparma çalışmaları devam etmektedir. Örneğin, birçok insanın tek çalışması Kürtçe türküleri Türkçeleştirmektir. Türk devletinin radyo ve televizyon sürekli bunlara açık tutması Kürt sanatını tamamen kendi malı durumuna getirme çabasından kaynaklanmaktadır. Basın, yayın ve kitle iletişim araçlarının bu şekilde kullanılması yanında Kürtçe müziğin yasaklanması ve cezaya tabi tutulması tabii ki Kürt insanının sanat çalışmasını tamamen engellemektedir. Bu yöndeki sömürgeci faaliyetler asimilasyon çalışmalarının bir parçasıdır.

"● Diyarbakır şivesiyle Türkçe konuşan Küçük Emrah ile Urfa şivesiyle konuşan İbrahim Tatlıses sanat alanında tam bir boşlukta yüzen, işsiz, eğitimsiz ve çaresiz gençliğe hitap etmek için ellerinden tutularak ortaya sürülmüşlerdir."

Bugün, Türkiye'nin sanat merkezleri durumuna getirilmiş birçok alan vardır. Bunların dışındaki yerlerde sanat ve sanatçının pek yaşam koşulları bulamadığını görmekteyiz. Sanat ise tamamen ticari bir uğraş durumuna getirilmiştir. Sanat, topluma yapıcı ve ilerletici yönde bir adım attırmak için değil, eğlence sektörünün bir parçası olarak görülmektedir. Bu bakımdan sanat ve sanatçı da gazino ve pavyon içine sıkıştırılmıştır. Bu yolla ahlaksızlık meşrulaştırılmaktadır. Pavyon ve diğer eğlence sektörünün sahiplerinin onayı olmadan müzik ve folklor pek mümkün değildir. Bu çirkin oyunlara alet olmak istemeyenler sanat çalışmalarından koparılma durumuyla karşı karşıya kalmaktadırlar. Sanatçılar kendi ulusal, sınıfsal gerçekliğinden koparılıp para, şöhret, vb. amaçlar peşinden koşturulmaktadır ki, para ve şöhret karşılığında kendilerine küfrettirmek bile mümkündür. Kuşkusuz bu artık sanat değildir. Sanat adı altında toplumun bu yönlü ihtiyacını giderirken toplumu daha da düşürmek için sistemli olarak sürdürülen bir faaliyettir.

Türk sömürgeciliği, Kürdistan halkının sanat, edebiyat ve kültürel değerlerine yaklaşırken, onu direkt olarak reddetmez. Bunun iki sebebi vardır: Birincisi; örneğin, müzik ve folklorda bu değerlerimizle yarışacak, onu reddedip bir alternatif sunacak birikime sahip değildir. İkincisi, binlerce yıllık Kürdistan toplumunun duygu, düşünce ve özlemlerinin somut bir ifadesi ve halkımızın yaşamının bir parçası olan müzik ve folklorumuzu yadsıması mümkün değildir. Türk sömürgeciliği, cumhuriyetle birlikte Osmanlı dönemi sanat ve edebiyat geleneğinde değişiklik yapmaya yöneldiğinde Türk toplumunun bu alandaki zayıflığını görmüştür. Kürdistan folkloru, her insanın duygularını etki altına alabilecek güçtedir. Bu durumda TC sömürgecileri bu folklor zenginliğini kendi "uygarlıklarının" bir parçası gibi gösterme politikası yürütmüşlerdir. Bir yandan Batı kapitalizmine özgü olan dans motiflerini topluma egemen kılmaya çalışırlarken, diğer yandan folklor değerlerimizi kendi malları gibi görmüşlerdir. Bugün TC adına birçok uluslararası ödül alan oyunlar Kürdistan folklorunun parçalarıdır.

12 Eylül ve sanat

12 Eylül felsefesi, toplumsal yaşamın birçok alanı gibi, sanata da damgasını vurur. Daha önce sanat ve edebiyat üzerinde var olan baskılar 12 Eylül faşist rejiminin işbaşına gelmesiyle birlikte yoğunluk kazanır. Kişinin bütün insani değerlerden soyutlanarak tamamen terbiyeli bir maymun durumuna getirilmesi için eğitim askerileştirilir. Yaşam askerileştirilir, basın askerileştirilir ve tabii ki sanat da bundan fazlasıyla nasibini alır. "Devlet sanatçısı" adı altında Osmanlı saraylarının soytarısı, mizah unsuru olmuş eski dalkavukların aynısı bu dönemde ortaya çıkar. Cunta ile iyi geçinme ve insan kasaplarına övgüler dizme moda olur. Sanatçı ile birlikte sanat da düşer ve tamamen ortadan kaybolur. Dünyaca meşhur, düşmüş kadınlar televizyon başta olmak üzere çeşitli basın ve yayın yoluyla halka gösterilir, bunlara ünvan ve madalyalar verilerek generallere sunulur, bunların şahıslarında toplum düşürülmeye çalışılır ve önemli ölçüde de başarılır. Kendilerini beş para için satmaya her an hazır ve defalarca suçüstü yakalanmış bazı düşkünler askeri giysilerle örtünerek televizyon yoluyla rejimin övgüsünü yaparlar. Kendilerine sanatçı diyenler faşist Kenan Evren'i övme yarışına girerler. Resimde, şiirde, müzikte bunlar çokça görülür. Çoğu ülkede sanatçılar böylesi siyasi ve askeri baskılar döneminde de zindanlarda kanlarıyla özgürlük türküleri yazarken, her yönüyle devlet "baba"sına bağlı olan çoğu Türk sanatçıları bu dönemde de onu zor durumda bırakmazlar. Daha önce siyasal sorunlara eğilen ve bu alanda bazı adımlar atanlar ya tamamen uşaklaşırlar ya da suya sabuna dokunmadan güncel aktüel konularla kendilerini tatmin ederler.

Faşist cunta ve TC'nin diğer etkili çevreleri sinema ve müziği içine düşürdükleri durumuyla, insanı örgütsüz, içe kapanık, kendi çok basit tutkuları ve iç güdülerinin yanısıra beş para etmez hayalleriyle başbaşa bırakırlar. Daha önce var olan arabesk müziği, ağlayıp sızlamayı ve kaderine küsmeyi bir erdem gibi işsiz-güçsüz ve çaresiz insanlara sunar.

Hitler Almanyası'nda olduğu gibi, 12 Eylül Türkiyesi'nde de birçok sanat eseri kara listeye alınır ve imha edilir. Bunun yerine geliştirilen sanatla toplumu örgütsüz bırakan, insanın tüm teslimiyetçi, boyun eğmeci ve kaderci yönlerini geliştiren, sömürü ve baskı düzenini meşru gösteren bir anlayış topluma hakim kılınır. Arabesk müziği dinleyip başını duvara vuran, sağını-solunu jiletle doğrayan tip, 12 Eylülün yarattığı tiptir. Sanat ve sanatçı; savaş, mücadele ve birlik yolunu değil, meyhane yolunu göstermektedir. Ne var ki, "solcu" geçinen birçok sanatçı da Avrupa'da kendisini yalnız ve parasız hissedince düzene boyun eğerek bu kervana katılmıştır. Düzenin ileri gelenleriyle boy boy resimler çektirip onların yüzlerini ağartmışlardır. Daha önce birbirlerini yanlış anladıklarını söyleyerek kucaklaşmaktan geri kalmamışlardır.

Sinemanın kitleleri etkilemede oynadığı büyük rolün bilincinde olan faşist TC, porno filmler ve vurdulu-kırdılı karate filmleriyle çocuk yaştan başlayarak bütün gençliği özünden boşaltma çabasına girmiştir. En düşkün kişilikler TV ve basın yoluyla bol bol övülmüştür. Yaratılan kişilik, kendisini düşüren, düzene boyun eğerek sözümona yaşamını örgütleyen ve "gemisini kurtaran kaptan" kişiliğidir. İnsan düşüncesini sosyal, siyasal ve sınıfsal gerçeklere yöneltebilecek en ufak bir ses, bir görüntü dahi serbest bırakılmadığı gibi, insanların temel anlaşma aracı olan dildeki çoğu sözcükler bile, bazı durumlarda çağrışım yapmaktadır gerekçesiyle, yasaklanmıştır.

Kuşkusuz böylesi bir baskı, işkence ve sömürü düzeni bunun dışında bir yolla gerçekleşemez. İnsan gibi, düşünen bir varlığı düşünemez duruma getirmek kolay değildir. Bunun bilincinde olan burjuvazi tamamen toplumun dışında kalmış kişilikler üzerinde spekülasyon yapma ortamı doğurarak insanların yıllarca en gereksiz şeylerle uğraşmasını mümkün kılmıştır.

12 Eylül, sanat olayını daha iyi anlayabilmek için bu dönemde özellikle ön plana çıkarılan bazı tiplere daha yakından bakmak gerekmektedir. Bu tiplerin bir balon gibi şişirilmesi boşuna değildir. Çok geri siyasal gelişme ve kültür yapısına sahip bazı çevreleri ve insanları çok basit yöntemlerle yönlendirmek 12 Eylül rejiminin başvurduğu kurnazlıklarından biridir. Bugün Kürdistan gençliğinin büyük çoğunluğu "Türk sanat müziği ve batı müziği" şeklinde tanımlanan müzikle kolay kolay bağ kuramamaktadır. Zaten Kürdistan insanının ruhi şekillenmesi buna uygun değildir. Diğer yandan, Kürdistan müziğinin üzerinde oynanan oyun ortada olduğu gibi, Türk sömürgeciliğinin Kürt dili üzerindeki yasağı da bilinmektedir. Bu durumda Kürdistan gençliği başta olmak üzere bir bütün olarak halkın sanat ve müzik alanındaki ihtiyacına cevap vermek için seçilen yöntem, tam da sömürgeciliğin çıkarlarına göredir. Diyarbakır şivesiyle Türkçe konuşan Küçük Emrah ile Urfa şivesiyle konuşan İbrahim Tatlıses sanat alanında tam bir boşlukta yüzen, işsiz, eğitimsiz ve çaresiz gençliğe hitap etmek için ellerinden tutularak ortaya sürülmüşlerdir. İstisnasız bütün müzik, film, fotoroman ve diğer alanlardaki sanatsal faaliyetler, yine onların kendi deyimleriyle "kaderi kötü gariban" insanları ve bunların yaşantılarındaki garip olay ve tesadüfleri konu almaktadır. Bu iki unsurun yoksul aile çevrelerinden gelmesi ve piyangodan çıkar gibi paralı ve "şöhretli" bir yaşama kavuşmaları kültürsüz ve bilinçsiz gençlik içinde çok büyük yanılgılara ve temelsiz umutlara yol açmaktadır. Bu müzik ve filmlerle avunmak, insanın mantığını ve estetik görüşünü gerektirmeden içe sindirebilen, tamamen insanın geri özelliklerine ve yönlerine hitabeden bu olayla sarhoş olmak ne yazık ki amacına ulaşmıştır. Bu, sanata konu olan olaylar ve insanlar politika ve toplumsal gerçeklerin yanından bile geçmemiştir. Tamamen yoz, lumpen ve kişiliksiz bir yaşam ve bu yaşama uygun düşen bir sanat birbirini bulmuştur. Yüzbinlerce ve hatta milyonlarca insan kendi geri ölçülerine uygun düşen bir kültürü hemen hazmetmeye müsaittir.

Burada insanları çağdaş sanatın ulaştığı düzeylere çıkarma değil, sanatı insanların geri kültürel ve siyasal düzeylerine ve zaaflarına uyarlama olayı vardır. Bu unsurlar basın ve yayın yoluyla meşhurlaştırılmış ve herkesin bunlara sempati duyması için her türlü yöntem denenmiştir. Bu sanat sayesinde yüzbinlerce insan adeta hastalıklı bir ruh haliyle insanlıktan çıkarılmış, milyonlarcası uyuşup sarhoş hale gelmiştir. İnsanları temel siyasal ve sınıfsal sorunlardan uzak, kendi içine kapalı, örgütsüz ve umutsuz hale getirmenin bundan daha iyi bir yöntemi olamaz. Burada cehaletin ve karanlığın "gücü"nü görmemek mümkün değildir. Bu sanatın şekillendirdiği tip, sorumsuz, korkak, bencil, insan kişiliğini en basit ve düşkün tutkuların bir toplamı olarak gören acayip bir tiptir. Bu da faşizmin sırtına binerek kullandığı bir aletten başka bir şey değildir. Bunların şahsında insan ve dünya küçültülmüş ve adeta tanınmaz duruma getirtilmiştir.

Bugün, milyonlarca insan bu "sanata ve sanatçılara" adeta bir din, bir inanç gibi sarılarak kendi gerçekliğini unutmaya çalışmaktadır. Bu tip sanat, gerçekleri bir türlü kabul edemeyen ve yaşam mücadelesinden korkan insanın sığındığı bir inzivadır. Kendi gerçekliğinden korkan insanların yaşamdan kaçışını 12 Eylül sanatında görmekteyiz.

DEVAM EDECEK

Impressum:
M. Atar
Göttinger Chausse 75
3000 Hannover 91

Yazışma Adresi:
Berxwedan
c/o Feyka-Kurdistan
Postfach: 15 31
5300 Bonn 1

Ödeme Adresi:
BfG. - Bonn
Konto Nr.: 12 05 24 21 00
BLZ: 380 101 11

Avustralya	3.00	$	Hollanda	3.00	hfl.
Avusturya	18.00	s.	İngiltere	0.80	£
Belçika	60.00	bfr.	İsveç	6.00	skr.
Danimarka	8.00	dkr.	İsviçre	2.50	sfr.
Fransa	6.00	ff.	Norveç	10.00	nkr.

Gorbaçov'un Küba gezisi ve SSCB'deki...

Baştarafı 10. sayfada

açığa çıkmamakla birlikte, belli ki kurumlaşmaya yöneliktir. Bürokrasiyi eleştiriyorum adı altında, aslında burjuvaziye aşırı dokunan proletarya diktatörlük aygıtı tartışmaya konuluyor. Sovyet tarihinin yeniden araştırılmasından kastedilen, dünya burjuvazisine biraz daha rahat soluk aldırabilecek oluşumlara ve özellikle günümüzdeki reformlara tarihsel bir temel bulmak içindir. Özellikle Buharin'e sarılınması bu nedenledir. Bunlar, burjuvazi ile dünya çapında uzlaşmak için de yapılıyor. İngiliz emperyalizmi ve onun akıl hocası ABD bu konuda tatmin edilmek isteniyor. Bunun için de böylesi tarihsel bir araştırma içerisine giriliyor ve bazı hakların yeniden iade edilmesinden bahsediliyor, tarihteki aşırılıklardan, gaddarlıklardan ve sertliklerden bahsediliyor, ama bunların açıklamasının politik anlamı budur. Diğer yandan, artık bir ihtiyaç haline gelmiş olan daha geniş demokrasi geliştirilmek isteniyor. Ama bu da daha çok burjuva demokratlaşmasına ağırlık veren yönleri ile ortaya çıkıyor.''

Üzerinde durmak istediğimiz diğer bir husus da, Sovyetler Birliği'ndeki ulusal hareketlerdir. Son birkaç yıl içerisinde ve özellikle de bir süreden bu yana SSCB'de birçok ulus peş peşe hak arayışı temelinde milliyetçi hareketlere yönelmeye başladı. Azeriler ile Ermeniler arasında süregelen çelişkilerin kanlı çatışmalara dönüşmesi, Estonya, Letonya, Litvanya gibi Baltık ülkelerinde milliyetçi istemlerin güçlenmesi ve son olarak Gürcistan'da baş gösteren gösteriler ve olaylar, SSCB'de halklarda yaşanan huzursuzluğun dışa vuran görüntüleridir. 70 yılı aşkın bir süredir varolan SSCB'de halkların günümüzde milliyetçi rüzgarlara daha fazla kapılmaya başlamalarının kuşkusuz çeşitli nedenleri vardır. Prestroika ve Glasnost, bu huzursuzluğun daha fazla ortaya çıkmasına yol açmakla birlikte, milliyetçi akımların güçlenmesini sadece son birkaç yılda yaşanan gelişmelerle izah etmeye kalkışmak yetersiz bir durum olur.

Oysa, bu akımların özellikle de bugün gelişmesinin temelinde yatan nedenler daha farklıdır. Bu konuda PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan yoldaş şöyle diyor: ''*Uluslararası alanda uygulanması gereken enternasyonalizmin baştan beri yetersiz oranda uygulanması ve bunun aşırı bir biçimde Sovyetler'deki sosyalizmi kurmayı esas alan, giderek de Rusya ulusu etrafında geliştirilen federasyonun ayakta kalması için, bütün komünist hareketi bu yönde seferber etmeyi amaç edinen bir politikanın geliştirilmesi bugünkü milliyetçi hareketlerin doğuşunun da kaynağını oluşturuyor. Başlangıçtaki kaçınılmaz olan bu yaklaşımın giderek bir gereklilik olmaktan çıkmasına rağmen, gerekli devrimci dönüşümün yapılmaması, ister büyük ister küçük ulusları bir hak arayışına ve giderek milliyetçiliğin güçlenmesine götürüyor.*'' Demek ki SSCB'deki halkların hareketlenmesi öyle kendiliğinden,birdenbire ortaya çıkmış olaylar değil. Olayların boyutunun aşırıya vardırılmasında ve yer yer anti-sosyalist bir karaktere bile bürünmesinde emperyalizmin kışkırtmalarının da etkisi inkar edilemez. Emperyalizm direkt ve dolaylı yollardan SSCB'deki milliyetçi cereyanları güçlendirip, sosyalizmi geriletmeye büyük çaba harcıyor. SSCB'yi ziyaret eden emperyalist yöneticilerin insan hakları görüntüsü altında, rejim karşıtları ile görüşüp açık destek vermeleri, bu kışkırtmanın açıkça yürütüldüğüne gösterilebilecek örneklerdir.

SSCB'nin bu konudaki tutumunun da, dünya burjuvazisini rahatlatmaya yönelik girişimler yörüngesine takıldığını belirtebiliriz. Emperyalist çevreleri bu konuda rahatlatmak için, Glasnost burada da sonuna kadar uygulanıyor.

SSCB tarihinde ilk kez Yüksek Devlet Parlamentosu'na (Prezidyum) seçilecek temsilciler için seçime gidildi. Seçime Komünist Partisi adaylarının yanısıra, diğer kesimlerden adayların katılması da sağlandı. Seçim sonuçları açıklandığında, Komünist Partisi'nin adaylarının %50'ye yakın bir kesiminin seçilemediği görüldü Bunların yerine Parlamentoya Komünist Partisi'ne aday olmayan üyeler seçildi. Bu üyelerin çoğunun da milliyetçi eğilimler taşıyanlar olması ilginç bir gelişme oldu. Gorbaçov, seçim sonuçlarına ilişkin olarak yaptığı açıklamada bu sonuçların Prestroika ve Glasnost'un halk tarafından desteklendiğinin bir kanıtı olduğunu söyledi. İç politikada SSCB'de yeni bazı ögelerin geliştirilmek istendiğinden bahsedebiliriz. Esas olarak, seçim sonuçlarını da bu yönelim çerçevesinde değerlendirmek gerekmektedir. Abdullah Öcalan yoldaştan bir pasaj aktararak, bu konuyu biraz daha açmak istiyoruz: ''*İç politikada geliştirilmek istenen açıklık ve demokratikleşme ne anlam ifade ediyor? Burada kapitalist ögelere biraz daha rahat nefes aldırılmak isteniyor. Arzulanan, demokrasiyi devrimci temellerde derinleştirme değil, ekonomik alanda özel mülkiyeti biraz daha genişleten, bireysel ekonomik faaliyetlere daha fazla özerklik veren, bunun için de üst yapıda bir açılma gereği duyan bir politikadır. Yani, bu konuda da bir sağa açılma, burjuva demokratlığı yapma gibi bir durum sözkonusu oluyor.*''

Bütün bu değerlendirmelerden sonra SSCB'deki durumu nasıl değerlendirmek gerekir? Gorbaçov yönetiminin bugün sosyalizmin sorunlarını açmak için temel aldığı yaklaşım nedir? Gelecek SSCB açısından ne gibi değişikliklere meydan verecektir? Sosyalizmin SSCB'de temel alması gereken yaklaşım nedir? Son olarak, bu gibi soruları kısaca da olsa cevaplandırmak istiyoruz.

Gorbaçov yönetiminde kendisini açığa vuran en önemli özellik, sosyalizmin mevcut sorunlarını devrimci bir tarzda çözüme götürme değil, sağa kaymadır. Bu son yaşanan gelişmelerle birlikte daha da açığa çıkıyor. Dışta emperyalizmle uzlaşmalara bel bağlarken, içte de kapitalist ögelere ve özelliklere nefes aldırılarak bir sonuca varılmak isteniyor. Gerek 27. Kongre'de ve gerekse de geçtiğimiz yıl yapılan Parti Konferansı'nda köklü reformlara gitme kararı alındı. SSCB'deki sorunlar reformlarla aşılmak isteniyor. Oysa bugün Sovyetlerin devrimlerle kendini geliştirme olasılığı daha yüksek. Sovyetlerdeki sosyalizmin kendini yenileme olanakları tükenmemiştir. SSCB'nin gerek iç politikada ve gerekse de dış politikada kendisini yenilemeye ihtiyacı vardır. Sovyet halkının Proletarya demokrasisi temelinde demokrasiye kavuşturulmaya ihtiyacı olabilir. Bunun için de halka daha geniş bir açıklık içerisinde sorunları tartışma imkanının açılması gereklidir. Ülkedeki bürokratizmin halkın insiyatifini körelttiği, girişimi zayıflattığı da bir gerçektir. Bütün bu sorunların aşılabilmesi için SSCB'nin tarihi ve güncel durumu ile tartışılması ve tüm halkın da bu tartışmalara katılması, doğru devrimci dönüşümleri sağlamak açısından gereklidir. Tabii, bütün bunlar geliştirilirken, sağa düşülmemesi, devrimci çizginin sürdürülmesi büyük öneme sahiptir. SSCB'nin böylesi bir düzeyi tutturmak için yoğun tartışmalara tanık olduğunu görüyoruz. Bu bile, SSCB'de doğru yaklaşımın geliştirilmesinde ısrar eden kesimlerin olduğunu gösteriyor. Reformların beklenen sonuçları vermemesi, yeni yaklaşımları daha fazla gündemleştirecektir.

Yazımızı PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan yoldaştan yapacağımız bir alıntı ile sonuçlandırmak istiyoruz: ''*Buna taktik bir reform dönemi de denilebilir. Belki Gorbaçov için de henüz her şey söylenmiş değil. Bunları bir yöntem olarak yürütmek durumundadır. Bu yaklaşımın başarısızlığı, yeni bir çözümü de gündeme getirebilir. Ya da, bu gelişmeler karşısında Gorbaçov, kendisini düzelterek sık sık politik değişiklikler yapar. İster şu yaklaşım, isterse de bu yaklaşım olsun, hepsinde de sosyalizme yaratıcı yaklaşım, esastır. Devrim öncesi devrim esnası ve devrim sonrasında gelişmeler, ancak sosyalizmin yaratıcı uygulanması temelinde yaratılabilir.*''

40 yıllık Saldırganlık...

Baştarafı 13. sayfada

çıkarları ile yakından ve uzaktan hiçbir ilişkisi yoktur.

Türk halkı, işbirlikçi tekelci burjuvazinin çıkarları temelinde NATO'ya sokuldu, Kore'ye asker olarak gönderildi. Bugün de, emperyalist tekellerin ve işbirlikçi tekelci burjuvazinin çıkarları doğrultusunda, başta Kürt halkı olmak üzere, bölge halklarına karşı savaştırılıyor. Türk halkının çıkarı, NATO'nun istediği tarzda savaşlara girmekte değildir. Türk halkının çıkarı, NATO'ya ve işbirlikçi tekelci burjuvazisine karşı Kürt halkı ve bölge halkları ile dayanışmayı yükseltmektedir.

Türkiye'de sayıları giderek artan ABD üs ve askerinin Türkiye halkı için de ciddi bir tehlike oluşturduğu açık olan bir durumdur. Bu tehlikenin bertaraf edilmesi, emperyalizmin has uşakları Evren-Özal kliğinin başını çektiği burjuva iktidarının yıkılması ve demokratik halk iktidarının kurulması ile mümkündür. Türk halkının iktidara gelmesi, bölge halklarını da NATO gibi saldırgan bir örgütün tehlikelerinden koruyacaktır. Daha doğrusu, NATO'nun bölgedeki kolu kanadı kırılacaktır.

NATO, 40. yılına yeni egemenlik alanları kazanma arzusu ile giriyor. NATO Genel Sekreteri M. Wörner'in söylediği gibi, NATO hiç de barışın savunucusu değildir. NATO varlığı ile savaşları körükleyen bir kaynaktır. Barış, ancak bu savaş kaynağının kökten kurutulması ile dünyamıza egemen olabilir.

''Ellerime kelepçe...

Baştarafı 6. sayfada

tikte de ifadesini buluyor. Sovyetler Birliği'nin güçlerini Afganistan'dan çekmesi, Filistin sorunundaki yeni gelişmeler vb. bunun örnekleridir. Bu çerçevede önümüzdeki dönemde bize de bazı önerilerle gelinebilir. ''Ortalığı karıştırmaktan vazgeçin, biz sizi de düşündük; halkınızın ulusal ve kültürel kimliğinin yok olmasına karşıyız; silahları bırakın ve Türk devletini yola getireceğimiz günleri bekleyin'' denilebilir. Olur mu olur. Ancak biz bir halkız. ''Caretta caretta'' türü kaplumbağalara ya da Kelaynak kuşlarına gösterilen yaklaşımın halkımıza gösterilmesini kabul edemeyiz. Türk devleti kendi rızasıyla Kürdistan'ı terkederse ne ala. Ama Kürt insanının çok iyi tanıdığı Türk devletinin buna yanaşmayacağı açıktır. Bağımsızlık ve özgürlük ihsan edilemez, zorla alınır.

6. İkinci Enternasyonal'in akibetine ilişkin çağrıştırmanın yanlış olması en büyük dileğimdir. Ama eğer bu anıştırma doğruya yakınsa, günümüzde yeni bir ''Ekim Devrimi''ne gereksinim duyulduğunu söyleyeceğim. Hiçbir proleter devrimi özü itibarıyla ulusal bir nitelik taşımaz. Kürdistan Devriminin karakteri de bu olacaktır. Ancak günümüzün koşulları dikkate alındığında Kürdistan Devriminin enternasyonalist karakterinin daha açık ve daha yoğun bir nitelik kazandığı görülebilir. PKK önderliği, günümüzde marksizm-leninizmin devrimci özünü temsil eden, onu somut koşullara indirgeyen ve zenginleştiren başlıca önderliktir. Esasında başından beri tarihsel rolüne uygun davranmaktadır. Ben sloganlardaki ''ulusal'' sözcüğünün çıkarılmasını önereceğim. ''Ulusal Önderimiz'' tanımlaması, liderliğin içeriğini daraltmaktadır. Zaten bu sözcük bir fazlalıktır. Devrimin ulusal karakterini sembolize eden bir anlamı da yoktur. Aynı şekilde ideolojik mücadelenin içeriği de buna bağlı olarak genelleşmelidir. Sorumluluk ağırlaşmıştır.

7. Başka bir nokta üzerinde önemle durmak istiyorum. Kürdistan'da gelişen devrimci savaşta ciddi kayıplar verilmektedir. Verilen kayıpların nedeni, kanımca savunma mantığının kırılmamasıdır. Gerilla gerektiğinden fazla savunma konumunda kalmakta, gerektiği gibi saldırıya geçememektedir. Düşmanı arayıp bulmak ve düşman güçleri yıpratma savaşı ile eritmeye çalışmak gerekirken, düşmanla karşılaşma önemli oranda tesadüflere bırakılmaktadır. Direnme ruhu aynı direnme ruhudur; arttığı söylenebilir fakat eksildiği söylenemez. Buna en küçük bir itirazım bile yoktur. Yine de direnme ruhu kazanma ruhuna dönüşmedikçe veya onunla bütünleşmedikçe, savaşa yeni boyutlar kazandırmak da zor olacaktır. Bu temelde sloganlarımızın bile değiştirilmesi gerektiğine inanmaktayım. Örneğin ''direnmek yaşamaktır'' sloganı şimdiki devrimci savaşta gerillaya yön vermek ve hedef belirlemekte yetersiz kalmaktadır. İçeriği üzerine biraz derinliğine düşünülürse, bu sloganın savunma ağırlıklı bir slogan olduğu anlaşılacaktır. Eskiden koşullar farklıydı. Binlerce yıldan beri köle olarak yaşayan bir halka, zulüm ve zorbalığa karşı direnmesini öğretmek gerekiyordu. Bu halk köleliğe boyun eğmeyi terk etmeli ve her şeyden önce, gözleri önünde imha edilmek istenen kutsal değerler uğruna gerektiğinde ölmesini bilmeliydi.

Şimdi durum değişti. Şimdi kazanmak için savaşılacaktır. Ölmek mücadeleye fazla bir katkıda bulunmamaktadır. Her gerilla düşmana on-yirmi kat darbe indirmeden adını kayıplar listesine yazdırmamalıdır. Sloganlarımız zafer kazanmayı şart koşan sloganlarla değişmeli ya da desteklenmelidir.

Cephe birliklerini örgütlemede görülen yanlış...

Baştarafı 12. sayfada

örgütlendirilip pratiğe sokulmasının ardından adım adım geliştirilebilir, geliştirmelidir.

Cephe Birlik faaliyetlerinde kaçınılması gereken bir diğer yanlış eğilim de, Cephe faaliyetlerinin kendine özgü kurallarının özünü kavramamaktan dolayı, sanki ilkesiz, herkesin içinde istediği gibi yer alabileceği, her istediğini savunup uygulayabileceği şekilsiz, kuralsız, disiplinsiz bir örgütlenmeymiş gibi ele alınmasıdır. Oysa Cephe kendine ait örgütlenme esasları, tüzüğü, disiplini ve kuralları olan bir örgütlenmedir. Cephe üyeleri kuralları güçlü kavrayıp o çerçevede hareket etmek zorundadırlar. Cephe Birlikleri iç tüzük kuralları temelinde faaliyet yürütmeli, saflarını arındırmalı, düşmanın ve çeşitli otonomici, reformist anlayışların sızma çabalarına karşı uyanık olmalıdırlar. Cephe faaliyetlerinde de sınıf bakış açısı yitirilmeden hareket edilmeli, devrimin temel güçleri bu örgütlenmenin esas zemini olarak ele alınmalı, bağımsızlık çizgisi egemen kılınmalıdır. Bütün bunlara dikkat edilmezse, Cephe ulusal kurtuluş mücadelesine ve öncüsüne hizmet eden bir platform olmaktan çıkar ve düşmanın ulusal kurtuluş mücadelesini ve önderliğini boğmada yararlandığı bir zemine dönüşür.

Cephe Birlik faaliyetlerinin örgütlendirilmesinde içine düşülen irili-ufaklı daha birçok yanlış anlayış ve yetmezlikten söz etmek mümkündür. Ancak ana hatlarıyla yukarıda belirtilen yetmezlikler en belirgin ve ciddi olanlarıdır. Bu ve diğer yetmezliklerden arınmak, her şeyden önce Cepheyi güçlü kavramak, Cephe programı, birlik programları ve tüzüğünü özümsemekten geçmektedir. Çünkü yetmezliklerin en temel kaynağı eğitim yetersizliğidir. Bu giderildiğinde ve güçlü bir çabayla örgütlenme faaliyetlerine yönelindiğinde eksiklik ve yetmezliklerin aşılması sağlanabilecektir. O halde, yeni dönem hedeflerinin üzerine yürürken, Cephe örgütlenmesini güçlü sağlayabilecek yetkin eğitim, bilinç ve pratik uygulama yeteneğine kavuşmak için çabalar yoğunlaştırılmalıdır.

LI LIBNANÊ NEWROZ BI MÎLÎTANÎ PÎROZ BÛ

Destpêk di rûpela dawî de

dianin pêşiya çavan. Tevlî dirûşman û dengê klaksiyona tomofîlan (pipikên tomofîlan), girsên gel şanî kirin, ku di bin alên PKK-ERNK û ARGK de, civateka gelêrî ya çawa diafirinin. Rastiyeka neteweyekî, ku radipere, bi hemû zindebûnên xwe ve, danîn pêşiya çavan.

Piştî ku girsên gel cihên xwe girtin, dora seet 13.00'an, bernameya pîrozkirina cejna Newrozê destpêkir. Agirê ku li pêşiyê hatibû pêxistin, agirê serhildana Newrozê dianî zimên. Bêhtirî 1.000 kesî, bi yek carê rabûn ser xwe û dirûşmên nola, **"Bijî Newroz!"**, **"Bijî serok APO!"** û **"Bijî PKK!"** bangîn. Paşê kêliyek ji bo bîranîna şihîdan, li silavê hat rawestandin. Herkesek bê têvedan li şipya bû û hemû kulmên destê rastê li banî hatibûn guvaştin. Dîmen, kîn û nefreta li hemberê dijminan dianî zimên. Piştî ku bername bi Kurdî û Erebî hate pêşkêşkirin, koma stranan cihê xwe girt. Hinde xoşxaneyên li ser naveroka rojê hatin xwendin. Paşê mesaja Sekreterê Gelemperiya PKK rêheval Abdullah OCALAN, bi Kurdî û Erebî hate xwendin. Girsên gel, bi dirûşmên nola **"Bijî serok APO!"**, girêdana xwe bi dijwarî anîn zimên û danîn holê ku bi her awahî wê xwedî li Pêşengê xwe derkevin. Pîveka şahiyê hevqasî bilind bû, ku mirov nekarîbe bîne zimên.

Cihê Newrozê di dîroka gelê me de, maneya serdemî ku tevgera Partiya me daye Newrozê, berxwedana rêheval Mazlum a roja 21'ê Adarê 1982'an, damezirandina ERNK, buyera qehremaniya neteweî û berxwedana rêheval Egîd, maneya Newrozê û rastiya Newrozê di rojên me de, pêşveçûnên ku wê rastiyê afiradiye, koçberên rojenîn ên têkoşîna me ya rizgariya neteweî û delamet û karguzariyên me, bi axafeka rêzanî hatin şirove kirin. Axaf bi bangina dirûşman, dihat xurtkirin.

Gelek hêzên dost û şoreşger, tevlî şadimaniya Newrozê bûbûn û mesajên xwe pêşkêş kirin. Mesaj bûn nimûneyên hevkariyeka xurt, bûn simbola yekitiya têkoşîna hêzên rizgariya neteweî yên herêmê. Paşê mesajên komîteyên ERNK ji Botan, Mêrdîn, Dêrsim, Serhedan û mesajên berpirsiyariyên ERNK li Ewrupa û Libyayê, mesaja şagirtên Akademiya Mahsum KORKMAZ hatin xwendin. Bi xwendina van mesajan, dilên pêşmergeyên li çiyan, karkerên li derveyî welat û gelê me yê li çar aliyên Kurdistanê gihan hevûdu û eynî his û armanc yekitiyeka neteweî damezirandin.

Komeka muzîkê, ku ji başûrê-rojavayê Kurdistanê hatibû, bi xoşxane û stranên şoreşgerî, şahî gihand bilindahiyê. Koma folklorî ya bi navê **Koma Karker** û koroya zarokan, bername xurttir kirin. **Koma Serkevtin**, bi govendên ji çar aliyên Kurdistanê, kêliyên neyîn ji bîr kirin, bi beşdaran dan nasîn. Di bernameyê de şanoyeka bi navê **"Bi navê gel"** hebû û ev şano naveroka bernamê xemiland. Şano bi şêweya çar perdeyan hate şanî kirin. Li bajarên Kurdistanê berdewamkirina "intifada dianî zimên û eşkere dikir, ku bi jiyana geleki zindê, dijmin jar û melisî dibe. Êrişên herifandinê yên gel li dijî dijmin, berxwedana hevpare ya destkaran, karkeran, jinan û ciwanan dianî zimên. Tengezariya dijmin û di dawiyê de serîhildan û raperîna gel, bi vê raperînê dijmin digihe encama ku maf kirîbû... Şanoyeka wusa, hemû kesên di eywanê de rakiribû piyan û bê rawestîn dirûşmên serfiraziyê dihatin bangkirin.

Di dawiyê de, **Koma Serkevtin** dîsa helbest û stranên şoreşgerî pêşkêş kir. Şadimanî bi kilam û govenda serpêhatinê, **"APO hate Hilwanê"** dawî bû. Hemû beşdarên ku hatibûn pîroziya cejna Newrozê ketin çengên hevûdu û dest bi govendê kirin. Herweha bê seknandin dirûşmên xwe çingînî didan. Piştî dawîbûna şevê girsên gel, tevlî hevalên parastinê, kom bi kom vegeriyan cihên xwe. Şeva Newrozê li bajarê Barliasê, bi riheki şoreşgerî û bi têkilibûneka baş çêbû. Şahî, moral, bizmit (dîsiplîn) û bernameyeka dewlemend hebûn. Ev şev, bû livbaziyeka ku bi mîlîtanî biserket. ■

Şevên Newrozê yên Yekîtî, Berxwedan û Serîhildanê

Oslo-Norveç: Roja 19'ê Adarê 1989'ê, li bajarê Oslo, cejna Newrozê hat pîroz kirin. Herçiqasî kedkarên Kurdistanê yên li vî welatî, gelek belav in jî hevûdu jî, dîsa jî 400 kes beşdarî şadimaniya cejna Newrozê bûn.

Şev, bi silava ji bo şehîdên şoreşê destpêkir. Bername bi pêxistina muman ji aliyê komeka ji 20 kesan berdewam kir. Koma stranan a zarokan, **Koma Serxwebûn**, hozan **Dijwar**, hozan **Xebat**, hozan **Armanc**, hozana **Bêrivan** û **Koma Nûjîn**, di şevê de birê muzîkê pêşkêş kirin. Komeka zarokan û ji bajarê Stavanger jî komeka mezinan, govendên cure-cure leyistin. Bi axiftina konevanî, naveroka rojê û pêşveçûnên li Kurdistanê yên dawiyê hatin nirxandin. Fîlmeka vîdeo, li ser jiyana komeka pêşmergeyan li êrdima Botanê, hat şanî kirin. Herweha şanoyek jî hat pêşkêş kirin. Xebatên mêtingeran ên ji bo helandinê (asimîlasyonê) û sixur kirinê, naveroka şano avadikiran. Bernameya şadimaniyê bi kilam û govenda **"APO hate Hilwanê"** dawî bû, ku ji aliyê **Koma Nûjîn** dihat xwendin

Pîrozkirina cejna Newrozê, bi şahiyeka herî mezin, bi çepik kutandinên dijwar û tevlî dirûşmên awazî derbas bû.

Liege-Belçika: Li bajarê Liege cara yekemîn bû, ku şeveka Newrozê dihat pîroz kirin. Nêzikî 700 welatparêzên Kurdistanê, tevlî şeva pîrozkirina cejna Newrozê bûbûn. Şeva Newrozê roja 26'ê Adarê 1989'ê çêbû û bi giranî, girsên nuh hatibûn cejnê.

Ji bêr ku bernameya şadimaniyê herî dewlemend bû û cara yekemîn bû, ku li vî bajarî şevek dihat çêkirin, herweha hejmara beşdaran bilind bû, şahiyeka mezin xwe birêvexist û posideyên gewre li şûn hatin hiştin.

Bernameya şevê, bi programeka taybetî a li ser naveroka Newrozê, destpêkir. Şêweyên muzîkê û hejmara hozanan zehf bûn. Ev jî şeva Newrozê rengîn kirin û bûn hîma şahiyeka mezin. **Koma Serhed, Xelîl Xemgîn, Dilgeş, Tirêj, Zozan, Şemdîn, Koma Amed** û herweha ji Belçîka, Almanya Rojava û Hollanda jî hinde komên muzîkê, bi rêzê bernameyên xwe pêşkêş kirin. Bi giranî stran, helbest û xoşxaneyên gelêrî, şoreşgerî û berxwedanê hatin xwendin. Bernameyên muzîkê, tevlî kutana çepikan û bangina dirûşman derbas bû. Bername, xwediyê bireki govendî jî bû. **Koma Serhed** ku ji Parîsê hatibû, komên govendê yên ji Belçîka û Almanya Rojava, leyistokên babêtî bi jêhatibûn pêşkêş kirin. Şanoyek jî, li ser pişange kirina leyistokên dagirkeran ên li dijî têkoşîna me ya rizgariya neteweî, hat pêşkêş kirin. Naveroka Newrozê û pêşketinên polîtîkî jî, bi axiftinekê hatin ronahî kirin.

Pîroziya cejna Newrozê, bi kilam û govenda serpêhatinê "APO hate Hilwanê", bi şahiyeka mezin dawî bû.

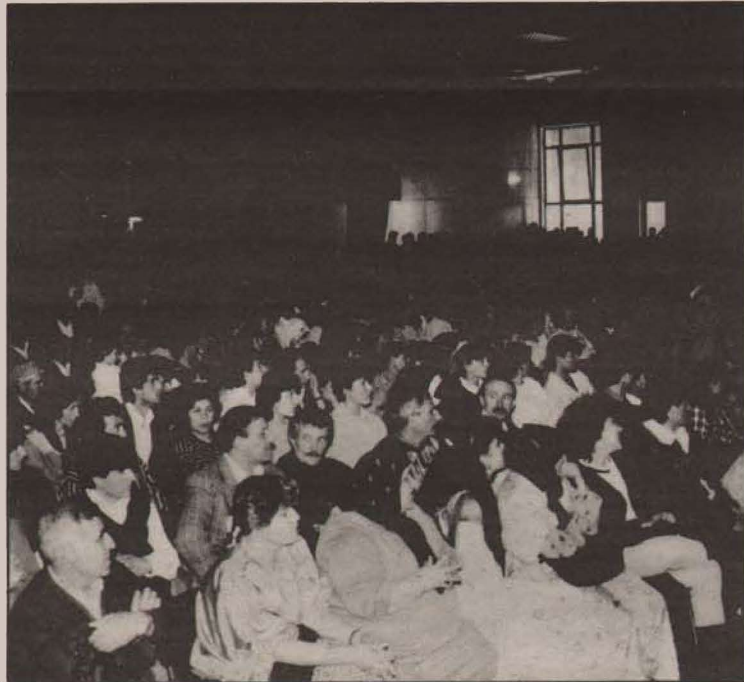
Bonn-Almanya Rojava: Roja 25'ê Adarê 1989'ê, bi têkiliya nêzikî 2000 kesan, cejna Newrozê li paytextê Almanya Rojava bajarê Bonnê hat pîroz kirin.

Di şeva yekitî, berxwedanî û serhildanê de bername, bi silava ji bo şehîdên şoreşên gêtî û şoreşa Kurdistanê destpêkir. Paşê bi govend û muzîkê doma. Di birê şano de, pêşveçûna têkoşîna me ya rizgariya neteweî û komployên dagirkeran ên li dijî vê têkoşînê, hatin şanî kirin.

Axiftineka polîtîkî jî, li ser naverok û pêwistiya cejna Newrozê hat pêşkêş kirin. Rewşa Kurdistanê, têkoşîna me ya rizgariya neteweî ku pêşvediçe û komployên dijminan hatin ronahî kirin.

Piştî ku hat daxweyan kirin, ku agirê serxwebûn û azadiyê sal bi sal gurrtir dibe û Newroz li ser vê bingehê tê pîrozkirin, rewşa têkoşîna pêşmergeyên ARGK û şerê ku li teviya Kurdistanê bilind dikin, bi şêweyeka fireh hat eşkere kirin. Pênc-saliya damezirandina ERNK, maneya şehadeta rêhevalên Mazlum û Mahsum jî bireka axiftinê bûn. Di dawiyê de, li ser pêwistiya sala 1989'ê di têkoşîna me de, hat rawestandin.

Şev, tevlî dirûşmaya **"Bi can, bi xwîn, em bi te re ne ey serok!"** û bi govenda **"APO hate Hilwanê"** dawî bû. ■

Pîroziyên Newrozê li bajarê Ankara

Cejna me ya berxwedana Neteweî Newroz, li bajarê Ankara, bi pêkanîna du livbaziyan hat pîrozkirin. Şeva 26'ê Adarê 1989'ê, dilxwazên ERNK, "molotof kokteyl"ekê avêtin bankeyekê. Herweha tankêreka avê ya dewletê jî hat şewitanden.

Welatperwer, "molotof kokteyl" avêtibûn "Türkiye İş Bankası" liqê taxa Keçioren. Piştî peqînê, panik û xofeka mezin li derdorên buyerê birêve ket. Zirar û ziyaneka mezin giha bankê. Her di wê demê de, livbaziyek jî li taxa Mamak-Golvêren çêbû. Di vê livbaziyê de jî, tankêreka avê bi tevayî hat şewitandin. Li cihê herdu livbaziyan jî, belavokên bi îmzên ERNK ên li ser Newrozê, li şûn hatin hiştin.

Roja dûv re rojnameyan li ser livbaziyekê nûçe belavkirin, lê ne nivîsandin, ki ev livbazî pêkanîbû. Li ser livbaziya duwemîn, jî binî ne nivîsandin. Lê rojnameya "Ulus", ku li Ankara derdikeve, livbaziyan jî manşetê da û herweha belavkir, ku kî van livbaziyan pêkanîbûn.

Liva polisên Tirkan gelek înteresant çêbû: Ji alîkî bilî belavokên di destê wan de, digotin, "Ne raste ku PKK van livbaziyan çêkiriyê" ji aliyê den jî, êriş birin ser taxên ku Kurdistanî li vir dijîn. Sedema vê liva polisan bi vî awahî dikare bê şirove kirin: Ev bû ji salekê vir ve ye, bi gelemperî êriş tinîn ser teviya têkoşîna me û bi taybetî jî, li bajarên metropolê hinde operasyaon li dijî têkoşîna me birêve birin. Lê niha dibinin, ku hemû kefaratên wan di avê de çûne. Vêca nikarin vê rastiyê bipejirînin û hêrs dibin.

Di hefteya Newrozê de, herweha bi şêweyeka berfireh belavok hatin belavkirin. Belavokên ku bi navê berpirsiyariya ERNK li Ankara hatibûn amadekirin, di domana hefteyekê de, li hemû taxên ku Kurdistanî rûniştvan in, bi dorfirehî hatin belavkirin. Li taxên mina Mamak, Dikmen, Keçikiran, Araplar, Üregil, Tuzluçayir, Balgat, Erzurum, Karapinar, Ehilbeyt, Yenidoxan-Çinçin ûhw. belavok hatin belavkirin. Herweha li zaningehan, di gelek fakülteyan de jî, gelek belavok hatin belavkirin. ■

Pîroziyên Newrozê yên 21'ê Adarê

Karker û kedkarên ji Kurdistanê yên welatparêz, ku li welatên Ewrupî dimînin, bi serbilindî û şahiyeka mezin, bi şêweyeka dorfireh û tund, roja berxwedan, yekitî û serhildanê-Newroza sala 1989'ê pîroz dikin. Ji alîkî li hemû bajarên Ewrupê yên ku li wir gelek Kurdistanî hene, bi şêweyeka sazendî şev û şadimaniyên cejna Newrozê tên amade kirin û li ser vê bingehê Newroz tê pîrozkirin, ji aliyê din jî roja 21'ê Adarê, ku mêjuya roja Newrozê ye, gelek xwepêşdan û mitingên bi meşalan (çireyan) hatin çêkirin. Vê salê cara yekemîn Newroz, roja 21'ê Adarê, bi şêweyên renga-reng hate pîroz kirin. Hinde ji van pîroziyan, ku agahî li ser wan gihane rojnameya me, ev in:

Nürnberg: Bêhtirî 100 kedmizên ji Kurdistanê yên welatxwaz, di nava navenda bajarê Nürnberg Almanya Rojava de, xwepêşdaneka bi pêxistina çireyan çêkirin.

Duisbung: Newroz, roja 21'Adarê, bi amadekirina civînekê hat pîroz kirin. Bêhtirî 100 kesan tevlî civînê bûbûn. Di pîroziya li Duisburgê Almanya Rojava de, piştî civînê, bernameyeka çanda neteweî jî hat pêşkêş kirin.

Koln: Yekitiya Jinên Welatparêzên Kurdistan-YJWK, bi têkiliya 35 endamên xwe, li pêşiya balyozxana Tirkan li bajarê Koln Almanya Rojava, xwepêşdaneka protestoyê pêkanî. Bi pêkanîna vê livbaziyê, Newroz hat pîroz kirin. Bilî xwe-tevdana polisan, livbazî nekarî bê rawestandin. Piştî livbaziyê, livbazikar bi hevre vegerin komela YKWK û pîroziya cejna Newrozê domandin. Di komela Yekitiya Karkerên Welatparêzên Kurdistan-YKWK de, bernameyeka çandî birêvê xistin.

Frankfurt: Bi amadekirina rêveçûneka bi çireyan cejna Newrozê roja 21'ê Adarê li bajarê Frankfurtê Almanya Rojava hat pîrozkirin. Nêzikî 150 Kurdistanî tevlî rêveçûnê bûn. Reveçûn bi şahî û serkeftinî pêkhat. Bi armanca hevkariyê, rêkxistinên bi navên EKİM, Toplumsal Kurtuluş û Dev-Sol jî, hinde endamên xwe şiyandibûn rêveçûnê.

Goppingen: Li bajarê Goppingên Almanya Rojava, nêzikî 130 welatparêzên Kurdistanê, cejna Newrozê bi rêveçûneka bi çireyan û mitingekê pîroz kirin. ■

KRONOLOJIYA DÎROKA KURDISTAN

Kurdistan niştîmanî Kurdan e, ku kêşora Asiya bi kêşorên Afrîka û Ewrupa girê dide, di çerxa pêşîn û çerxa navîn de buye dergûşa bajarvaniyê, xwediyê kehniyên petrolê yên dewlemend e û xwediyê dewlemendiyên ser- û binerdî ye, bi rewşa xwe ya stratejî-erdnîgarî û polîtîkî, vê rojê jî pêwistiya xwe di qada navnetewan de diparêze û di cihê pêwisttirîn a Rojhilata Navîn de ye. Kurdistan, xwediyê axeka hilbirînî û berhemî ya dewlemend e. Reyên bazarganiyê yên di nav kêşoran de û reyên hewrîşîmê û baharatan ji xaka Kurdistan derbas dibin. Ji rojhilat bi Îranê re, ji başur bi Iraqê re, ji başura-rojava bi Surî re, ji başur û başura-rojava bi Tirkiyê re û ji başura-rojhilat jî bi Yekîtiya Sowyet re cîran e.

Kurd, di koçbera hovîtiyê de li Ewrupa bi goçerî dijiyan. Bi pêşveçûna bajarvaniyê, di salên 1000'ê Berî Zayînî (Bz.) de, li êrdimên di nav deryayên Urmiye û Wanê de bûn niştecih. Binyada Kurdan, xwe dirêjî nîjadên Aryenî (Hîndo-Ewrupayî) koma Medan dike. Lêgerîn û hurkolînên dîrokî, delîlan ji bo vê buyerê datînin pêşiya çavên me.

Piştî ku Med, di salên hezarê Bz. de hatin navenda bajarvaniyê ya bi navê Mezopotamiya, dest bi têkoşînekê kirin, ku van xakan ji bo xwe bikin îstanek. Pêşemîn, li dijî gelê Farisî ku cîranê nêziktir bû, dest bi şer kirin. Med, di vî şerî de biserketin. Gelê Faris, ku binkeftî bibû, xwe kişand başura-rojavayê Îranê û bi vî awahî Med xwe zexm û xurttir kiribûn.

Med, xwe li dijî Asuriyan jî rêkxistinkirin, ku li Rojhilata Navîn xwediyê împaratoriyeka dîldariyê ya mezintirîn bûn û dest bi şerekî li dijî Asuriyan kirin, ku gelek salan ev şer doma. Di sala 612'ê Bz. de, Medan, serekbajarê împaratoriya Asuriyan Nînova rûxandin, kevir li ser kevir nehiştin. Dawî bi doliwgeriya vê împaratoriyê anîn.

Bi ketina împaratoriya dîldariyê ya Asuriyan di sala 612'ê Bz. de, ya di bin fermana Dehakê mejîxwar de, xelekên dîldariyê yên hemû gelên Rojhilata Navîn çiriyan. Ji ber vê yekê ev berxwedan, nola afirîna rojeka nuh dihê pejirandin; her salê, di roja 21'ê Adarê de agirê berxwedanê li ser bandevên çiyan dihê pêxistin û ev buyer bi navê cejna NEWROZ'ê dihê pîrozkirin.

Medan, Kurdistana îroyîn xistibûn nav tixubên împaratoriya xwe û li ser xaka Kurdistanê, tevgera avakirina niştîmanekê pêşvebirin. Kurdên ku bi navê împaratoriya Mediya, pêşveçûna xwe ya polîtîkî, rêkxistinî, leşkerî û çandî birêvebirin, karîn hebûna xwe ya serbixwe tenê heya sala 550'ê Bz. bidomînin.

Di şerê ku Farisan li dijî împaratoriya Medan bilindkirin de, Kurd binkeftî bûn. Bi ketina împaratoriya Medan, dawiya êrîşên Farisan, di sala 550'ê Bz. de, domana dagîrkarî, êrîş û mêtingeriya li ser Kurdan destpêkir.

Di sala 550'ê Bz. de Kurd, ketin bin serdestî û doliwgeriya Farisan. Kurd, heya sala 330'ê Bz. bi dijwarî serî hildan û rapirîn. Gava di serhildanan de lêdan dixwarin, xwe dikişandin serê çiyan. Bi vî awahî, hebûna xwe ya serbixwe heya pîveka pêwist parastin. Di van domanan de Kurdan, zimanê xwe yê neteweyî û çanda xwe di êrdimên çiyayî de rind parastin.

Piştî ku qralê Mekadonya Îskenderê Mezin di sala 330'ê Bz. de Farisan binkeftî kir pêve, Kurd jî, ji bo domaneka kin ketin bin doliwgeriya împaratoriya Helenî.

Gava ku qralê Mekadonya Îskenderê Mezin bi hîmeka mezin a artêşî xwe amadekir xakên Farisan dagîrbike, yekîtiyên eşîrên Kurdan jî, ji çiyayên Zaxrosê dest bi êrîşan kirin û artêşa qral Îskender nekarî xwe li hember van êrîşan rabigire û necar ma ku xwe paşve bikêşe. Qral Îskender xwe dikişîne Babîlê, piştî ku tevdîrên êrîşên leşkerî dikute, ji nuh ve dest bi êrîşan dike. Lê berxwedana Kurdan lêdanên mezin li wî dixin. Ji artêşa wî gelek dihên kuştin û gelek birîndar dikevin. Dawiyê, karî tenê wan xakên di bin doliwgeriya Farisan de vebigire. Di encama bîzava vegirtinê de, Kurd jî ketin bin doliwgeriya împaratoriya Helenî.

Mirina Îskenderê Mezin, bû sedema hilweşîna împaratoriya Helenî. Piştî vê buyerê, Kurdan, pêşveçûna xwe ya serbixwe domandin. Her di wê domanê de, Ermenî jî nuh bi nuh pêşveçûn şanî dikiran. Carnan têkilî Kurdan dibûn, carnan jî Kurdan dikiran bin doliwgeriya xwe. Bi vî awahî Ermenî jî, demekê bûn serdestê êrdimê.

Romaniyan, ku li Ewrupa Rojava împaratoriyeka dîldariyê ya mezin damezirandibûn, di sala 50'an Bz. de, êrîşeka mezin anîn ser teviya Rojhilata Navîn. Romaniyan, hemû gund û bajarên Kurdan hilweşandin û Kurdistan vegirtin. Li heremên avên Tîr û Feratê, doliwgeriya xwe damezirandin.

Di sala 260'ê Pz. (Piştî Zayinê) de, li Îranê mîrikdariya Sasanî hat ser kar. Farisan împaratoriyeka mezin damezirandin.

Di navbera împaratoriya Roma, ku dixwest doliwgeriya xwe li ser Kurdistanê avabike û mîrikdariya Sasanî, ku li rojhilatê li Îranê pêşvediçû de, di sala 260'ê de şer destpêkir. Ev şer, heya sala 630'ê doma.

Qada cengê bo herdu împaratoriyan, xaka Kurdistanê bû. Ji ber ku herdu hêz di şer de nekarîn bibin serdestê hevûdu, Kurdan, xusarên mezin girtin. Di encamê de, heremên jiyana Kurdan, bûn çiyayên Kurdistanê yên herî bilind. Kurdên ku li deşt û xakarastê mabûn, li hemberê êrîşan zanabûn û rewşenbîriya xwe ya serbixwe hundakirin û ketin bin serdestiya dîldariyê. Kurdên ku derketibûn çiyan, hebûna xwe ya serbixwe parastin û jiyana xwe ya zikmakî domandin.

Di sedsala VII.'an de, di bin pêşengiya bîrdoza Îslamî de, Ereban, li Rojhilata Navîn bizaveka dorfireh birêxistin. Pêşveçûna vê bîzavê, bû destpêka rûxîna sîstema dîldariyê û bilindbûna sîstema feodalîzmê li Rojhilata Navîn.

Piştî ku Ereban, reyên bazarganiyê yên pêwist bi destê xwe ve anîn pêve, dawî bi doliwgeriya împaratoriya dîldarî ya Roma û împaratoriya Sasanî anîn. Ji ber vê yekê jî, Erebên ku di bin pêşengiya bîrdoza Îslamî de pêşvediçûn, nola rizgarkarên mezin ji hêla gelên heremê hatin dîtin. Lê belê, piştî ku Ereb destpêkirin xwe dorfireh bikin û dest bi talan û weranê kirin, gelên heremê ji aliyê olî ve kêrî bûn û ketin nav tevgereka berxwedanê ya mezin.

Mêtingerî û dagîrkariya feodal, ku di bin doliwgerî û serdestiya Ereban de dihat pêşvebirin, ji sala 640'ê pêve, bera xwe da vegirtina Kurdistanê.

Li dijî tevgera Ereban, ku di sala 640'ê de ji bo vegirtina Kurdistanê destpêkiribû, Kurdan, domaneka dirêj li ber xwe dan û gelek xwîn rijandin. Lê bilî van berxwedanan, nekarîn xwe ji wê rizgarbikin, ku nekevin bin doliwgeriya hêzên êrîşbaz ên Ereban.

Piştî ku Kurdistan bindestê Ereban bû pêve, feodalî-mêtingerî û Erebbûn hevûdu têkûzkirin û xwe lezandin. Li Kurdistanê, bireka xurt ji hevxebatkaran ku piştgiriya Erebbûnê dikira, afirî.

Domana ji nîvê sedsala IX.'an heya dawiya sedsala XI.'an, bû ew doman, ku li Kurdistanê serdestî û doliwgeriya biyanî sist û tengezar ketibû.

Di encama, ku li başur împaratoriya Abbasî ya Ereban û li rojava împaratoriya Bîzansî tenik ketin de, li Kurdistanê feodalîzm, bi şêweyeka serbixwe bi lez pêşveçû. Kurdan, li ser bingehên civakî, polîtîkî û çandî, pêşveçûneka lezandî birêxistin.

Di navbera sedsalên IX. û XI.'an de, Kurdan, li ser axa ku ji Wanê dirêjî Ruha yê dibe, dewleta Kurdên Merwanî damezirandin.

Her di wê mêjuyê de, Kurdên li êrdimên din jî, nola mîrikên serbixwe jiyana xwe domandin. Di vê domanê de, gelê Kurdistan nola berhemên pêşveçûneka serbixwe, di hembêza xwe de hozanên neteweyî yên weke Feqiyê Teyran afirand. Di sedsala XI.'an de, êrîşên Tirkan ên li ser Rojhilata Navîn destpêkirin. Gelên Rojhilata Navîn xwediyê jiyaneka niştecihî bûn. Li hemberê vê yekê Tirk, xwediyê jiyaneka goçerî bûn û debara xwe bi talanê dikiran. Ji ber vê yekê jî Tirk, nîjadeka êrîşbaz bûn, ku herdemê xwe ji aliyê leşkerî rêkxistin dikiran. Bilî vê taybetiyê, şêweya civakî ya Tirkan, di koçbera banî ya hovîtiyê de bû.

Tirk, êrîşên xwe yên mezin anîn ser êrdimên li bakur û başura derya Hazarê û nîvdorava Hîndistanê. Ji bo bajarvaniya niştecih, bûn tirseka mezin. Êrdimên ku bi destê xwe ve anîn, sohtin û werankirin.

Tirk, pêşî li dijî Ereban, ku Îran di destê xwe de digirtan, şerkirin. Lê ji ber ku gelên Rojhilata Navîn Misilman bûn, xebatên êrîşbaz ên Tirkan pir bi zehmetî pêşvediçûn. Bilî vê, ji ber ku Tirk daxwaza vegirtina axên gelên Fileh jî dikiran, necar man, ku kom bi kom bibin Misilman.

Di sedsala XI.'an de, Tirkan doliwgeriya li ser Ereban bi destê xwe ve anîn. Dewleta Selçukî ya Mezin damezirandin. Lê ji ber ku nedikarîn êrîşên xwe bibin ser gelên Misilman û nedikarîn van gelan talan bikin û bişelînin, demeka dirêj hebûneka xurt şanî nekirin.

Di nîvê sedsala XI.'an de, Kurdistan rastî êrîşên Tirkan bû. Kurdan, li dijî êrîşên Tirkan bi dijwarî li ber xwe dan. Dewletên Tirkan ên piçûk, ku ji sedsala XI.'an heya dawiya sedsala XII.'an li Kurdistanê bi şêweyeka belavbuyî hatibûn damezirandin, nekarîn pêşve herin û ji tixubên mîriyên piçûk derbas nebûn. Doliwgeriyên dewleta Selçukî ya Mezin û dewleta Selçukî ya Anadolu, nekarîn li Kurdistanê domaneka dirêj serdestiya xwe berdewambikin.

Di sedsala XII.'an de, êrîşên Tirkan ên li dijî gelên navînê û rojavayê Anadolu doman. Di van êrdiman de, gelek gelên dîrokî hatin tunekirin. Doliwgeriya împaratoriya Bîzansî, heya derdorên Stanbolê hate berûpaşvebirin.

Di sedsalên XII. û XIII.'an de, dewleta Selçukî ya Anadolu hate damezirandin. Ev dewlet, bîzava vegirtinê li dijî gelên Fileh birêvexist. Gelên Misilman xist bin doliwgeriya xwe û bû serdestê wan. Lê Tirkmenên, ku dixwestin bi goçerî û talanê jiyana xwe berdewam bikin, bi kotekê û qirkirinan bûn dîliyên dewleta Selçukî ya Anadolu. Herçuqasî bi deh hezaran Tirkmen, ji şuran hatin derbaskirin jî, Tirkmenan bi dijwarî li ber xwe dan.

Di sedsalên XIV. û XV.'an de, gelên bindest ketibûn û Tirkmenên bibûn dîlî, şerê mîrikên Tirkan kirin. Di rewşeka wusa de, mirîkên Tirkan, taybetiyên xwe yên dagîrkarî û rêkxistina xwe ya leşkerî bêhtir pêşvebirin.

Di dema şerê di nav Tirkan û Moxolan de, avahiya civaka Kurdan roj bi roj pêşveket. Di wan deman de, ku bîzavên dagîrkarî û vegirtinê hebûn, şer û pozberiyên tunde berdewam dikiran, doliwgeriya biyanî li ser Kurdistanê domaneka dirêj nekarî bê damezirandin. Mirîkên Kurdan pêşveçûna xwe domandin û xurt bûn. Kurdan, di hemû şerên ku ew jî têkilî bibûn de, risteka bi posîde leyistin. Bi gelek taktîkên şer, ku Kurdan pêşvebiribûn, Kurd, jêhatî û jîriyên mezin bi çalakî bi destê xwe ve anîn. Di vê demê de Kurdan, kesên xurt ên mîna Salahê Kurdî (Eyûbî) di polîtîka û leşkeriyê de afirandin. Tevgera avakirina niştîman, ku di dema dîldariyê de destpêkiribû, di vê domanê de xwe lezand. Gotinên Kurd û Kurdistan rind belav bûn û xwe dorfireh kirin. Kurdan, di çandiyê de jî pêşveçûnên herî pêwist bi destê xwe ve anîn. Ziman, tore û wêjeya Kurdî zexmbû. Hozanekî weke Ehmedê Xanî û destaneka neteweyî weke Mem û Zîn, bûn berhemên vê domanê.

Tirkan, bi dijwarî êrîşên xwe yên li dijî axên Anadolu, ku gelên Fileh li wir dijiyan, berdewam kirin. Piraniya Filehan hatin qirkirin û vebirandin. Birên mayin jî, bi zorê hatin Tirkkirin.

Piştî ketina dewleta Selçukî ya Anadolu, weke berdewama vê dewletê, li bajarê Bursa navçeya Îznik împaratoriya Alî-Osmanî damezirî. Împaratoriya Osmanî, di sedsala XVI.'an

de, bera xwe da vegirtina Kurdistanê.

Bi derketina împaratoriya Osmanî, hejmara hêzên ku bo xaka Kurdistanê şer dikiran, bilindî sisiyan bû: Dewleta Osmanî, dewleta Memlûkî ya Misrî û dewleta Safevî ya Îranî, ku di sala 1502'ê de hatibû damezirandin û bireka xaka Kurdistanê bi destê xwe ve anîbû.

Vegirtina reyên hewrîşîmê û baharatan, ku kêşorên cîhanê yên giring bi hev girêdidin, ji bo hersê împaratoriyan jî gelek giring û pêwistbû. Lewma, şerê doliwgeriyê ya mezin li ser Kurdistanê, di nav van hersê hêzan de destpêkir.

Împaratoriya Osmanî, statuyeka di hundurî de "serbest", li derve dewleteka "serbixwe" ji bo Kurdan dipejirand, lewma jî mîrikên Kurdan bi hesanî berxwe ve anî. Îdrîsê Bêtlîsî, ku mîna xulamekî jidil ji bo Osmaniyan xebat dikira û li ser vê bingehê xwe ditevgerand, bêbextî û îxaneta mezintirîn a dîroka Kurdan pêkanî û bû sedema girêdana Kurdistanê bi Osmaniyan ve.

Împaratoriya Osmanî, ku dewleta Memlûkî ya Misrî binxist û rûxand, di sala 1515'ê de şerekî demûdirêj li dijî dewleta Safevî ya Îranî li Kurdistanê li deşta Çaldiranê birêvebir.

Di sala 1639'ê de, li bajarê Qesrê Şêrîn di navbera Dewleta Safevî ya Îranî û împaratoriya Osmanî peymanek hate girêdan. Bi vê peymanê Kurdistan, di nav împaratoriya Osmanî û dewleta Safevî ya Îranî de bi fermî hate parkirin û Kurdistan cara yekemîn, bû du bir. Bira Kurdistanê a mezin ma ji bo Osmaniyan.

Împaratoriya Osmanî, ku Kurdistana xwediya rewşeka stratejî û erdnigarî ya pêwist bû û xwediya reyên bazarganiyê yên di nav kêşoran de bû, kire bin doliwgeriya xwe; Kurdistan mîna êrdimeka tamponî ji xwe re bikaranî û mîrikên Kurdan jî, ji xwe re kire parêzkarên tixubên împaratoriya Osmanî.

Piştî ku karbidest û doliwgerên Tirkan li Kurdistanê xwe bicih kirin pêve, ew otonomiya hundurî ya mîrikên Kurdan jî, ji wan hat sitandin. Doliwgeriya împaratoriya Osmanî, li birê Kurdistanê yê mezin xwe ava û serdest kir.

Di nîvê sedsala XIX.'an a duwemîn de, li Ewrupa şoreşa îndûstrî çêbû. Ji ber berxwedana gelên bin doliwgeriya Osmaniyan bûn, împaratoriya Osmanî kete nav domana berûpaşveçuyinê.

Ji bona ku bikaribe xwe li hemberê kapîtalîzma Ewrupa Rojava rabigire û gelan di nava xwe de bihelîne, împaratoriya Osmanî destpêkir, ku avahiya xwe ya aborî, leşkerî û dadmendî biguhurîne.

Împaratoriya Osmanî, li şûna "Artêşa Yenî Çerî" ku ji xortên gelên din yên devşîrîmî avakiribû, artêşên nola "Nîzamî Cedîd', "Asakirî Mansureyî Muhammediye" yên ji xortên Misilman tenê, avakir. Lê berxwedanên gelên di bin doliwgeriya Osmaniyan de, bêhtir bilind bûn.

Dora sala 1840'ê de, împaratoriya Osmanî giha rewş û keviya hilweşandinê. Nakokî û dubendiyên di nav Îngilîz, Frensî û Rusan de, şerê wan ê berjewendî û alîkariyên bo Osmaniyan ku encamên van dubendiyan bûn, împaratoriya Osmanî ji rûxandinê rizgarkirin.

Seyid Riza

Şêx Seid

Di sala 1840'ê de, împaratoriya Osmanî paymanekî bazarganiyê û peymaneka bi navê "Tanzîmat Fer manî" digel Îngilîzan girêda. Bi van peymanan împaratoriya Osmanî ket ser reya mêtingehbuyînê.

Pêkhatina şoreşa îndûstrî li Ewrupa, rê ji wê re vekir, ku bîzava mêtingeriyê ya mezin bêhtir pêşvehere. Emperyalîstên Îngilîzî û Frensî, çavên xwe berdan Rojhilata Navîn û Kurdistana ku li Rojhilata Navîn cihekî pêwist digirt.

Çariya Rusî jî, ku daxwazên xwefirehkirinê yên emperyalîst danîbû pêşiya xwe, dixwest bibe serdestê reyên bazarganiyê yên di destê Îngilîzan de. Lewma pîlanên bidestanîna Kurdistanê ji xwe re pêşvebir.

Sedan-sal bû ku Osmanî û Îranî bo Kurdistanê li dijî hev şer dikiran, lê di sedsala XIX.'an de Îngilîz, Frensî û Çariya Rusî jî t êkilî vî şerê li ser Kurdistanê bûn. Bi vî awahî, hejmara wan hêzên ku şerê hegemoniya li ser Kurdistanê birêvedibiran, bilindî pêncan bû.

Di sedsala XIX.'an de, li Kurdistanê, li dijî doliwgeriya despotî ya împaratoriya Osmanî, berxwedan û serhildanên tunde çêbûn. Lê hemû berxwedanên Kurdan, bi binkeftinê dawî bûn. Di serneketina berxwedanan de, rist û paya emperyalîzma Îngiltere pir mezin bû. Ji ber ku li dijî hêzên emperyalîstên mêtinger ên din Îngiltere, piştigiriya jiyanmayina împaratoriya Osmanî dikir û ji hêla daringî û giyanî alîkariyeka tunde pêşkêşdikir û wê têkûzdikir.

Serhildanên pêwisttirîn ku di sedsala XIX.'an de li Kurdistanê çêbûn, ev ên jêr in:

Serhildana Rewanduz di salên 1831-35'an de,
Di sala 1842'ê de serhildana Behdînan,
Di salên 1842 û 48'an de serhildana Bedirxan,
Di sala 1856'ê de serhildana Yezdan Şêr,
Di sala 1879'ê de serhildana Bedirxaniyan,
Di sala 1881'ê de serhildana Ubeydullah.

Heke ev serhildan biserbiketibana, wê sernivîsa Kurdistanê jî bihata guhartin. Ji ber ku, ev serhildan, ji bo damezirandina dewelteka neteweyî û ji bo pêşvebirina avahiya netewbuyinê, wê hoyên gelek gihaştî û rêdar biafirandibanan.

Dawiya berxwedanên li Kurdistanê, împaratoriya Osmanî polîtîkayên nuh li Kurdistanê bikaranî. Daku feodalên Kurdan ji hîma xwe bikevin, otonomiya wan ji nuh ve hat dorfireh kirin û "Alayên Hamîdiye" hatin rêkxistinkirin. Ev polîtîkaya ku li ser Kurdistanê dihat birêvebirin, paşê di sedsala XX.'an de ji hêla burjuwaziya Tirkan seranser hate bikaranîn.

Tevgera burjuwaziya Tirkan a ku di nivê sedsala XIX.'an a duwemîn de pêşveçû, seranser li nav tixubên dewletê û bi paldana li ser bingeha dewletê afirî, ji ber ku dixwest, împaratoriya Osmanî ya ku hatibû keviya belavbûnê rizgarbike û "yekîtî û yekbûna" dewletê biparêze.

Tevgera burjuwaziya netewîperest a Tirkên ciwan, pêşemîn "Cemiyeta Îttihat û Terakkî" ku di nav refên vê tevgerê de bi posîde bû, bi derbeya sala 1908'ê, bû hevparê karbidestiya împaratoriyê.

Tevgera burjuwaziya netewîperest a Tirkan, kêmnetewê Rumî yê li rojavayê Anadolu û nêzîkî milyonek mirov ji gelê Ermenî vebirand. Dora 600 hezar Kurd, hatin koçberkirin û xistin bin "îskana kotekî." Piraniya van Kurdan, li Çiyayên Torosê hatin qirkirin. Polîtîka asîmîlasyonê a li dijî gelan, di vê demê de bêhtir hat pêşvebirin û bû polîtîka fermî ya dewletê.

Di Şerê Cîhanê yê Yekemîn de, împaratoriya Osmanî binkeftî bû. Li ser vê yekê Almanya, parvekirina axên împaratoriyê anî rojenîna cîhanê û polîtîkayên navnetewan. Dawiya Şerê Cîhanê yê Yekemîn de, împaratoriya Osmanî, nexasim hat parve- û kêrîkirin.

Piştî mêjuya sala 1918'ê pêve jî, şerê li ser Kurdistanê doma. Burjuwaziya Tirkan, ku xwediyê mekanîzma dewletê bû ya ku ji împaratoriyê ji wan re mabû, birekî mezin ji Kurdistanê di destê xwe de girt. Îngilîzan, di serî de êrdimên Musil û Kerkûkê ku kehniyên petrolê li wir hebûn, teviya Kurdistana Başur vegirtin. Bajarên Dîluk (Entab), Ruha (Urfa) û Mereş ji hêla Frensiyan hatin dagîrkirin.

Tevgera burjuwaziya netewîperest a Tirkan, bin pêşengiya bîrdoza kemalîst, bera xwe da dagîrkarên hêzên biyanî; li rojava bera xwe da Yewnaniyan, li başur bera xwe da Îngilîz û Frensiyan û dest bi têkoşînê kir. Wan serhildanên gundiyan jî, yên ku di hundurê welat de pêşvediçûn, bi xwînê şikand û perçiqand.

Di sala 1923'ê de, burjuwaziya Tirkan, ji bo peymaneka digel emperyalîstan runişt dora masê. Bi peymana Lousanne (Lozan), Kurdistan di sala 1923'ê de bû çar bir. Kurdistana Rojhilat ma ji bo Îranê, Kurdistana Başur ma ji bo Iraqê, Kurdistana Başura-Rojava ma ji bo Surî û Kurdistana Navîna-Bakura-Rojava jî, ma ji bo Tirkiyê û Kurdistan tevlî tixubên van dewletan bû.

Burjuwaziya Tirkan a ku Komara Tirkiye damezirandibû, axên Kurdistanê xiste nav tixubên "Peymana Neteweyî (Mîsakî Millî)" û di navbera salên 1925 û 1940'an de, ji nuh ve dest bi vegirtin û dagîrkirina Kurdistanê kir.

Li dijî tevgera dagîrkirina burjuwaziya kemalîst a Tirkan, li her derên Kurdistanê gelê Kurd rapirî û serî hilda. Serhildan bi xwînê hatin şikandin. Di vê domanê de gelek serhildanên Kurdan bi rê ve ketin. Serhildanên pêwist, ev ên jêr in:

Di sala 1919'ê de serhildana Koçgîrî,
Di mêjuya 12 û 28'ê Cotmehê sala 1924'ê de serhildana Nasturî,
Di mêjuya 13'ê Sibatê û 31'ê Gûlanê sala 1925'ê de serhildana Şêx Seîdê Pîranî,
Di mêjuya 9 û 12'ê Tebaxê sala 1925'ê de serhildana Hacî Kotan û Raman,
Di salên 1925 û 1927'ê de serhildana Sason,
Di mêjuya 16'ê Gûlanê û 17'ê Hezîranê sala 1926'ê de serhildana Agrî (Ararat) ya Yekemîn,
Di mêjuya 16'ê Gûlanê û 17'ê Hezîranê sala 1926'ê de serhildana Koçuşaxî,
Di mêjuya 26'ê Gûlanê û 25'ê Tebaxê sala 1927'ê de serhildana Mutkî,
Di mêjuya 13-20'ê Êlûnê sala 1927'ê de serhildana Agrî (Ararat) ya Duwemîn,
Di mêjuya 7'ê Cotmehê û 17'ê Mijdarê sala 1927'ê de serhildana Bîcar,
Di mêjuya 22'ê Gûlanê û 3'ê Tebaxê sala 1929'ê de serhildana Resulê Asî,
Di mêjuya 14 û 27'ê Êlûnê sala 1929'ê de serhildana Tendûrek,
Di mêjuya 26'ê Gûlanê û 9'ê Hêzîranê sala 1930'ê de berxwedana Stawrê (Savur),
Di mêjuya 20'ê Hezîranê û 1'ê Êlûnê sala 1930'ê de serhildana Zîlan,
Di mêjuya 16'ê Tirmehê û 10'ê Cotmehê sala 1930'ê de serhildana Oramar,
Di mêjuya 7-14'ê Êlûnê sala 1930'ê de serhildana Agrî (Ararat) ya Sêwemîn,
Di mêjuya 8'ê Cotmehê û 14'ê Mijdarê sala 1930'ê rapirîna Pûlûmûr,
Di navbera salên 1937-1938'ê de serhildana Seyid Rêza li Dêrsimê.

Piştî ev serhildan tev bi xwînê hatin şikandin pêve, Kurdistana Navîna-Bakura-Rojava ji aliyên aborî, polîtîkî, civakî û çandî seranser bû mêtingeha koloniyalîstên Tirk. Mêtingeriya Tirkan, li Kurdistanê dest bi pêşveçûnê kir.

Bi peymana li Ankara di sala 1921'ê de, Kurdistana Başura-Rojava ket bin doliwgeriya Surî, ku wê demê Frensî serdestê Surî bûn.

Di sala 1946'ê de, bin pêşengiya partiya Baas, burjuwaziya pîçûka Erebî, dest bi têkoşînekê kir, li dijî mêtingeriya Frensiyan. Frensiyên ku serdestê Surî û Libnanê bûn, ji ber berxwedanên bilinddibûn, bira Kurdistanê ya li wir ji bo Surî hiştin û xwe paş ve kişandin.

Bi vî awahî burjuwaziya Ereban di dewleta Surî de, "koçberkirina koteki" ya li ser Kurdan, ber bi başura Suriye ve hat lezandin. Projeya "Qayişa Ereban", azîne û bikaranînên mêtingerî yên nola asîmîlasiyona tunde, pêşvebir.

Burjuwaziya Ereban, ji ber aloziyên xwe yên hundurî, hinde maf bi destê Kurdan ve berda û Kurdan bi xwe ve girêda.

Li ser bira Kurdistanê ya bin destelatiya Surî jî, tehdîdên mêtingeriya Tirkan bi berdewamî heye.

Di encama peymanên Lousanne di sala 1923'ê de û Brûksel di sala 1925'ê de, ku di nav Tirkiye û Îngiltere de çêbûn, Kurdistana Başur ket bin mandaya Îngiltere, ku destelatê Iraqê bû.

Piştî Şerê Cîhanê yê Duwemîn, Îngilîzan, rejîmeka qraliyetê ya hevxebatkar ji Erebên kompradorên feodal li Iraqê sazkirin û xwe paş ve kişandin.

Di nav hêzên serdest ên Kurdî û çînên serdest ên Erebî de, ku dixwestin li ser Kurdistanê doliwgeriya xwe ya aborî û polîtîkî avabikin, şerekî tunde û dijwar destpêkir. Di sala 1946'ê de, serekên feodal û eşîran ên Kurdî, bin pêşengiya Partiya Demokrata Kurdistana Iraq (PDK-I), dest bi têkoşînê kirin.

Burjuwaziya Ereban a piçûk û navîn, a radîkal, û serekên eşîrên Kurdan têkoşînekê bilindkirin. Di encama vê têkoşînê de, rejîma qraliyetê ya hevxebatkar, di sala 1958'ê de li Iraqê hilweşî û ket.

Burjuwaziya neteweyî ya Erebî ku di nav refên karbidestiya dewleta Iraqê de xurtbibû, bi bikaranîneka herî şovenîst û regezperest, weke tevgera kemalîst, xwest vê bira Kurdistanê ji hemû aliyan ve bixe bin doliwgeriya xwe. Ev rewş, dubendiya di nav hêzên Kurdî yên serdest û burjuwaziya Erebî ya neteweyî, tuj û dijwartir kir.

Di encama kûrbûna van dubendiyan de, ji sala 1961'ê heya sala 1975'ê, gelê Kurd di bin pêşengiya PDK-I de, xweragirt û li ber xwe da. Domaneka şer a dirêj hat jiyankirin.

Bilî şerê salan û nakokiyên dijwar, ev berxwedan biserneketin û tu encam bi destan ve nehatin. Berxwedan bi xwînê hat şikandin. Sedema vê yekê ya pêwisttirîn, daxwaza otonomî bû ku di bernameya PDK-I de hatibû danîn û daxwazeka çînên serdest ên Kurdî dihanî zimên. Li kêleka gelek sedemên din, sedema duwemîn jî, paldan û girêdana bi şahê Îranê û di dawiyê de bi emperyalîzmê re bû.

Piştî şikestina berxwedanan, serdestiya leşkerî û polîtîkî ya rejîma burjuwaziya Iraqî li ser Kurdistana Başur pêşveket û xwe lezand.

Mêtingeriya Iraqê ya faşîst, di vê rojê de jî, dagîrkariya xwe ya leşkerî li ser Kurdistanê didomîne. Gelê Kurd bi kotekê mişexte û koçber dike. Di serî de kehniyên petrolê, hemû kehniyên dewlemendiyê yên Kurdistanê talan dike.

Rejîma Iraqî ya faşîst, gelek vebirîn û gelqirkirinan li Kurdistana Başûr pêkanî. Di qirkirina dawiyê de çekên kîmyevî yên jehrî bikaranî. Bêhtirî 5.000 mirovên Kurd bi hovî kuşt. Mêjuya 17 û 18'ê Adarê sala 1988'ê bi navê **Jenozîda Helebçe**, kete rûpelên dîroka cîhanê yên bi xwînî.

Hêzên ku niha li Kurdistana Başur liberxwedidin, hin jî li şûna **Kurdistaneka Serbixwe, Demokrat û Yekbuyî**, bi serhişkî daxwaza otonomiyê dikin û ji bo

otonomiyê ditêkoşîn.

Kurdistana Rojhilat jî, bi tevayî xwe ma di bin doliwgeriya Îranê de.

Piştî Şerê Levakirina Emperyalîst ê Yekemîn, Îngiltere û Çariya Rusî dixwestin împaratoriya Îranê di nava xwe de pervabikin. Piştî şer, împaratoriya Îranê, ket domana hilweşîn û belavbûna xwe. Lê împaratoriya Îranê, piştre ji hêla Rêza Xan, bi navê împaratoriya "Pehlewî" ji nuh ve hat damezirandin.

Di Şerê Cîhanê yê Duwemîn de, şahînşahiya Îranê liveka piştgirê Hîtler şanîkir. Piştî ku hîma Yekîtiya Sowyet ji bakur ve û hîma Îngiltere ji başur ve birêveket, împaratoriya şahê Îranê tenikket û sist bû.

Di sala 1945'ê de, bi alîkariya Yekîtiya Sowyet **Komara Mahabadê ya Kurdî** hat damezirandin. Lê, piştî ku Artêşa Sohr xwe paş ve kişand û bi alîkariya Îngilîzan şahê Îranê otorîta xwe xurtkir pêve, Komara Mahabadê ya Kurdî jî, nekarî hebûna xwe biparêze.

Di sala 1953'ê de, opozisyona burjuwaziya netewperest a Farisan pêşveçû. Burjuwaziya netewperest a bin serokatiya Musadik, rejîma şah hilweşand û karbidestî ber xwe ve anî. Lê hebûna vê karbidestiyê jî, gelek kin doma. Bi alîkariya CIA, şahê Îranê ji nuh ve bû destelat.

Li dijî şahê Îranê, li Kurdistana Rojhilat jî gelek berxwedan birêveketin. Lê ev jî xwe ji daxwazên mîna otonomî yên çewt û bervajî, rizgar nekirin. Lewma jî nekarîn biserkevin. Herçuqas? PDK-Î liberxweda û deqa xwe li ser berxwedanê danî jî, ji ber sedemên dîrokî yên eşkere, nekarî biserkeve.

Di sala 1978'ê de şahînşahiya Îranê ket. Ev rewş, li Kurdistana Rojhilat hoyên gelek baş û rêdar ji bo têkoşînê, afirand. Di encamê de, çînên serdest ên Kurdî û burjuwaziya piçûka Kurdî, bi lez seriyên xwe hildan û bin pêşengiya xwe dest bi têkoşînê kirin. Lê mixabim, ev serhildan jî, ji ber taybetiyên hêzên pêşengî biserneket.

DÎROKA KURT A TÊKOŞÎNA SERXWEBÛNA KURDISTANÊ

Derketina Tevgera PKK, li ser bingehên bîrdozî, direjî sala 1973'ê dibe. PKK, Têkoşîna Serxwebûna Neteweyî ya gelê Kurdistan ji xwe re bingeh digire.

Pêşveçûna îdeolojî û teorî ya Tevgera PKK, ku bîrdoza şoreşger a çîna karkeran, Marksîzm û Lenînîzm, ji xwe re rêber dizane, di navbera salên 1973 û 1977'ê de pêkhat. Piştî ku bernameya pêşniyar a li ser stratejî û taktîka şoreşa Kurdistan hat derxistin pêve, dawî bi vê domanê hat.

Anîna îdeolojiya şoreşger ya çîna kargeran nava Kurdistanê, ku bi rêberiya Marksîzm û Lenînîzmê hate amadekirin, nav civaka Kurdistanê, bi destpêka dawiya sala 1975'ê gav bi gav çêbû.

Gava ku di sala 1977'ê de, îdeolojiya Rizgariya Neteweyî ya gelê Kurdistanê, destpêkir di nav refên ciwanên rewşenbîr de pêşvehere, ev buyer herweha bû destpêka êrîşên mêtingeran û rêkxistinên provokator jî, ku mêtingeran sazkiribûn. Dijmin armanc dikir, ku kesên pêşengiya têkoşîna rizgariya gelê Kurdistanê dikin, tunebike. Komploya yekemîn di mêjuya 18'ê Gûlanê sala 1977'ê de hat bikaranîn. Di vê rojê de, pêşengê gelê Kurdistan û enternasyonalîstê mezin **Hakî KARER** şehîd ket.

Di sala 1978'ê de, têkoşîna şoreşgerî ji koçbera îdeolojî xwe quliband koçbera karvanî. Bi vî awahî têkoşîna şoreşgerî, di îdeolojî, polîtîkî û pratîkî de giha têkoşîneke yekber.

Di nivê sala 1978'ê de, mêtinger, hêzên feodalên komprador ên hevxebatkar ji xwe re bi rê xistin û eniya êrîşan dorfireh kirin. Şoreşgerê mezin **Halîl ÇAVGÛN**, ku di têkoşîna li dijî avahiyên sîxur û hevxebatkar de û di rêkxistinkirina rizgariya neteweyî de risteka aktîf dileyist, di şerê vê domanê de, di roja 19'ê Gûlanê 1978'ê de şehîd ket.

Di mêjuya 27'ê Mijdarê 1978'ê de, bi çêkirina **Kongreya Yekemîn**, biryara damezirandina Partiyeka bi navê **Partiya Karkerên Kurdistan (PKK)** hat dayin.

Mêtingerên Tirk, bi armanca rawestandina pêşveçûnên şoreşgerî li Kurdistanê, destekên xwe yên ji sivîlên faşîst tevgerandin û roja 23'ê Kanûnê 1978'ê li bajarê Mereşê qirkirineke pêkanîn. Di vê qirkirinê de, bêhtirî 1.000 mirovên Kurd hatin kuştin. Ev qirkirin bersivek bû, ji bo damezrandina Partiyê û pêşvebirina pasîfîkasyonê li ser girsên gel. Tevgereka tirsandinê bû.

Piştî kuştinên li bajarê Mereşê, mêtingerên Tirk, di êrdimeka ji 11 bajarên Kurdistanê de, girêdana awerta (îdareya orfî) daxuyankirin.

Di sala 1979'ê de, di êrdimên Kurdistana Bakura-Rojava de, tevgera şoreşgerî seranser bilindbû û bi lez pêşveket. Di berxwedana Hîlwanê de, hîma avahiya eşîrvan û feodal hat belavkirin. Têkoşîna ku li Girê Sohr (Sêwrekê) li dijî avahiya eşîrvan û feodal hat bilindkirin, li seranserî Kurdistanê hilpişkîna şoreşgerî xurt kir. Di sala 1979'ê de, lehiya şoreşger a ku tevayî gelê Kurdistanê xistibû bin posîdeyên xwe, giha bandevên xwe.

Di dawiya meha Nîsanê sala 1980'ê de, **"Hefteya Sohr"** hat danezanekirin. Hefteya Sohr berxwedaneka girseyî dihêne ziman, ku li dijî pîkoliyên mêtingeran ên ku li seranserî Kurdistanê û pêşemîn li Hîlwan, Girê Sohr, Îlloh (Batman) û Mêrdînê xwe gihandibûn qirkirinan, birêveket.

Li dijî hilgavtinên şoreşgerî yên li Kurdistan û Tirkiyê nola tevgereka (dij-şoreşgerî, roja 12'ê Êlûnê sala 1980'ê de li Tirkiyê derbeyeka leşkerî ya faşîst çêbû.

Derbeya 12'ê Êlûnê ya faşîst, di dawiya sala 1979'ê de tevgera derketina derveyî welat lezand, ku ji hêla PKK di wê demê de hatibû dayin, ku di karvaniyê de ji xwe bikardihat û destpêka berxwedaneka şoreşgerî ya mezin ji xwe re armanc dikir.

Di mêjuya 15 û 26'ê Tirmehê sala 1981'ê de, **Konferansa PKK a Yekemîn** civiya û çêbû.

Bi armanca hevkariya navnetewanî bi gelê Tirkiyê re, pêşengê Têkoşîna Rizgariya Neteweyî Kurdistan PKK û 7 rêkxistinên ji tevgera çepê Tirkiyê, roja 1'ê Hezîranê sala 1982'ê de, **Eniya Berxwedana Yekbuyî li Dijî Faşîzmê (FKBDC)** damezirandin.

Roja 21'ê Adarê sala 1982'ê de, roja Newrozê, pêşengê têkoşîna serxwebûn û azadiya Kurdistan rêber **Mazlum DOGAN**, di berxwedana zindana Amadê de şehîd ket. Berxwedana rêheval Mazlum DOGAN zindanên mêtingeran ên faşîst quliband keleheka berxwedanê û kozeka navendî ya şer li dijî dijminan.

Di mêjuya meha Êlûnê sala 1982'ê de, di berxwedana Rojiya Mirinê de, ya li zindana Amedê, pêşengê têkoşîna serxwebûn û azadiya Kurdistan û endamê PKK yê Komîteya Navendî **M. Hayrî DURMUŞ** û enternasyonalîstê mezin **Kemal PÎR** û têkoşer **Akîf YILMAZ** şehîd ketin. Berxwedana Rojiya Mirinê roja 14'ê Tirmêhê sala 1982'ê de destpêkiribû.

Di mêjuya 20 û 25'ê Tebaxê sala 1982'ê de, **Kongreya PKK a Duwemîn** çêbû. Kongreya PKK a Duwemîn, biryara vegerîna welat û tekoşîna berxwedana neteweyî ya çekdarî da.

Roja 2'ê Gûlanê sala 1983'ê de, endamê Komîta Navendî yê PKK **Mehmet KARASUNGUR** û **Îbrahîm BÎLGÎN** li Çiyayê Kandîlê li Kurdistana Başur şehîd ketin. Bi armanca rawestandina şerên birayetî û afirandina yekîtiya neteweyî li Kurdistana Başur xebata xwe pêşvedibiran.

Bi livbaziyên şoreşgerî li navçeyên Dih û Şemzînan, roja 15'ê Tebaxê 1984'ê, damezirandina **Hêzên Rizgariya Kurdistan (HRK)** hat danezanekirin. Hilgavtina 15'ê Tebaxê û danezanekirina HRK, dihat wê naverokê, ku li Kurdistanê têkoşîna berxwedana çekdarî ya li ser bingeha stratejiya şerê gel, bi şêweyeka fermî destpêkiribû. Hilgavtina 15'ê Tebaxê, ji aliyê hatina têkoşîna me ya rizgariya neteweyî û ji aliyê destpêka domaneka birûmet, buyereka dîrokî ye.

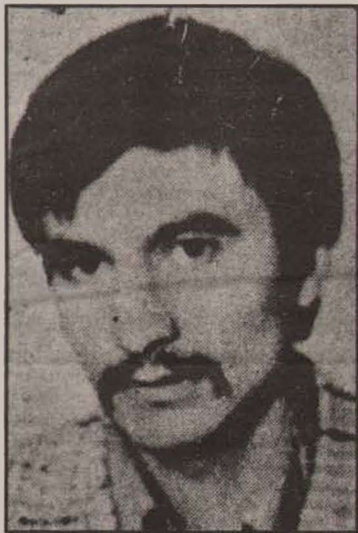
Di Newroza sala 1985'ê de, roja 21'ê Adarê, **Eniya Rizgariya Neteweyî Kurdistan (ERNK)** hat damezirandin. Damezirandina Eniyê, bi civînên bo rojnaman li derveyî welat, bi livbaziyên dorfireh ên li welat û bi xwepêşdanên girsên gel, hate danezanekirin.

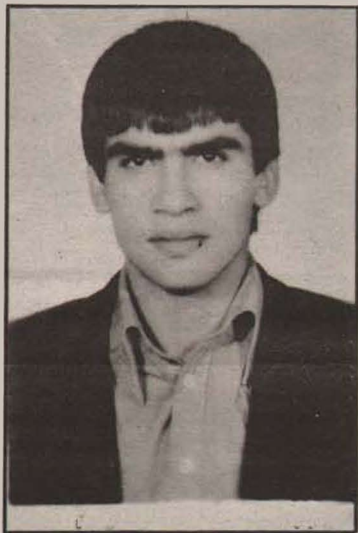
Danezanekirina Eniya Rizgariya Neteweyî Kurdistan, di pêşveçûna bi dîlêr a gelê Kurdistan de li ser reya serxwebûnê, koçbereka herî pêwist e. Di dîroka xwe de gelê Kurdistan cara yekemîne ku giha çeka xwe ya bi şêweya Eniyê, ku bi we, wê li dijî dijmin şerbike û yekîtiya polîtîkî û organîzasyonî dihêne zimên.

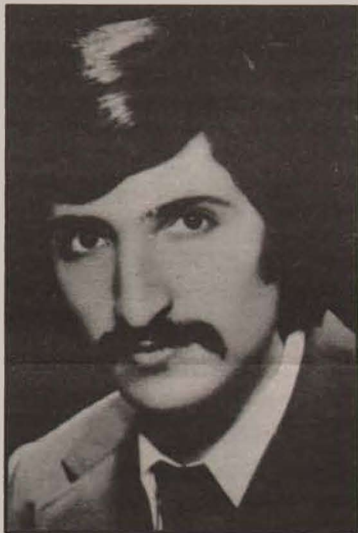
Roja 28'ê Adarê 1986'ê de, lehengê me yê berxwedana neteweyî, endamê Komîteya Navendî yê PKK û serleşkerê HRK **Mahsum KORKMAZ** li Çiyayê Gabarê şehîd ket.

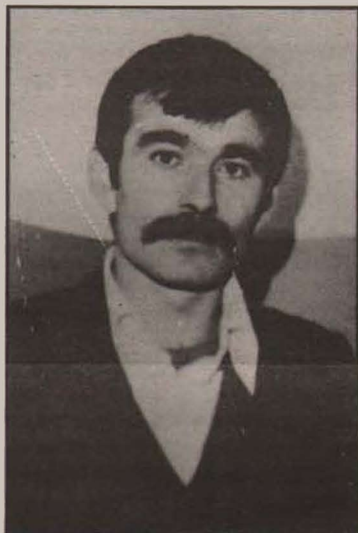
Di mêjuya 25 û 30'ê Cotmehê sala 1986'ê de, **Kongreya PKK a Sêwemîn** çêbû. Kongreya PKK a Sêwemîn, biryara damezrandina **Artêşa Rizgariya Gelê Kurdistan (ARGK)** da.

Mêjuya ji 21'ê Adarê heya 28'ê Adarê, ya her salê, ji ber bîranîna rêhevalên Mazlum DOGAN û Mahsum KORKMAZ, di Kongreya PKK a Sêwemîn de, nola **"Hefteya Lehengiya Neteweyî"** hate pejirandin.

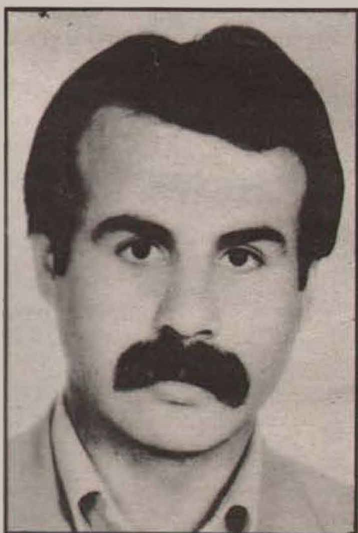

Haki KARER

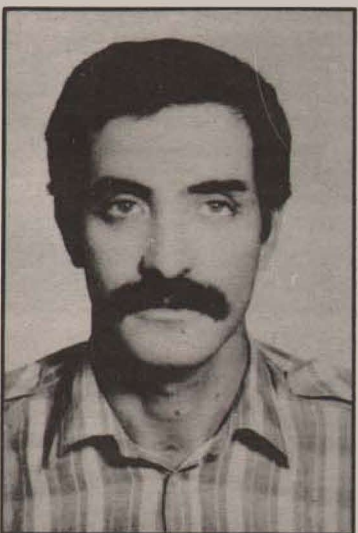

Mazlum DOGAN

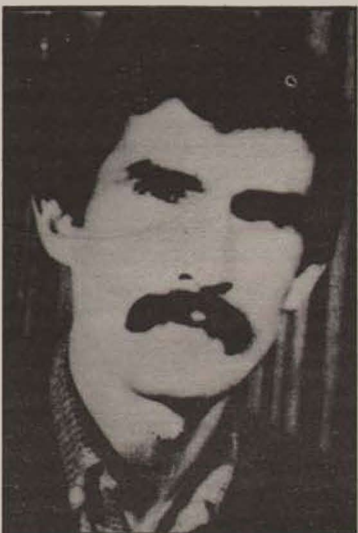

M. Hayri DURMUŞ

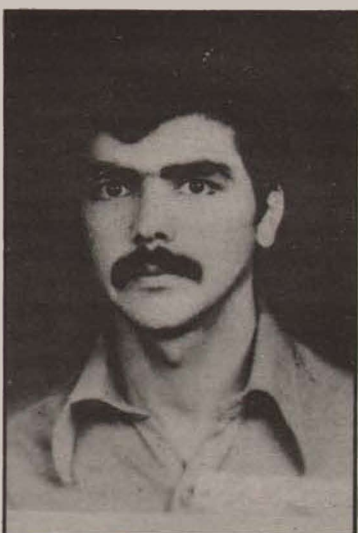

Kemal PİR

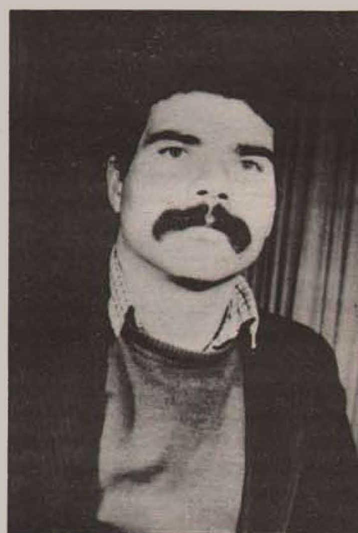

Mehmet KARASUNGUR

Mahsum KORKMAZ

Haydar KARASUNGUR

Mustafa YONDEN

M. Emin ASLAN

Ahmet KESİP

Gundê Spîndarokê

Wejdi Yekan / 24.2.1989

Sal 1985. Gundiyên Spîndarokê, bi xurtî li hemberê dewleta Tirk radiperin. Destên ji ber kar qelişî û diriya bûn, destên ku kop bûbûn, bi hevre ber bi jor ve hatibûn hildan. Biryara dawî anîna bi jiyana koledarî û bindestiyê dihat şanî kirin. Çavên ku ji ber zilm û zorê, bi hezaran sal şikestî mabûn, êdî bi tîrêj û ronahî, mîna gul û kulîlkên demsala biharê vedibûn. Dilên bi kovan û birindar, bi kul û keserên sext û giran, weke bombeyekê li hemberê dijmin bi girr û hêrs dipeqin û ketibûn nava kar. Zendên bi hezaran sal girêdayî mabûn, êdî bi nola gurzên giran dadiketin, bûbûn xwediyên liv û bizaveka berdewamî.

Ji gewriyên ku gotin di wan de çûbûn xwar, qêrîn û deng bilind dibûn. Gundek piçûk bû Spîndarok, lê mîna hêvî û bêriyên bi milyonan mirovên Kurdistanê, şêniyê gund xwe dabû karê serbilindiyê. Bi yek dil û can, gundî digotin:

"Nabe, nabe, êdî nabe ev jiyan!.. Bila dijmin ji vir here û biqewite. Ev der welatê bav û kalên me ye. Çiye, ci dibe? Ji bo çi çembera tang û topan danîne dora me? Emê hatin û çarenivîsa xwe bi destê xwe binivîsin. Em xukî û bêşa dewleta romiyan nadin. Ma ev zozan, deşt û çiya, dar û ber tev ne yên me ne? Em leşkerî ji bo Tirkan nakin. Bes e! Têra xwe seriyên me, di aşên şerên giran de hêran. Ev bû hezar sal in, weke keriyên pezan bi bê hişî me daye dûv wan. Bi navê birayetiya Misilmaniyê û şerê li hemberê gawiran, keda me, rûmeta me, mêranî û fêrisiya me ji bo xwe bi hesanî êxistin kar. Niha em tenê gihiştine kakila olî û bextê wan. Em dizanin, ku girîng e, bi hemû derfet û karên xwe wan ji welatê xwe bikin der."

Fato, temenê xwe ji pênci salan derbas kiribû. Mîna keçeka çeleng û ciwan, radibû jor û dihat xwarê. Tim digote gundiyan:

"Divê em hemû imkanên xwe, bi xurtî bêxin nava kar. Divê em ji tunebûnê tiştên mezin pêk binin. Tenê keliyek ji serfiraziyê, çêtire ji jiyaneka bindestî û serî tewandinê. Bila biryara me ew be, ku heya dilopa xwîna me ya dawî, em şer bikin. Divê em zanibin, ku dijmin mîna daholeki valeye û hatiye pif dan. Eskerên dijmin ji siha xwe û pejna xwe ditirsin..."

Komiteya gundê Spîndarokê ya Partiyê, her malekê kiribû navendeka bangeşî û propaganda yê. Ajîtasyoneka dijwar birêve ketibû. Mirov dikare bibêje, ku hema xwîna gundiyan bi harî dikelî. Soza wan gihabû koçbereka nuh.

Kêlî bi kêlî, hinde buyer li gund dibûn. Dijmin bêhtir gêj dibû û destevala dima:

"Çawa ev gundên derdorê tev, mîna hev gavan bi yek awahî diavêjin? Çiye paroleya di nava wan de? Çiye yê ku dihêle ev piremêr û pîrejin wê lebatê bikin? Kîne yên agahî, salox û nûçeyên van gundan digihînin hev? Divê em çi bikin? Li hemberê vê viyana wan, emê çawa di pratîkê de biserkevin? Mejiyê van, bi çi rewş û şêweyê ji bo vî karî hatiye dagirtin?"

Lê belê dawiya pirsên dijmin nedihatin.

Ji hemû derdorên navçeyên Cizîra Botan û Şirnexê, dijmin hema hemû serbazên xwe bi helîkopteran komî berhev dikir. Çar-çar, pênc-pênc, rêzên helîkopterên dijmin diçûn û dihatin. Riya asfaltê, bi tang û panzeran tijî bûbû. Lê çember ne tenê li dora gundê Spîndarokê bû. Hemû gundên êrdîmê mîna Şax, Gundikê Melê, Çemkê Tehlo, Avyan, Diviyan, Xirbikê Bestê... ketibûn nava rewşeka wilo.

Serleşkerên dewleta dagirker, hêzên xwe kom bi kom dicivandin. Digotin serbazên xwe:

"Binêrin! Berî niha bi du salan, leşkereki tenê dikarîbû van gundiyan tevan kombike û bide ser laşên wan. Niha, me bi hezaran leşker kom kiriye û disa em rê nabînin têkevin van gundan. Em niha li benda Ankara mane, ji bo çare û riyekê ji me re peyda bike."

Gundiyên her gundekî derdorê, di hundurên xwe de digotin, "Gelo niha li gundê han çi dibê?" Kêliyên ketina gundan, tanîn ber çavan û ji bo rewşeka wilo xwe amade dikiran. Dîrok vedigerandin meha Tebaxê sala 1984'an. Dih û Şemzînan çawa rabibûn ser piyan? Dijmin çawa ketibû nava tirsa mirinê, bi wan kulmên giran, ku daketibûn jêr, ser serên wan?

Di bin çarika şivaniyê de, şivanan tev, li newala li binê gundê Spîndarokê, nûçe û agahdarî digihandin hevûdu. Karê serkêşî û girêdana leşkerên serxwebûn û azadiyê pêk tanîn. Şervanên berxwedana bi şan û şeref, disa xwe gihandibûn derdorê. Komeka piçûk ji têkoşêran, çend mayîn li pêşiya dijmin, bi rengekî veşartî û zemînkirî danîbûn. Livbaziyeka êrişê, li ser çengê dijmin ê aliyê Çiyayê Herekolê, bi pilan hatibû amade kirin.

Seet 10.22 bû, dema "binbaşî" li kajîmêra xwe dinêrî. Gurmîna mayîna li ber dûvê pirê, derdor tev hejand. Ji tirsa peqîna mayînê, zimanê serbazên dijmin şikest. Tev, bê çare xwe avêtin erdê. Di wê kêliyê de, şervanên gel li qontar û dêmenên Çiyayê Herekolê, karakoleka dijmin ji ser erdê hilanîn û tune kirin. Hemû serbazên dijmin gihiştibûn bersiva xwe. Yek tenê ji sax nemabû. Dengê bêsîmên dijmin belav bûn. Ji Ankara agahî gihiştibû wan. Ferman ji wan re hatibû, rihê Kemalê faşîst xwe vegerandibû:

"Bikujin, bişewtînin!.. Ter û hişk, nebêjin ev zaron e, ev jin in, ev kal in. Hemuyan biperçiqînin. Hemû dijminên dewletê ne!.."

Fermana êrîşa li ser gundê Spîndarokê, ji devê "binbaşî" derket. Berê top û zirxiyên xwe rast kirin, dan gund. Bi hemû çekên xwe ve, avêtin ser gund. Gundî bi dar, tevir, kevir û bêran berê singê xwe dan singê dijmin. Xargeha di nava gund de, bû meydana sing û dewraneka giran. Cara yekemîn bû, ku gundî tev, bi dilekî ji pola şerekî wusa dikiran. Girêdanên koletiyê, li pêşberê dijmin, diçemandin. Jin, bi dasên paleyiyê çend "mehmetçik" li erdê xistin û wan ser axê dirêj kirin. Zarok, bi keviran û berkanikên xwe, serê gelek serbaz û serleşkeran şikandin. Keç û bûkan, di şerê şeref û namûsê de, şerhiniya gelê Kurd anîn zimên.

Çare nebû, êdî dijminê çavsor û har, biryara hilweşandina xaniyan da. Pêşî panzer û tang berên xwe dan malan. Tev anîn xwar. Paşê agir berdan tiştên malan. Serbazên dijmin, pênc gundî girtin û bi panzerê dan ser laşên wan. Lê şer, hîn xurttir berdewam dikir. Dijmin bombeyên şewatê (napalm) barand ser gund, tenê yek xanî di gund de nehişt. Gurrîna agir ji nava gund bilind dibû. Lê heya wê gavê, disa ji dengê lîliyên Xecê bilind dibû. Bang li gundiyan dikir:

"De lexin, xuşk û birano lêxin! Nabe ev pêta agirê dilê me vebimire..."

Piştî demekê, xanî tev şewitî bûn. Hêzên dijmin, şêniyê gund tev, di nava qada gund de kom kir. Vê carê, "tiqtiqa" kenê serleşkerên faşîst bilind dibû. Digotin:

"Xweyaye ev, Palo-Dara Hênê-Xanî, Ararat û Dêrsim ji bir kirine..."

Piştî gelek işkence û lêdanên giran, dema rojê tîrêjên xwe dikişandin, dijmin dest bi haziriya vegera xwe kir, ku here navendên bajarên Cizîra Botan û Şirnexê. Lê vegera dijmin, bi xweşî nebû. Li ser riya Şirnex û Cizîrê, li ber devê geliyekê, karwaneka dijmin kete xefika pêşmergeyan. Dijmin gelek kuştî li şûn xwe hişt.

Roj bi roj, kîna di dilê gel de, mezin dibû. Şêniyê Spîndarokê, di bin konan de, jiyana xwe berdewam dikir. Xebat tim pêşvetir diçû. Dijminê ker û cehşok, bawer dikir, ku wan gundan tev vala kiribû. Lê belê niha ev gund û derdorên van gundan, tev bûne parêzgeh û hêlînin şoreşgeran. Gundiyên derdorê, niha di bin ala netewî de, pezên xwe di zozanên Kurdistanê yên bilind de diçêrînin. Ev derdor tev, niha ji hêldorên sor, bingehên Kurdistaneka serbixwe û azad, tên hejmartin. Ji dijmin re buye hisreta mirinê, ku disa têkeve wan êrdiman û mîna berê li zozanên Kurdistanê kêfa xwe bike...

Agirê dilê dilsozan PKK ye

Di rojekê de, ku ez 18 salî bûm, di sala 1960'ê de, evîna Kurdistan kete dilê min û min xwe naskir, ku ez Kurd im û welatê min ji Kurdistan e. Piştî ku ev evîndarî kete dilê min, ez ketim nava rêzên partiya komunîst. Lê çuyîna min nav rêzên wê partiyê, ji ber evîna Kurdistanê bû. Piştî demeka kin, min nasî, ku ew ji bo me Kurdistanê naxwazin. Ne Kurdistanê diwazin û ne ji dihêlin em li ser Kurdistanê biaxifin. Gava min dît ev wilo ne, min wan berda û ketim nav rêzên PDK. Min di wir de cihê xwe girt û xebata xwe kir. Tiştê ji min dihat xwestin, min dikir.

Di sala 1963'ê de ez ketim girtigehê. Li bajarê Helebê, min yanzdeh caran derxistin pêşiya dadgeha (mehkema) leşkerî. Di dadgehê de li pêşberê hakim min Kurdistan parast. Min gote wan, ku ez Kurd im û welatê min Kurdistan e. Min daxwazên xwe yên ji bo damezirandina Kurdistanê eşkere danîn holê. Li pêşiya dadgehê, min pir axiftin çêkirin. Tevlî min, em 30 heval bûn û hakim gote me, hun xayin in.

Hingê min ji hakim pirsî, çima Kurd xayin in. Tiştê ketî devê min, min got wan.

Ji ber ku 50 fişek bi min re girtibûn, nola kesekî bi xeter min dihejmartin. Pênc sal ceza hepsê dan min. Dûv re daxistin du salan. Du sal, ez mam di hepsê de.

Piştî ku ez hatim berdan, disa min dest bi karê xwe kir. Ji aliyê siyasî ve, min hîn gelek tişt fahm ne kiribûn. Di sala 1972'ê de, ez çûm kongra PDK, li başurê Kurdistanê herêma Bamernî. Tiştên min di kongrê de ditin, li gora baweriya min, li dijî mafên Kurd û Kurdistanê bûn. Hemû serokên partiyê, tiştên ne baş dikiran.

Piştî kongrê ez vegeriyam cihê xwe, û min xebata xwe berdewam kir, heya sala 1975'ê. Ji dil û can min karê xwe dikir. Lê tirsek di dilê min de hebû, tirsa şikestina şoreşê. Bi rastî jî wer bû. Çend xayin Kurdistan firotin.

Piştre ez jî, li mala xwe rûniştim. Ez bê hal ketibûm. Carnan min hevalên xwe didîtan, me keserên xwe dikişandin. Lê tiştek di destê me de ne mabû û me ne dikarî êdî em tiştekî bikin. Lê me tiştek fahm kiribû, ku PDK tu caran Kurdistanê rizgar nake û nabe bike jî. Ji ber ku kesên welatfiroş, nikarin tu welatan ava bikin.

Heya sala 1978'ê em wilo bi rewşa xwe man. Me bihîst, ku li bakurê Kurdistanê partiyek nuh hatiye avakirin. Digotin wan Apocî. Carnan televizyon li ser wan deng dikir. Bi riya televizyonê me wan naskir. Lê dijmin digot, "Apocî wilo ne, Apocî weha ne." Me nedikarî em wan baş nasbikin.

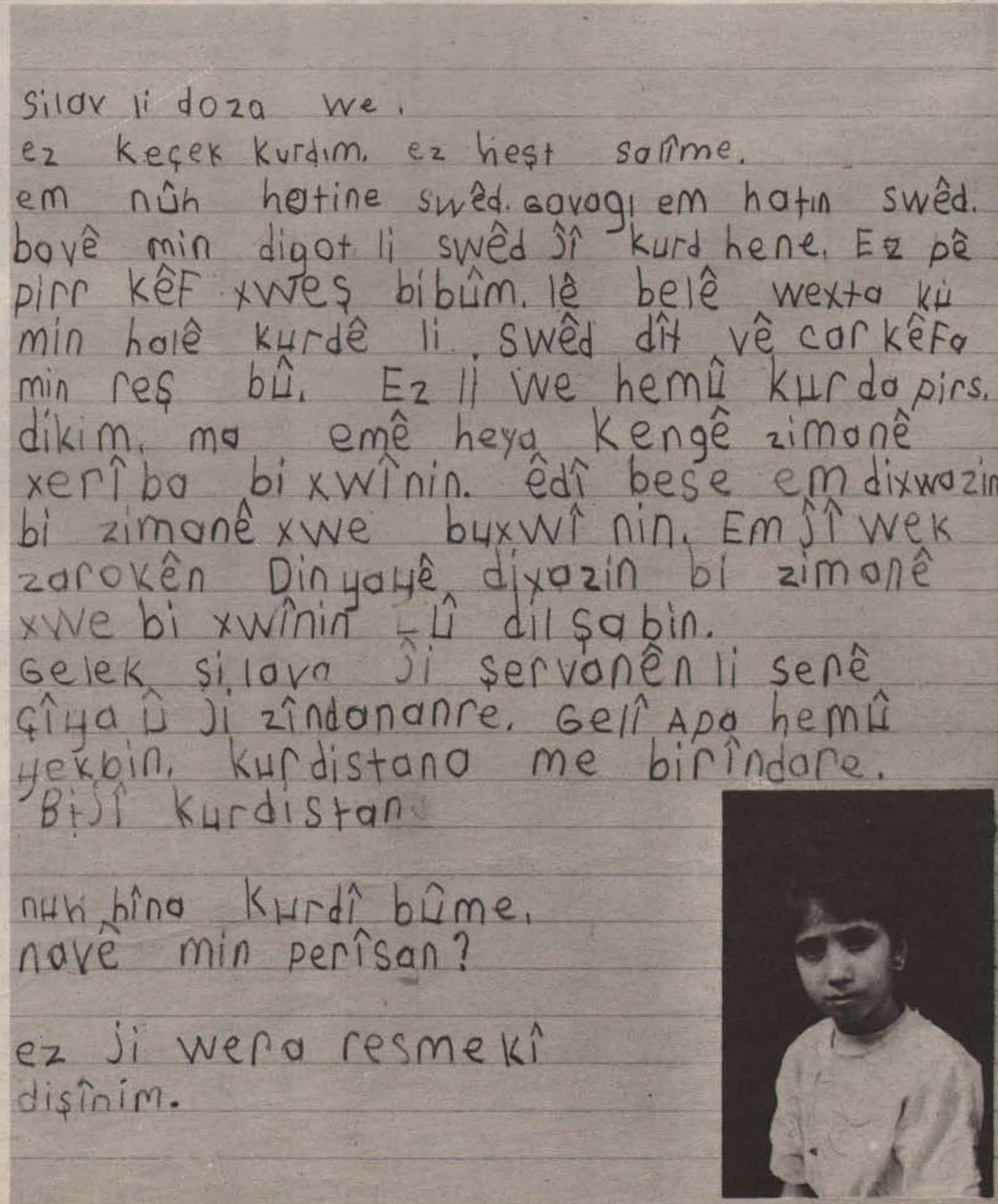
Di sala 1980'ê de, hatin hêla me. Îdeolojiya xwe ji, bi me dan naskirin. Carekê hevalekî ji wan hatibû mala min. Min gote wî hevalî, "Tiştên hun dibêjin pir rast in û di cih de ne. Ji bo vê dozê û birdozê ez mal û canê xwe didim." Wî hevalî jî ji min re got, "Her tiştê ez ji te re dibêjim dîrok e. Giştan binivîse. Her gotina ez ji te re dibêjim, emê di emeli de pêkbînin. Tê pratîkê bi çavên xwe bibînî." Ji wê rojê heya niha, min baweriya xwe bi vê partiyê aniye. Heya niha ji ez amade me hemû xebatan bikim. Ji dil û can ez bi Partiya xwe re me.

Kesê ku PKK nas kiribe, ew cihan nas kiriye. Heke PKK nas ne kiribe, ew tiştek nas ne kiriye û bila nebêje ez tiştekê dizanim. PKK seranser, tev ehlaq e, terbiye ye, mirovatiye, şeref e, namus e, serbestiye, azadiye û serbilindiye. PKK soz û peymana bindestan, rizgariya Kurdistanê ye.

Tiştê dilê min Kurdistan e. Ji bo hisret, keser û nalînên giran, ji bo Kurdistanê, PKK buye agirê dilê me. Lewma bi her tiştê xwe ve, bi can, mal û hemû derfetên xwe ve, ez li ba PKK me. Ji ber ku PKK, peymana Kurdistanê bi xwe ye.

Hevalê we yê dilsoz
Bavê Azad
4.2.1989

Em nameya keça Kurd **Perişan,** weke xwe bi dest nivîsa wê diweşînin:

Silav li doza we.
ez keçek kurdim. ez heşt salîme.
em nûh hatine swêd. gavagı em hatın swêd.
bavê min digot li swêd jî kurd hene. Ez pê
pirr kêf xweş bibûm. lê belê wexta kû
min halê kurdê li swêd dît vê car kêfa
min reş bû. Ez li we hemû kurda pirs
dikim. ma emê heya kengê zimanê
xerî ba bi xwînin. êdî bese em dixwazin
bi zimanê xwe bixwînin. Em jî wek
zarokên Dinyayê dixazin bi zimanê
xwe bi xwînin û dil şa bin.
Gelek silava jî şervanên li serê
çiya û ji zîndananre. Gelî Apo hemû
yekbin. kurdistana me bi rîndare.
Bijî kurdistan

nuh bîna kurdî bûme.
navê min perîsan?

ez ji wera resmekî
dişînim.

"Hertişt ji bo rizgarkirina perçeyeka xaka niştîman..."

Dema ku jin jî tevlî nav şerê rizgariyê dibin û dikevine nav refên berxwedanê û radihijin çekan ji bo têkoşîna li ber xaka welat û derxistina dijminên koledar ji welat, hingê xuyadike, ku girsên gel gihane koçbereka bilind ji ramyariya neteweyî.

Netewê Kurd bi sedan sal e di welatê xwe de bindest e. Dijminan hîştiye, ku gelê Kurd paşve bimîne. Lê bi gava şoreşgerî di salên 1970'an de, dengê jînên Kurdistanê jî bilindbû. Bi zanyarî û ramyariya serxwebûnê, di bin ala Partiya Karkerên Kurdistan (PKK) de, jin jî dest bi şer kirin. Li gundan û bajaran dest bi xebatê kirin. Li rex mêrên Kurd, jinên Kurd jî rabûn ser xwe. Bi bawerî, nêrîn û kar jinan wan girêdanên kevn hilweşandin û rûpeleka nuh di dîroka Kurdistanê de hate nivîsandin.

Min jî, êş û derdên jinên Kurd ji nêzîk ve dîtin. Ez bixwe di nav van êşan de mezin bûm. Berê mala me li gund bû. Dure em çûn bajêr. Li bajaran jî jina Kurd weke sewalan li bin destan e û heya êvarî nola dîliyan kar dike. Ma gelo ji bo çi jin wusa bindest in? Ma gelo mejî kêm e? An jî ji ber ku canê van zîwer e? Rastî hinek hene, van gotinan dibêjin.

Çiye karê jina Kurd? Berbangê radibe ji xwew, pez êm dike, li zarokan dinêre, karguzariyên mêrê xwe dike, diçe çinandinê û hew... Li kêlaka vî karê ku can diwestîne û diêşîne, çi karekî welatî an gelerî nake... ji ber çi?

Ew girêdanên patriyarkal ku li Kurdistanê, pêşemîn bi destê mêtingeran peyda bûne, nehîştine ku gelê me, jin û mêr, tevde pêşvebikevine û normên feodalîzmê bûne belayê gelê me. Ji ber vê yekê ye, ku jina Kurd ji mêrê xwe ditirse û dixebete ku wek dîliyan hema tenê karguzariya wî bike... ditirse ku wê berde. Jin, li kêleka karê zehmet, kotekê ji zilamê xwe dibîne. Gelek caran ji bona ku zilam xwe îspat bike, ku mêr e, radibe li jina xwe dixe. Heke vê yekê neke, dibêjine wî, ev ne zilam e!.. Başe! Ma gelo bingeha vê rastiyê çiye? Kî wusa bi serê gelê me dike? Kiye yê ku mirovan hînî koletiyê dike? Rastî tenê ji van buyeran, em dikirin bizanibin, ka dijmin çi bi serê me dihêne!..

Heya ku jina Kurd çavşikestî be û xwediya tirsê be, bi tirsa ku wê zilamê wê, wê berde bije û di nav civakê de bê qiymet be, ma gelo gelê me wê çawa rizgar bibe? Ew tiştên ku hîştine jin paşve bimînin, nola ol û baweriyên çewt, û ew normên ku maf didin mêran lê nadin jinan, bûna sedemek ji bo jiyana bindestiyê ji bo gelê me. Ji bo çi jin bê maf bimînin? Ji bo çi jin di avakirina civatê de cihên xwe negirin?

Kin bê gotin, ev moral û normên civakî, dibin deryayek kûr ji bo paşmayina jina Kurd, ku berjewendên hemû çîn û birên bindest têde nîne. Giringe ew derd û kulên salan mîna volkan biteqin û domaneka pêşveçûn û pêşveketinê em biafirînin.

Piştî ku pêwendiyên kapîtalîzmê li bajaran pêşveketin, dewleta koledar jî nola vê pêşveketinê xwest destê xwe deynê ser rewşê. Kapîtalîzma biyanî bi destpêka salên 1960'an pêşveket, hinde bingehên kevin hatin guhartin. Di encamê de tiştên hêja û bûha jî peyda bûn, çîna kargeran û birê xwedevanên şoreşger li Kurdistanê birêveketin.

Ev tiştên nuh ku li Kurdistanê peyda bûn, rûpelek nuh di dîroka Kurdistanê de vekirin. Di sala 1978'ê de, li ser vê bingehê Partiya Karkerên Kurdistan hat damezirandin. Hertişt li Kurdistanê, xwe bi lez diguhurand. Ew tiştên ku li ber gelê Kurdistan bibûn dîwar, ew tiştên ku dijmin peyda kiribûn, ser û bin bûn. Daxwazên dijmin rûxîn, talana dewlemendiyên Kurdistanê yên ser û bin erd, rawestîn. Jina Kurd kete ser reya rizgariyê û giha rûmetiya xwe.

Mêtinger, li Kurdistanê pir xwendegeh û dibistan vekirin. Dixwestin zarokên me asîmîle bikin, daxwazên xwe di serê wan de şiringe bikin. Pir kesan keçên xwe şiyandin dibistanan, daku bixwînin, bibin kesên bilind û qiymeta wan li cem dewleta koledar mezin bibe. Lê nebû weke daxwaza mêtingeran. Zarokên me hişyarbûn, li reya azadiyê geriyan. Rizgariya xwe xwestin. Hinde hêzên burjuwaziya biçûk jî derketin. Xwestin ciwanên me ji rê derxînin, lê ev jî biserneket. Ciwanên me ji reya azadiyê venegeriyan. Birînên dîrokî kolandin. Li dermanan geriyan... dîtin ku bilî şoreşê tu çare nîne!

Konevaniyên reformîst serên xwe li ber dijmin çemandin. Rûmetî firotin. Lê hema ciwanên me, nêrînên wan ên çewt û şaş şikandin. Bingehên wan lerizandin. Bi vî awahî ramyariya şoreşgerî pêşket. Rêberiya PKK xwe li ser gelê Kurdistanê damezirand.

PKK, li ser rastiya Kurdistan, ramyariya marksîst û lenînîst avakir. Pêşveçûneka dîrokî xwe li Kurdistanê lezand.

Li gor rewşa Kurdistan, PKK gihîşt biryarên bê tirs û bersiva gelek kêş û girekan da. Problema jinan jî ronahî kir. Ev jî gring bû, ji ber ku jin nîvê civakê ne. Şoreşgerên Kurdistan vê tovê jî avdan. Hemû tiştên ku dijmin binax kiribû, ji nûhve serên xwe hildan. Dermanê jinên Kurdistanê jî hat dîtin.

Jinên Kurdistanê, bi vî awahî karîn li dijî xwînmijiya koledaran û hêzên kevneperest ên paşvemayî serê xwe hildin. Ji bo jina Kurd, ê din dema feodalîzmê bihurtiye. Niha jina Kurd karê xwe yê welatî jî dike, xwe xistiye bin xizmeta welat; bi kar, bi xwendin pêşvedikeve. Zarokên xwe li ser jiyaneka şoreşgerî xwedî dike û wan dike pêşmergeyên Kurdistanê.

Bi pêşveketina xebata şoreşgerî, xebata sosyal-şovenîstan, reformîstan û burjuwaziya biçûk li Kurdistanê hilweşî. Berjewendên çîna wan hejiyan. Komplo û provokasyonên wan ên li dijî Têkoşîna Rizgariya Neteweyî Kurdistan hatin kuştin.

Cara pêşemîn e, ku keçên Kurd di dîroka civaka xwe de ji tixuban derbas dibin, ji aliyê leşkerî ve dihên perwendekirin. Gelek hevalên keç, serokatiya komên şoreşgerî dikin. Gelek hevalên keç bi xwîna xwe axa Kurdistanê avdikin. Di destpêka tevgera PKK de hevalên keç ên mîna Tûrkan, Sakîne, Ezîme, Besê şehîd ketin. Piran jî çiyayên Kurdistanê avdan, ên mîna Rûken, Havva û Seadet. Ev keçên Kurdistanê heya dilopa xwîna xwe ya dawî, ji bo Kurdistanê şerkirin û ketin axa niştîman. Banga wan a dawiyê, "Bijî serxwebûna Kurdistan!", "Bijî PKK!" xwe gihand hemû jinên Kurdistanê.

Niha jinên Kurdistanê wusa dibêjin: "Sund bi navê şehîdên Kurdistanê û sund bi canê me ketibe, em wê dozê bernadin û çekan ji destan danaynin. Di bin ala PKK de em wê şerbikin, heya ku bostek ji xaka Kurdistan dibin destê dijmin de nemîne..."

Jinên Kurdistanê, dayikno, xuşkno! Xwedî li mirovayetiya xwe derkevin! Zarokên xwe bi welatparêziyê xwedî bikin! Wan nehêlin bin destê dijminan! Wan bişînin nav refên artêşa gelê Kurdistan-ARGK!

Niha serê me bilindtir, baweriya me xurttir e! Em gişt bi hevre bangbikin û bêjin, "hertişt ji bo rizgarkirina perçeyeka ji xaka niştîman!" Tevde karbikin bi jiyan, bi şer! "Şêr şêre çi jin e çi mêr e!" Cihê xwe di nav yekîtiya jinan bigirin û Yekîtiya Jinên Kurdistanê avabikin!

—Bijîn PKK, ERNK û ARGK!
—Bijî serok APO!

Jineka welatparêz
ji Kurdistanê

Diyarbekir

Ez piçûk bûm
Gava min bihîst û xwend:
Diyarbekir!

Digotin Diyarbekre,
Digotin Tirke...
Tirkan ji Ereban girtiye.

Ez mezin bûm
Salên min pirbûn:
Rev ji destan ber çiyan

Digotin min:
Ev Amede, warê me ye
Bajarê Kurde
Ne Tirke û ne jî...
Bin navê me ye, Amede.

* * *

Ey Amed, bajerê qehreman!
Tu tim û tim dilê Kurdistan
Kaniya xwînê dîsa derbû
Birîna dila dîsa vebû
Bi tangan û topan diçin Kurdistan
Ma hun çi dixwazin ji gelê Kurdan?
Ma bindestiya me ne bese ji wan?
Gelo ne bese ji bo wan? Na!..
Dixwazin me tunebikin
Kurdan rakin, ji ruyê cîhan.

* * *

Ey generalên devbixwîn!
Ma ne bese kuştin, girtin û xwîn!
Kovaran dixwînim
Rojnaman dixwînim
Li min dijwarin dengûbahsên Amedê
Bi hezaran Kurd xistine zîndanê
Dest ji xwarinê berdane
Berveder derxistin ji dadgehan
Bo cîhan guh bide dengê girtiyan
Çawa bi lingan diçin ser mafê mirovan!
Serokên Ankara, Bexdad û Tehran
Çawa erzan difiroşin xwîna însan!...

* * *

Tebata min nayê li Moskow
Guh didim qêrîna girtiyan
Asman belavbû
Ji giriya dayik û zarokan
Bese ji te re ey segê Ankara
Destên qirêj bikşîn ji Amedê

* * *

Pêşkevin ey şêrên Amed û Sîpan
Bi çek û sîlah bilindkin ala Kurdistan
Ey qehremanên paytextê Kurdistan
Li benda we ne em li çardorên tixuban

Kemalê Kurdaxî
Moskow

Em reya xebata şoreşgerî bernedin

Heke em li dîroka tevgera karkeran binêrin, wê pîlanên laderan (ji rê derketiyan) bikevin ber çavên me û em wê çêtir bibînin, ku nexşkêşarên wan pîlanan bûne emperyalîst. Partî û grubên sosyal-demokrat, ji dema enternasyonala sêwemîn heya vê rojê, gelek gavên xirabkarî bo jinavbirina xebata karkeran avêtine. . Berî Şerê Cîhanê yê Duwemîn, partiyên sosyaldemokrat ji xwe re Enternasyonala Sosyalîstiya Karkeran çêkirin û ev heya dema cengê doma. Piştî cengê jî rêkxistineke nuh bi navê Enternasyonala Sosyalîstî dirust kirin. Ev rêkxistin şêweyên xebata şoreşgerî qebul nekir û biryara xwe weha da, ku sosyalîzm li ser reya aşitiyê çêdibe. Herweha biryar da, ku sosyalîzm li ser reya van tiştên jêrîn çedibe:

"Gav li du gav perwendekirina dezgehên civakî, hevbêşikirin ligel sandîka û xwedîkaran (kapîtalîstan), bilindkirina standarta jiyanê, rêkxistina xizmetên civakî, pêşvebirina şêweyê demokrasiya burjuwa li ser bingeha sîstema du (2) partiyan û hwd..."

Gava em îro li proxramên sosyal-demokratên niha binêrin, em wê sê bêşan bibînin: Bêşê yekem, partiyên ku fêrbûne (hînbûne) lê Marksîzm bi giştî qebul nakin; bêşê duwem, partiyên ku giringî bi Marksîzmê nadin; û bêşê sewemîn jî, partiyên ku revizyonê ji bo teoriyên Marksîzmê dixwazin, bi taybetî li ser doza şoreşa sosyalîzm û dîktatoriya proletariya.

Ev reya reformîzmê ku sosyal-demokrat digirine berê xwe, ji aliyê emperyalîzma cîhanê ve bi şêweyeke dîrekt dihê piştevanî kirin û hinde partiyên sosyal- demokrat îro bixwe li hinde dewletên emperyalîst serkarî dikin û wê polîtîkaya emperyalîstî girtine berê xwe.

Îro partiyên sosyal-demokrat ên Ewrupa bi reya çend Kurdên bîrûbaweriya we nesax û nexweş, dixwazin dest deynin ser tevgera Kurdistanî û bi kêfa xwe wê bilivînin. Wê zinarê kolonyalistiyê li ser milê gelê me yê Kurdistanê bi hêz û quwwet bikin. Ne pêwiste ku em li vê derê dîsa navên wan Kurdên bawerî nexweş, burjuwên biçûk û feodalên ku çînên desthilatdar in li ser gelê me, bêjin. Lê pêwiste em bizanibin, ku ev ne sosyal-demokrat in, dibe ku darbidest û hevxebatkarên sosyal-demokrasiyê ne.

Bi sedan û bi hezaran Kurdên bi şeref li ser reya rizgariya Kurdistanê şehîd dibin û gelek ji wan nizanin ji ber çi şehîd dibin! Ji ber otonomî, ji ber mafên emperyalîzmê? Ew kesên kevneperest, reformîst û oportonîst ji dema destpêkirina şoreşê ve heya îro jî, rolên xirabkariyê di nav me de bikardihênin. Tiştên ku nikarin pê rabin û an jî ferman û destur negirtine ku pê rabin, dema ku dibînin hinek din bi serbilindî pê radibin, hema bi lez li dij radibin û dibêjin, ne pêwiste tiştên weha çêbibin. Erê... ev ne rastiya wan. Lê bila bizanibin, kesên hişyar rolên wan baş nasdikin!

Îro tevgera rizgarîxwaz a gelên cîhanê bi giştî, tevgera rizgarîxwaz a gelê Kurdistanê bi taybetî û her weha tevgerên karkerên li welatên kapîtalîstî û sistema sosyalîstî bi giştî, ketine ber êrîşên hov ên emperyalîzmê û hevalbendên wan.

Li hembera vê jî, gelê me yê têkoşer li herema Rojhilata Navîn bi hevkarî û piştvaniya gelên heremê li dijî pîlanên emperyalîzmê rabuye û Kurdistan kiriye keleheke li hêza şoreşgerî li dijî faşîzmê, şovenîzmê, emperyalîzmê, regezperestiyê û kolonyalîzmê.

Îro pêwîstiyek e, li ser milê her mirovekî hişyar û bi şeref, ku bi tundî li dijî van pîlanan rabe û xwediyên wan rûreş û ruswa bike û piştvaniya xwe ji bo şoreşa gelê me ji aliyên enternasyonalî, mirovayetî, niştîmanî an jî neteweyî diyar bike... vêca pêşve!

—Bijî xebata gelê me yê Kurdistan ji bo damezirandina dewleteka Kurdistanî ya serbixwe!
—Rûreşî bo emperyalîzmê û kolonyalîstên dagîrkarên Kurdistanê!

Şivan
Yugoslavya

Têkoşîna Rizgariya Netewa Cezayirê

DESTPÊK
DI HEJMARA BORÎ DE

Partiya Komunista ku nehatibû pelixandin piştî vê lêdanê, gel li dora xwe civand û bo demokratiyê di civat û ramyariyê de, bo berdana girtiyan, bo daxwazên civakî û paqijkirina destelatiya kolonyalîst ji faşîstan xebitî. Kolonyalîstan jî, ji aliyê din ve xwe piçekî nerm kirin, hinek faşîst avêtin derve û rê dan Evîndarên Daxweyanê û Azadiyê, ku xebata xwe bikin. Wan ji partiyeka nuh bi navê Yekitiya Demokrat a Daxweyana Cezayirî-UDMA avakirin.

Vê partiyê riyek nerm da ber xwe û di sala 1946'ê de 11 nûner ji 13 nûnerên Cezayirî, xist Danişgeha Avakar a Frensî. Di wê salê de jî, wan nûneran pêşniyara xwe bo rêbaza Cezayirî dan. Têde daxwaza rakirina sazmana kolonyalîst û avakirina komareka otonomî di welêt de diyar kirin. Ev pêşniyar nehat pejirandin û gelê Cezayir pir xeyidî. Ev jî bû sedemek, ku ramana yekbûna tevgera netewî xurttir bibe. Partiya Komunist ji dengê xwe bo yekbûna netewî bilindkir û di civîna komiteya xwe ya navendî de, di 20-21'ê Tîrmeha sala 1946'ê de daxwaza komareki demokrat bo Cezayirê kir û banga eniya netewî ya demokrat kir û ji daxwazên netewî û çandeyî pêve, ji kolonyalistan xwest, ku ew zordariya li ser ola Îslamî rawestînin. Lê çi partiyên netewî yên din guh nedan banga Partiya Komunist. Di wê salê de partiyeka din a bi navê Tevgera Serfiraziya Azadiyên Demokrat-MLTD peyda bû. Vê partiyê pênc nûnerên xwe hilda Danişgeha Avakar a Frensî, lê ji ber ku ev serketin di hundirê salekê de pêkhat, pozbilindî û sermezinî ji vê re çêbû û yekitî di kar de bi pêşveruyên Ewrupî û partiyên netewî re nepejirand.

Di sala 1947'ê de Frense Peymana Cezayirê derxist. Maf da Cezayiriyan, ku 60 nûnerên xwe bo danişgehê hilbijêrin û hinek mafên diravî û zagonî ji dan, lê çi caran mafê çarenivîsê bo gel nepejirand. Di sala 1947'ê de partiya teze MTLD piraniya kursiyên danişgehê bi dest xwe ve anî û vê ji diyarkir, ku gelê Cezayirê serxwebûna xwe divê. Di salên 1948-1954'an de kolonyalistan, ji tirsa azadixwazan êriş birin ser azadiyên demokrat. Dora 30.000 mirov girtin. Zordariyeka bê hempa anîn ser çanda Îslamî û melayên welatî. Karker û gundî birçî kirin (milyonek û nîv mirov ji 9 milyonan bêkar man û 400.000 Cezayirî, ji welatê xwe derketin û çûn Frense ku li kar bigerin). Ji sedî pêncî ji zarowan berî ku bibin pênc salî dimirin. Gelek caran karberdanên mezin çêbûn û sandikat bi xebatên hêja rabûn. Burjuwaziya piçûk û maldarên nivtêr ji zirar û ziyan ji vê ramyariya kolonyalist diditin. Sextekariyên eşkere di hilbijartinan de çêdibûn. Ev bûn sedem, ku Partiya Komunist, MTLD, UDMA û Hevgirêdana Zanayên Cezayirî bi hevre di sala 1951'ê de Eniyekê avabikin. Ev jî yekemîn enî bû, di dîroka Cezayirê de. Piştî salekê UDMA û MTLD ji wê derketin.

MTLD di salên 1952-1954'an de bûbû hêza netewî ya mezintirîn di nav gel de. Di sala 1953'ê de, di kongra xwe ya duwemîn de, banga yekbûna netewî kir, lê ji ber kevneperestiya serokê partiyê Misalî Al-Hac partî bû dubir. Di sala 1954'ê de Misalî û Merkezî (Navçeyî) peyda bûn. Xebatkarên dilsoz ên ku ji sala 1947'ê de bi dizî kar dikirin, xebata xwe pêş ve dan û encumana yekbûn û karê şoreşgerî peyda kirin û amadekariya serhildana çekdarî kirin. Di sala 1954'ê de Eniya Rizgariya Netewî-FLN avakirin û di wê salê de 3.000 şervan bi navê Leşkerê Rizgariya Netewî-ALN derxistin qada şer.

Şoreşa Cezayirê û cenga rizgarkirinê (1954-1962)

Di 1.11.1954'ê de şoreşê destpêkir. Şoreşgeran, hinek herêmên çiyayî li Oranê û di nav êlan de xistin bin destên xwe. Gelek êriş birin ser sazmanxaneyên kolonyalistan, cihên leşkeriyê û polîsan.

Hemû niştimanperwer bûn hevalên şoreşê û roj bi roj birçî û bindest li dorê kombûn. Ji gundiyan û ji ciwanên bajaran jî.

Kolonyalistan dest bi girtin û işkencê kirin. 3.000 mirov xistin zindanan û partiyên ramyarî qedexe kirin. Fermankareki kevneperest ê bi navê Jak Sostil bo teviya Cezayirê hat danîn û bi lez û bez dest bi hinek başkirinên reformist di aboriyê û destelatiyê de kirin. Lê pir dereng bûbû.

Di sala 1955'ê de li 40 cihan, di Cezayirê de serhildan çêbûn û hemû partî û komikên netewî mecbûr bûn, yek ji du riyan bidin pêşiya xwe: Şoreş an jî kolonyalizm. Ev serhildan, mîna agirekî bi dora burjuwazî ketin. Gelekan dev ji karên xwe yên mirî berdan û piştgirtina ramana Cezayireka Netewî kirin.

Di sala 1956'ê de Tevgera Zanayên Misilman, êrişî emperyalizmê kir û ji Frense xwest, ku daxwazên şoreşgeran bipejirîne.

Di wê salê de yên sosyalist (Sosyal Demokrat) li Frense hatin ser destelatiyê û soz dan, ku bi aşitî pirsa Cezayirê verisinin, lê pêwîst bû soreşvan çekên xwe deynin. Di wê demê de leşkerê Frensî, bi hovîtî li dijî gelê Cezayirê dilivî û hejmara serbazan gihabû 400.000 kesan. Ji aliyê din ve, gelek biryarên bo xweşkirina jîna gundiyan derxistin.

Di wê salê de UDMA û Tevgera Zanayên Cezayirî bûn endamên Eniya Rizgariya Netewî-FLN û tenê hevalên Misalî li derve man û li hember şoreşê ketin şerê çekdarî, lê zirar û ziyan di her ciheki de ditin. Partiya Komunist ji dizanî, ku tenê riyek bo serxwebûnê heye û ev jî riya şerê çekdarî ye, lê nedixwest dev ji xebata xwe ya ramyarî ji berde. Di sala 1955'ê de pilana xwe bo alikariya şoreşê danî. Kolonyalistan xebata wan qedexe kirin û bi wî rengî hinek ji endamên Partiya Komunist ketin nava rêzên eniyê, lê partî bi xwe nebû endam di Eniya Netewî de.

Di Tebaxa 1956'ê de kongra pêşengiya şoreşê çêbû. Têde sazmana şoreşîn û bernameya xebata ramyarî hat danîn. Di bernameyê de avakirina komareka demokrat hat biryar kirin û ramyariya şoreşê di hemû warên civakî, aborî û çandeyî de hat diyar kirin. Di gundan de encumanên gelêrî bi dizî peyda bûn û li hin deran, erdên axan bi alikariya şoreşgeran dihatin par kirin. 60.000 "mucahid" ji xortan peyda bûn, li gel 70.000 "misabil (milis)" ên ku şer dikirin û vedigerin mal. Bi hevre, li hember 800.000 serbazên kolonyalist, ku bo cengê hatibûn amade kirin, ketin nava cenga rizgariyê û rûmeta netewî.

Emperyalistên cihanê, ji sala 1958'ê pêve hemû rengên alikariyên diravî û leşkerî dan Frense. Endamên NATO vê, bi mebesta pelixandina şoreşê kirin, lê nekarin tiştek bikirana. Cenga Cezayirê bû sedema serhildanekî leşkerî li Frense ji. Di Gulana 1958'ê de, General De Gaulle hat ser destelatiyê. Wî ji, ji şoreşgeran xwest, ku çekên xwe deynin, lê daxwaza wî nehat pejirandin. Di roja 19.10.1958'ê de sermiriyeka yekcarî bo Komara Cezayirî, GPRA avabû û danişgeheka netewî hat qurmkirin. Di salên 1958-1960'an de bêhtirî 30 welatan, ji Afrika û Asiya û welatên sosyalist ev sermirî pejirandin û Sovyetistanê dest bi alikariya bo şoreşê kir.

De Gaulle di 1959'ê de mafê çarenivîsê bo gelê Cezayirê pejirand, lê nedixwest bi şoreşê re têkeve dan û standinê. Dixwest her wan kesên cehş û xayin xurt bike û ji wan hêzekê peyda bike, ku Cezayirê bi Frense ve girê bidin. Lê ev pilan ji biserneket. Di nav salên 1960-1961'an de, dan û standin bi şoreşê re çêbûn.

Gava De Gaulle çû Cezayirê, gel bi teviya xwe li dijî wî derket û lewma hilbijartina wê salê têkçû û gel piştgirtina şoreşê kir.

Li aliyekî din, sazmana leşkerî ya bi dizî OAS a faşîst nedihişt, ku Frense û Cezayir bigihin hevdu û gelek xwîn hat rêtin. Saleka xwînî ji ser Cezayirê re derbas bû. Sermiriya Frensî mecbûr bû, ku li dijî wê sazmanê bixebite û di 8'ê Adarê 1962'ê de biryara hilbijartineka bo serxwebûna welêt di nava Frensiyan û Cezayiriyan de hat dayin û Eniya Rizgariya Netewî mîna hêzeka azad hat pejirandin. Lê dîsa ji sazmana OAS dev ji terora xwe ya xwînî berneda û bi taybetî piştî girtina serokê wê Salan, ji aliyê sermiriya Frensî ve. Wê demê bêhtirî 300 Cezayirî hatin kuştin. Roja 3.7.1962'ê, piştî 132 salan û dayîna milyonek şehîd, Cezayir ji koletiyê giha serxwebûna xwe.

Nan an Kurdistan ?

Cankurd

Di dema ku gelê me bi çekên kîmî tê qirkirin, gund û zeviyên me bi napalmê tên sotin, zaro û şîrmij dipelixin, di sermayê, birçîbûnê û revê de tên kuştin; di dema ku bi sedhezaran ji mal û warên xwe cihil dibin û li hemû cîhanê kesên ku li mirovatiyê xwedî derdikevin ji bo gelê me diqîrin û dij qirkirinê dengên xwe bilind dikin; di vê dema reş û tarî de, hinek rêberên partiyên komûnîst ên Rojhilata Navîn dîrûşmeka ecêb davêjin nav gelê me: "Nan an Kurdistan?"

Rewşa van partiyên "pêşverû" û "gelparêz" mirovên xwedî hiş gêj dike. Lê mala Xwedê ava be, ku van paşverûtirîn partiyan îro di Kurdistanê de hêlîn û pînikên xwe bi xwe sotine û cî ji xwe re nehiştine.

Rojnameya "Têkoşîna Karkeran" di roja 09. 01. 1989'ê, eva ku ji aliyê hêzeka çepê Almanî de dertê, gotareka dirêj a dosteka gelê Kurd belavkiriye, têde li ser rewşa mirovên Kurd ên ku ji başûrê Kurdistanê penah bûne û niha jî di bin zordarî û pîkoliya faşîzma Tirkî de mîna girtiyan dijîn, tine ser zimên. Di vê gotarê de mirov rewşekê dinase, ku li çi deran û di çi deman de wilo bi seriyê gelan nehatiye. Ji her aliyekî ve gelê me mîna penaheran nehatiye pejirandin, hemû peymanên navnetewî û yên Koma Netewan hatine bin cil kirin. Buhayê mirovan ne mîna quruşekî Tirkî ye, ciyê razana van mirovan mîna ya pezan e , lihêm û serma, kêmxwarin û nexweşî, tirs û zordarî zarowan, pîremêr û pîrejinan tune dikin. Li ciyê parastina saxiyê, hovîtiya sazmana Tirkî tê bikaranîn, ajan û sîxur xistine nav gel, gelek ji xebatkaran girtine, bi hezaran ji bakurê Kurdistanê di bin zorê de şiyandine Iran û Irakê, gelê me yê birîndar û daxdayî di paş têlên bi stirî de, di bêdengiyê de û di birçîbûn û nesaxiyê de hatiye hiştin. Tiştên di vê gotarê de hatine gotin dihêlin, ku mirovê me ji xwe bipirse; gelo ma ez bo çi hîn dijîm? Bo şerefê? Bo jîneka paqij? Bo zarowan? An bo nanê zikê xwe?

Li pêş gelê me, tenê reyek heye, ev rê naçe ber devê kozka nanpijandinê, ev rê sedased ne reya partî û rêberên mîna van kesên ku dixwazin "pirsa nên" têxînin ciyê pirsa "serxwebûn û azadiyê". Ev rê reya berxwedanê ye, ne rêya nanê germe.

Raste ku mirov bê nan nikare bijî, "lê mirov ne bi nên tenê dijî". Mirov bê azadî, bê niştî (weten), bê ciyê razana xwe, bê dîtina dê û bavê xwe, bê ava kehnî û rûbarên gundê xwe û bê rûmeta netewî nikare bijî.

Gava eva ku hatiye ser gelê me, bihata ser gelekî dî, wê "komûnîstên Kurd" xwe bo wan gelan bidana kuştin. Em ji bîra nakin; wan çawa bo Cezayirê, bo Vietnamê, bo Kubayê, bo Angolayê û bo Filistînê dikirin qêrîn û hewar, azadî û serxwebûnê bo hemû gelan dixwazin, ev jî ne tiştekî şaşe, lê çima bo gelê xwe, bo nêzîtirîn mirovan û azadîxwazan tenê "pirsa nên" davêjin nav gelê ku ji her tiştekî bêpar maye? Tê bîra me tevan, çawa van "pêşveruyan" dîlan û govend digirtin, jin û xûşkên wan lîlî dikirin, gava gelê me yê başûrê Kurdistanê sala 1975'ê di xwînê de hatiye gevizandin. Tê bîra me, çawa wan nûçeyên radyoya BBC-London xistibûn teypê û li ser xaniyan rûdiniştin, dengê teypê bilind dikirin û lê guhdar dikirin: "Cudakerên Kurd di sînorên Irak-Iranê re direvin". Piştre didan çepkan û tîq-tîq dikeniyan û digotin, "Me got dev ji van xewnên netewî berdin, we berneda, binêrin çi bi seriyê we hat." Lê nizanin wê piştî sê salan ji wan henekan ji dest dostê xwe yê xwînmij Seddam Husên birevin û tenê li Kurdistanê bi cî bibin.

Îro jî dîsa pişta xwe dane gel, berê xwe dane dijminê gel zarowên Kurd ên birçî li dora xwe dicivînin û ji wan re li ser bihna nanê germ dipeyivin.

Komûnîstên Vietnamê bo zarowên gelê xwe reya serxwebûna netewî bi xwîna xwe avdan, hema ên Kurd mîna mîza hêştir hertim bi şûn ve difirin. Carnan jî, gava dikevin tengiyê û li pêş gel bi tenê xwe dimînin, wek roviyê ku di berqefê de hatiye girtin, xwedî li mirovatiyê derdikevin, dibêjin: " Dilê me bi van zarowan disoje, em naxwazin Kurd bên qirkirin. Çima hun bi xwedmuxtariyê (otonomiyê) razî nabin?

Rastî ev derewan dikin, ev wê li dijî xwedmuxtariyê jî rawestin, gava ne bi reya wan be û ne di bin destelatiya wan de be.

Di dîroka başûrê Kurdistanê de, lîstik û davên wan nayin ji bîr kirin. Ma ne ew bûn, ên ku xwe dabûn rex sazmana xwînî ya Iraqê û dij daxwazên gelê me derketibûn û ji Seddamê hov re bûbûn caş û patexur?

Serekê Partiya Komûnîsta Iraqê bersiva pirsekê di komcivîna 4'ê de da, wilo mirov têdigihîne, ku sedema ew dij sazmana Iraqê ketin şer ewe; ku sazmana Partiya Baas çi rê bo xebata ramyarî ji komûnîstan re nehiştiye. Em dikarin bibêjin, ku ev ne dij qirkirina gelê Kurd rabûne, ev ne boyî mafê gelê me rabûne, ev tenê bo parastina xwe derketine çiyan û çi demê Seddamê hov destûra vegerê bide wan an Moskow ji wan bixwaze, wê vegerin Bexdayê û li dij gelê me dîsa caşîtiya xwe berdewam bikin.

"Nan an Kurdistan?" Ev tiştekî gelek kêm û bervajiye. Bila ew li pey nanê bê rûmet bibezin û bila bihêlin gelê me bo Kurdistanê bixebite. Nanê germ bo wan û Kurdistan bo gelê me. Em Kurdistanê bi nanê germ nadin û niştîmanê xwe bi ciyê nerm nadin. Ew dixebitin ku " pirsa nên" di nav gel de belav bikin, lê nizanin ku gelê me ji koçbera çavgirtinê derketiye ronahî û rastiya dîrokî. Gelê me ne li paş wan e. Gel pir pêşve çuye û ew li şûn mane, ji ber ku çavên wan her û her li nanê sêlê ne, ne li rêberiya gel in.

Îro di her quncekî Kurdistanê de û li her dereka ku gelê me têde dijî, bîr û baweriya serxwebûn û azadiyê ciyê çewtiya xwedmuxtariyê standiye. Ev bîr û bawerî jî bi berxwedanekî netewî yê dirêj û xwînî, bi fedekariya qehremaniya zinadanan, bi şer û gengaşê (ceng), bi qehremaniya keç û lawên Kurd di Çiyayên Dêrika Mazî, Agirî û Cudî, di nav gel de damar û rişên xwe berdane û nema ev bawerî tê hilkirin, nema gelê me bi çi dîrûşmên dij serxwebûna netewî tê xapandin.

Îro li Kurdistanê bi hezaran qehreman hene tew ji bîr kirine, bihna nanê germ çawa ye, bihna barudê, bihna zîndanan, bihna xwîna şehîdan û bihna welatê ku ji her aliyekî ve tê sotin ketiye pozê gel. Ma kî niha dipirse nan germ e an sar e? Nan heye an nîne?

Îro li hemû welatên Ewrupayê karker û xwendevanên me serî hildane, dev ji kêf û şahiyê berdane, dev ji mal û kar berdane û li pey doza Kurdistanekî serbixwe û azad ketine. Îro gelê me bi van alayên rêhundakirinê naye xapandin û roj nêzîke, ku gelê me kaxezê xwe derxîne û tê de xêzikek sor di ser wan û "pirsa nanê wan " re bikişîne.

Lê bi rastî, kişandina xêzeka wilo di ser çewtiya dîrokî re, wendakirin û tunekirina bîr û baweriyên wilo şaş û sist, bê xebat û têkoşîn, bê cengawerî û gengaşî, bê cudakirina dostan ji dijminan û bê derkirina nandozan ji Kurdistanê, wê ne asan be. Di vir de, mirovên xwedî hiş, yên bi serpêkên dîrokî dagirtîne, yên pirsa Kurdistanê ji xwe kirine pirsa xweyî, divêt li hev bicivin, rê li dijmin girêdin, xebata netewî bi rexnekirinekî ji dil ber bi pêş ve têvedin, li dor şoreşa netewî ya rizgariya Kurdistanê kom bibin, rê nedin bîr û baweriyên destmaçkirinê û xwe-çemandina ber faşîst û zarokujan. Tenê bi vî terzî, em dê bigihin war û mebesta xwe ya netewî.

"Nan an Kurdistan?" Dîrûşmekî kevnare û di rewşekî wilo de pir paşveruye, ji gel ve dûr e û dijî serxwebûna Kurdistanê ye. Em dê li ciyê wê "Kurdistan an neman!" di kar û xebatê de, di têkoşîna dij zor û setemê de, di hindir her maleka Kurd de bikin dîrûşma jîn û hebûnê.

★

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdîmeka niştîman ku bi zozanên bilind û zîreya xwe tê nasîn

WAN

– IV –

CIHÊ WANÊ DI TÊKOŞÎNA ME YA RIZGARIYA NETEWÎ DE

Êrdîma Wanê, ger ji aliyê erdnigarî (coxrafî) û ger jî ji aliyê stratejîkî, êrdîmeka welatê me ya herî pêwîst e. Ji ber ku êrdîma Wanê bi rojhilatê Kurdistanê re cîrane û di navbera êrdîmên Botan û Serhedan de dimîne, pêwîstiya Wanê bi vî awahî jî hîn mezintir dibe. Bi rewşa xwe Wan îroj, di têkoşîna me ya rizgariya netewî de, xwediyê wan sixlet û taybetiyan e, ku rîsteka gelek mezin bikaribe bileyizine.

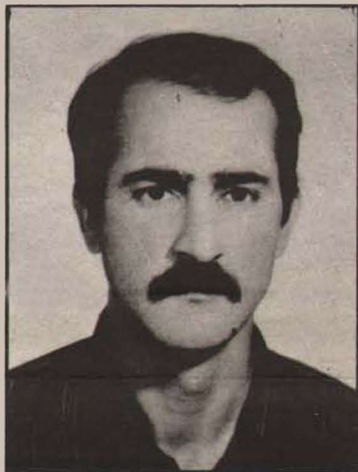
Dagirkerên Tirk, ji roja ku bûne serdestên êrdîma Wanê heya niha, pêwîstiyeka pir gewre dane Wanê û xwestine vê yekê ji herdemê biparêzin. Dagirkerên Tirk, xwestine êrdîma Wanê bigihînin navendeka wusa, ku ji wir xwe dirêjî Çolamergê, hêlên Kurdistanê yên rojhilat û bakur bikin. Xwestine êrdîma Wanê jî xwe re bikin pêlingek an jî bingehek, daku xwe vekine êrdîma Çolamergê, rojhilatê Kurdistanê û êrdîmên bakur ên mina Serhedan.

Ev pêwîstiya ku mêtingerên Tirk ji bo Wanê nasîne û danîne pêşiya xwe, ne tenê ji bo mêjuya nêzik wusa buye. Hin ji demên gelek kevin, di teviya dîrokê de, dagirkerên Tirk pêwîstiyeka mezin dane êrdîma Wanê. Îroj pêwîstiya êrdîma Wanê ji bo dagirkeran bi çi awahî kêmtir nebuye. Li bervajiya vê, heya bê gotin, bêhtir zêde buye. Ne tenê dagirkerên Tirk, îroj hêzên imperyalîst jî pêwîstî û buhatiyeka mezin didin êrdîma Wanê. Hêzên imperyalîst dixwazin êrdîma Wanê biqulibînin navendeka wusa, ku bibe navendeka êrîşên li dijî gelên Rojhilata Navîn. Di van salên dawiyê de, em gelek baş û zelal dibînin, ku xebatên di vê pirsê de rind zêde bûne û hatine lezandin.

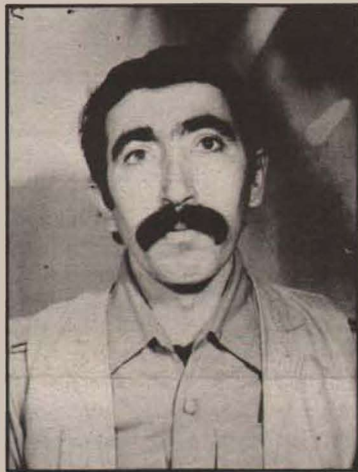
Împeryalîstên USA, dixwazin li êrdîma Wanê bajarekî bi navê "gundê kesên teqawut bûne" ji bo 350 hezar kesên Emerîkanî avabikin. Ev jî, ji bo daxwazên împeryalîstan, nimûneyeka din a gelek eşkere û pêwîst e. Pir nas û ronahiye, ku ev bajarê ku USA dixwaze avabike, wê xizmet û delameta kîjan rastiyê bike. Avakirina bajarekî ji bo 350 hezar Emerîkaniyên, ku piraniya wan ji nav rêzên leşkerî ne, ma dikare ji kîjan mebestê re karguzarî bike?

Pir zelal û eşkereye, ku ne tenê kesên teqawut bûne, wê li vê bajarî bên bi cih kirin. Ev Emerîkanî tevlî xwe, wê polîsên xwe, birekî artêşa xwe, çekên xwe yên nûjen, balafir û firokên xwe û mirovên xwe yên di pisboriyê di şareza ne jî, binin. Ev jî tê wê maneyê, ku USA, rast û rast di xalekî herêmê yê stratejîkî de, wê bibe xwediyê baregehekî leşkerî yê herî pewist û giring. "Gundekî" wusa, ku li qirexê tixûbên Yekitiya Komarên Sosyalîst ên Sowyetî wê bê avakirin û wê gelek nêzîkî YKSS be, diyar e, wê karguzarî û xizmeta çi bike. Bi vî awahî armanca avakirina "gundekî" bi vî nolê, xwe eşkere datîne pêşiya çavan.

Armanceka avakirina vî "gundî" jî, danîne baregehekî leşkeriye, li dijî têkoşîna rizgariya netewî, ku li Kurdistanê pêş ve diçe. Ev baregeh wê bibe navendeka êrîşan, navendeka organîze kirina dij-şoreşê, li hemberê şoreşa Kurdistanê. Bi vî "gundê", ku wê bê avakirin, USA, wê bixebite ku hîm hêzên xwe yên leşkerî li vê êrdîmê bi cih bike û hîm jî, di pêşerojê de, rojekê wê bibêje, ku "jiyana Emerîkaniyên li Wanê di tehlukê de ye" û wê bixwaze bi vî awahî mafê têkilîbûnê (mudahalê) an jî sedema vê yekê, ji niha ve amade bike.

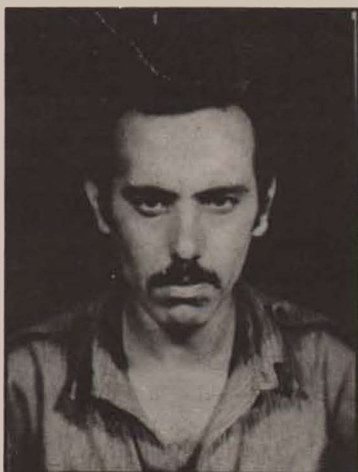
Velî TEYHANÎ

Abdûlazîz KANAT

Ahmet ÇALIŞKAN

Seyfettin OZEN

Li kêleka vê pilana, ku imperyalîzma USA dixebite bikarbîne, li êrdîma Wanê jî niha ve gelek dirav tên xercikirin, ji bo sazî û navendên leşkerî. Dagirkerên Tirk, birekî pêwîst ji hêzên xwe yên leşkerî, li Wanê bi cih kirine. Li kêleka yekîtiyên leşkerî baregeheka pêwîst a kargêrî û birêvebirina cenga taybetî jî li Wanê heye. Weke ku jî van buyeran û pêşveçûnan jî tê fahmkirin û dîtin, êrdîma Wanê xwediyê rewşeka wusaye, ku di têkoşîna me de rist û roleka herî mezin wê bileyize. Pêwîstiya ku dijminên me didin vê êrdîmê, giringiya Wanê zêdetir dike. Ev êrdîm çiqasî ji dijmin re pêwîst be, hevqasî jî ji bo têkoşîna me ya rizgariya netewî pêwîst e. Gava ku têkoşîna me ya rizgariya netewî li derdorên Wanê xweş berfireh bibe, quwweta dijmin jî wê jar bikeve û emê xurttir û bi hîmtir bibin. Lewma, çiqasî dijmin bêhtir pêwîstî bide vê êrdîmê, hevqasî jî pêwîstî û rista Wanê di têkoşîna me de wê zêdetir û mezintir bibe. Ev herdu pêşveçûn, ew rastî ne, ku ji nêzik ve bi hevûdu girêdayî ne.

Rizgarkirina Wanê ji daxwazên imperyalîzmê û dagirkerên Tirk ên faşîst, ku dixwazin ku navendeka êrîşê li vir avabikin, herweha tê wê manayê, ku tehlukeyên li dijî sosyalîzmê û gelên herêmê jî wê serjêr biçin.

Destpêka xebat û keferatên rizgariya netewî li êrdîma Wanê, xwe dirêjî domana damezirandina Partiya me PKK dike. Xebatên şoreşgerî li Wanê, ji aliyê rêheval Velî TEYHANÎ hatine destpêkirin. Di wê domanê de, ku xebatên komên şoreşgerî baş pêş ve ketibûn û ev xebat damezirandina Partiyê kiribûn daxwaz û pirseka mecburî, xebatên rizgariya netewî li Wanê jî destpêkiribûn û posideyên xebatan di demeka gelek kin de xwe şanî kiribûn.

Xebatên şorşgerî, ku di bin pêşengiya rêheval Velî TEYHANÎ de dihatin bilid kirin, di sala 1979'ê de bêhtir pêş ve çûn. Di demeka gelek kurt de, xebat, pêşveçûneka mezin derxistin holê û di vir de jî, rista ku rêheval Velî girtibû ser xwe, herî mezin bû. Têkoşîneka dijwar, li dijî nêrîn û dîtinên sosyal şovenist û reformîstên burjuwaziya piçûk hat bilind kirin. Li ser bingeha kotek û zora şoreşgerî, lêdanên mezin li rêkxistinên faşîst hatin xistin, ku daxwazên pêşvebirina van rêkxistinan li Wanê xwe bi dijwarî şanî dikiran.

Ger li dijî komikên faşîst, ger li dijî hêzên reformîst û ger jî li dijî hêzên sosyal şovenist, têkşîneka bi ra û bi bingeh hat bilind kirin. Bi vî awahî, ew çeper û dîwarên, ku daxwaza avakirina wan li pêşiya têkoşîna me û pêşveçûna têkoşîna rizgariya netewî dihatin kirin, bi şêweyeka giring hatin melisadin û gavên paş ve avêtin. Ji alîkî rê ji bo xebatên şoreşgerî rind hatibû vekirin, ji aliyê din jî, bir û baweriyên rizgarixwaziya netewî pêşveçûneka mezin şanî kirin.

Piştî derbeya faşîst a 12'ê Êlûnê, Partiya me hêzên xwe yên li Wanê derxiste derveyî welat. Heya sala 1983'ê, xebatên şoreşgerî li Wanê gelek jar ketibûn. Xebatên li êrdîma Wanê bi şeweya pêwendî û têkiliyên teng ên bi derdorên welatparêz re, dihatin birêvebirin.

Di sala 1983'ê de, mîna li gelek êrdîmên Kurdistanê, li Wanê jî xebatên bangeşiya çekdarî destpêkirin. Koma bangeşiya çekdarî, ku rêheval Velî TEYHANÎ jî di nav de bû, li Wanê dest bi xebatên keşfê, istixbaratê û xwe bi cih kirinê kir.

Xebatên bangeşiya çekdarî, ku di sala 1983'ê li Wanê hatibû destpêkirin, pêşî li nava êl û eşîrên koçer û êl û eşîrên xwecih, li deşt û zozanên fireh, bi rê ve ketin. Girsên gel, ku bi taybetiyên netewî û welatperwer tijîbûn, di demeka gelek kin de şoreşgeran naskirin û himbêza xwe jî wan re vekirin. Xebatên bangeşiya çekdarî û xebatên şoreşgerî, ku pêşveçûneka pêwîst derxistin holê, roj bi roj xwe lezanden. Di meha Çilê sala 1984'ê de, li navçeya Elbakê, di encama ketine horesên berfa jî çiyan, me rêheval Abdûlazîz KANAT Şehîd da.

Poside û hîkariyên hilpişkina 15'ê Tebaxê 1984'ê, li êrdîma Wanê, gelek mezin çêbûn. Liva şoreşgerî, ku bi êrîşên li ser navçeyên Dih û Şemzînan, xwe lezand, li êrdîma Wanê jî bû bingehek ji bo pêşveçûnên pêwîst. Tevlî Dih û Şemzînan, êrîşeka li ser navçeya Şaxê jî hatibû pilan kirin, lê ev êrîş bi ser neket. Ev êrîş, ne jî ber ku hêzên me nehatibûn amadekirin, bêhtir ji ber xebatên rawestandinê yên kesên xirakar û tasfiyekar, pêk nehatibû.

Bili vê rastiyê, posideyên Hilpişkina 15'ê Tebaxê li êrdîma Wanê, xwe di demeka kurt de şanî kirin. Di encama xebatên bangeşiya çekdarî de, ku xwe lezandibûn û berfireh kiribûn, rêz bi rêz lêdanên mezin li sixuran û avahiya gilîkaran hatin xistin.

Pêşveçûna livbaziyan, şahî û sempatiyeka mezin li bal girsên gel, afirand. Di rêkxistinkirina sempatî û alîkariyên girsên gel ên tunde de, hêzên me yên şoreşgerî, kêmasiyên mezin kirin paya xwe. Di wan êrdîman de, ku êl û eşîrvanî xurt e, bê gotin posideyên serekên eşîran ên li ser girsên gel jî zêde ne. Ev serekên eşîran ên hevxebatkar, bi qalikên welatparêzî yên sexte, wê welatperweriya girsên gel a mezin, di hevîrê xwe de dihelînin. Şoreşger di destpêkê de, vê rewşa serekên eşîran baş ne nasin. Ji aliyê din jî, ji ber meyla ber bi rastê ve çuyînê ya kargêriya karvanî, rewşeka ne baş derkete holê. Girsên gel bi giranî ne hatin rêkxistin kirin û pêwîstiya vê yekê rind nehat fahmkirin. Hêzên şoreşgerî bêhtir ji vê, xwestin serekên eşîran ber xwe ve binin û bi vî awahî an jî li ser vê bingehê girsên gel rêkxistî bikin. Ev nêzikbûn û dîtina kargêriya karvanî, bû sedem ku eşîrvanî xurttir bibe, di demekê de ku ji xwe eşîrvanî gelek xurt bû. Kin bê gotin, xebateka jîr û çalak, ji bo rizgarkirina girsên gel ji bin posideyên eşîrvaniyê, nehat birêvebirin û pêwîstiya vê yekê ne hat fahmkirin.

Dagirkerên Tirk di demeka kin de vê jariya hêzên şoreşger nasîn û bi waadên cure-cure serekên eşîran ber xwe ve anîn û xebitîn, ku sixuriyê û parêzkariya gundan berfireh bikin. Di zivistana 1984-85'ê de, berpirsiyarên dagirkeran digel serekên eşîrên êrdîmê civînên dorfireh çêkirin. Di van civînan de, polîtîkaya şekir û qamçiyê bikaranîn û hinde sûd dan axan. Bi vî awahî karîn, axan ber xwe ve binin. Di wê demê de, herweha pîkoliyên giran li ser girsên gel, hatin bikaranîn. Bi vî awahî xwestin bi girsên gel bidin pejirandin, ku xebatên sixuriyê û parêzkariya gundan pêk binin.

Dagirkerên Tirk gelek soz û peyman dan serekên eşîran û axan. Digotin, "heya hun li dijî PKK şer bikin em xwe tevlî karên we nakin û emê mehkumên wê jî efu bikin." Li ser bingeha van waadan û bi xebata axayên xulam ên dilxwaz ên mîna Hacî Dirbas, dagirker di xebatên sixurkirinê de, karîn hinde gavên pêş ve biavêjin. Biryar dan, ku her eşîrek cerdeyeka (çeteyeka) parêzkarên gundan rêkxistin bike.

Xebatên bihara sala 1985'ê, li gora belavkirina avahiya sixur û milîsan, ku dijmin dixebitî ava bike, û li gora civandina girsên gel li dora şoreşê, hatin amade kirin. Piştî ku xebatên şoreşgerî disa berfireh bûn, dijmin jî keftûlaftên xwe zêde kir. Dijmin, dixebitî ku van eşîran, ku mîna cerdevanan rêkxistin kiribû, bilivîne û rake bizavê.

Li ser xebatên dijmin, eşîrên Ala û Yezdînan hatin livandin û tevgerandin. Di encama giliyên van eşîran de, di navbera komeka me ya şoreşger û hêzên artêşa faşîst de, şerekî dijwar pêktê. Herçiqasî rewşa têkoşerên ARGK ji bo şer ne hevqasî baş jî bû, şerekî bi qehremanî tê bilind kirin. Di vî şerî de, rêheval Ahmet ÇALIŞKAN, Seyfettin OZEN û Hasan BULUT şehîd ketin.

Piştî vê berxwedanê, xebat bêhtir hat lezandin. Rêz bi rêz êrîş çûn ser avahiyê, ku dijmin dixwest rêkxistî bike û ava bike. Di vê demê de êrîş çûn ser navçeyên Elbak û Şaxê. Livbaziyên tolehildanê li dijî eşîrên Ala û Yezdînan hatin bikaranîn. Lêdanên mezin li van cerdevanan hatin xistin.

Bi êrîş û livbaziyên rêz bi rêz, lêdanên mezin li avahiyên sixur û hevxebatkaran hatin xistin, ku dijmin dixwest avabike û xurtbike. Di domana van livbaziyên dorfireh de, rêheval Agît KÛLTER jî tevlî karwanê şehîdan bû.

Di sala 1985'ê de, têkoşîna me ya şoreşgerî rind tund bû û xwe berûpêş ve lezand. Pêşveçûnên herî pêwîst derketin holê. Li êrdîma Wanê ew avahiya, ku dijmin dixwest serdest bike, berûpaş ve çû û serjêr ket. Serdestiya hêzên me yên rizgariya netewî, bêhtir pêş ve çû.

Di salên 1986 û 1987'ê de jî, xebatên me yên rizgariya netewî li êrdîma Wanê, her bi wê dijwariya xwe berdewam kirin. Di sala 1988'ê de, xebatên me yên şoreşgerî li navçeya Elbakê gihan bandevên xwe. Di meha Hezîranê sala 1988'ê de, disa şerek di navbera hêzên me û hêzên dijmin de derket. Di vî şerî de jî, rêheval Mehmet BENEK şehîd ket.

Ev berxwedan û buyerên şehadetê li êrdîma Wanê, rista Wanê di têkoşîna me ya rizgariya netewî de, mezintir kirin û dikin. Li êrdîma Wanê, ku dagirkerên Tirk û hêzên imperyalîst dixwazin vê derê biqulibînin baregeh û navendeka dij-şoreşê, ax wê bi xwîna şehîdên me bê avdan, li ser vê bingehê têkoşîna me ya rizgariya netewî wê bêhtir tirhên xwe jor ve bikişîne û wê mezintir bibe

DI HEJMARA BÊ DE: ÊRDÎMA BÊDLÎSÊ

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

LI LIBNANÊ NEWROZ BI MÎLÎTANÎ PÎROZ BÛ

(Nûçegihandkarê Berxwedan ji bajarê Barlîas): Roja 13'ê Adarê 1989'ê, di Akademiya Mahsum KORKMAZ a leşkerî de, Newroz, bi xwepêşdanên agirê sor, hat pîroz kirin. Serê beyanê zû, endamên pêşengî yên Şoreşa Kurdistanê, bi şahî û evîniyeka mezin, amadekariyên xwe yên dawî bikaranin, daku tevlî pîroziyên Newrozê bibin. Seet 8.15'an de, xwe li qada pîroziyên fermî, civandin. Dora seet 9'an hemû hazirî temam bûn. Li ser dengê rêhevalê serleşker, hemû endamên serleşkeriya artêşa gelê Kurdistanê, rabûn silavê û li benda fermanên serleşkerê xwe man. Piştî silava rêhevalê berpirsiyar bi baleka mezin hemû çav qulibîn kursiya şerefê. Pişti silava bîranîna şehîdên şoreşên cihanê û şoreşa Kurdistanê, 21 yek caran top hat peqandin. Piştî axafê, derbasbûna resmî destpêkir. Hemû endamên artêşa sor a hatina serxwebûn û azadiyê, rêz bi rêz derbas bûn. Li pêşî ala Partiyê, du gav li pey alên Enî û Artêşê û paşê şagirtên Akademiyê xwe rêz kiribûn. Li kursiya şerefê jî li pêşî wêneya Pêşengê Partiyê, li çep û rasta wî jî, wêneyên endamên Komîteya Navendî yên şehîd hebûn. Kursiya şerefê, bi ala Eniyê ya sor hatibû xemilandin. Şagirt, silava xwe li komutanên xwe kirin û rêz bi rêz ji pêşiya kursiyê derbas bûn.

Piştî temamkirina seremoniyê (merasîmê), xebatên sportîf destpêkirin. Tevlî çalakiyên sporî, dîrûşme jî bilind dibûn. Li ser girekî bilidtirîn jî, agirê Newrozê hatibû dadan û ala ERNK dihat pêldan. Ji aliyê din jî, wêneya rêheval Mazlum DOGAN, maneya Newrozê ya dîroki û serdemî rind dianî zimên û dibû bingeha serbilindî û rûmetiyê. Paşê hemû rêheval dest bi hawîrkanan kirin û ji bo musabaqan xwe rêz kirin. Hevalên ku bi ser ketibûn, di dawiyê de nişanên xwe girtin.

Pişti nîvrojê, bernameya çandi destpêkir. Bi rihekî netewî û şoreşgerî û bi estetîkeka bi naverok, yekbûna hunera çek û çandiyê, kêliyên neyin ji bîr kirin, bi hevalan hatin jiyan kirin. Bi rêzê; bernameya taybetî ya Newrozê, koma stranan, govend, şano, helbestên şoreşgerî, ji aliyê **Koma Serkevtin** hatin pêşkêş kirin, ku şagirtên Akademiyê vê komê çêkirine.

Bernameya Newrozê, ku serê beyanê seet 9.00'an destpêkiribû, bi vî awahî seet 16.30'an dawî bû. Piştî vê demê, hemû rêheval, di qadeka gelek fireh de, tev bi hevre rabûn govendê û tevlî kilam û govenda serpêhatinê **"APO hate Hîlwanê"** govend kişandin.

Roja 19'ê Adarê, pîroziyên Newrozê, li bajarê Barlîas, li Libnanê berdewam kirin. Pîroziyên li Akademiyê, bi koma mîlîtanan hatibûn çêkirin. Lê li Barlîas, bi hatina girsên gel ji gelek bajaran, pîroziyên Newrozê hatin çêkirin. Girsên gel, kom bi kom xwe gihandin cihê şadîmaniyê, her çiqasî şerê li Libnanê li hemû deveran, bi dijwarî didome jî.

Serê beyanê zû, hevalên berpirsiyar, bi lez û bez hemû amadekariyên xwe birêve xistin û dest bi xebateka dijwar kirin. Dora seet 12.30'ê girsên gel, ên ku ji gelek bajaran dihatin, kolan û kuçên bajarê Barlîas bi cilên xwe yên netewî û rengîn, xemilandin. Tevlî dîrûşmên awazî, cihê şadîmaniyê zivirandin meydaneka cejn û dîlanê. Kom bi kom, ber bi eywana şadîmaniyê ve dihatin. Şax û çengên rêveçûna girsên gel, gava digihan eywanê, dîmenên artêşeka gelî,

Dûmahîk di rûpela 16'an de

Bîranîna qehremanên Berxwedana Bagokê di sersaliya ne mirina wan de rêberê me ye

"Mêjuya 1'ê Nîsanê 1988'ê, ew roje, ku di Têkoşîna Rizgariya Netewa Kurdistanê de, şerekî ji wan şerên mezintir çêbuye. Di vê rojê de Berxwedana Bagokê pêk hatiye. Berxwedana me ya li Bagokê, xwediyê wê sixlet û taybetiyê ye, ku di wê rojê de şerekî mezintirîn di navbera hêzên me yên rizgariya netewî de û hêzên yekitiyên artêşa faşîst û dagirker de derketiye, ku heya wê rojê hîn şerekî hevqasî mezin ne bûbû û hevqasî xwîn ne hatibû rijandin..."

Berpirsiyariya PKK li Ewrupa, bi sernivîsa, "Em qehremanên 1'ê Nîsanê, şehîdên Berxwedana Bagokê, di sersaliya yekemîn de bi hirmet bîrtînin" belavokek anî der, ku bang li teviya gelê Kurdistanê yê welatperwer û awira gelemperî ya pêşveçuyî û demokrat dike. Di belavokê de, dida nasîn ku divê ev rêzên destpêkê yên li jorê, ji ber Berxwedana Bagokê, di mejiyan de cih bigirin. Tenê bi têgihiştina vê yekê, maneya Berxwedana Bagokê dikare baş bê fahmkirin.

Roja 1'ê Nîsanê 1988'ê, di navbera gerîllayên ARGK (Artêşa Rizgariya Gelê Kurdistanê) û hêzên artêşa Tirk a dagîrker de şerekî mezin çêbû. Di şer de, bêhtirî 200 serbaz û serleşkerên Tirkan hatibûn kuştin û 3 helîkopter ji hatibûn xistin. Di vî şerê li navçeya Mistbinê bajarê Mêrdînê li Çiyayê Bagokê de, 20 têkoşerên ARGK ji bi qehremanî li ber xwe dabûn û şehîd ketibûn. Rêhevalên Velî YAŞAR, Mustafa KAPLAN, Yaşar TALAY, Faysal ÇATIKKAŞ, M. Musbah YAVUZ, Cevat YAVUZ, Emîn ÇEVÎK, M. Emin KAYA, Mehmet KURT, Nurişan AY, Nesîm ORAL, Cemal KARATAŞ, Velî KURMAK, Koçero GÜLMEZ, M. Vahaç DOGAN, Nevaf YILDIRIM, Umaettîn METÎN, Ayten TEKÎN, Xebat û Murad, ji bo welateka serbixwe û jiyaneka azad xwîn û canê xwe di riya dozê de dan.

Welatperwerên Kurdistanê yên li Ewrupa, ji ber bîranîna wan, li gelek bajaran civîn durust kirin. Bi şêweyeka fireh, belavokan belav kirin. Bi hezaran afîş daleqandin.

Bi navê rojnameya me Berxwedan, em qehremanên 1'ê Nîsanê, şehîdên Berxwedana Bagokê, di yek-saliya ne mirina wan de, bi hirmet bîrtînin û li pêşiya bîranîna wan xwe ditewînin...

Projeyeka bo girtîgehan ji USA

● Mûfettişeka USA, ku girtîgehên Bursa, Eskîşehîr, Ankara û Saxmalcilar ji ber çavan bihurand, daxwaza nuh kirina persofielê girtîgehan diyar kir.

Tê xwestin, ku pîkolî û işkenceyên li diji girtiyên şoreşgêr ên di zîndanan de bigihînin şêweyeka nuh û ev bi leyistokên nuh bên têkûz kirin. Di domana xwestina bikaranîna fermana 1'ê Tebaxê de, li ser dîliyên şoreşger pîkolî hatibûn zêde kirin û leyistokên nuh hatibûn birêvexistin. Di wê domanê de giranî dabûn pîkoliyên cure-cure. Dîliyên şoreşger, bi berxwedanên hildabûn, wan êrîşan jar kiribûn û mafên xwe parastibûn. Ji alîkî mafên xwe zêdetir kiribûn, ji aliyê din jî li hemberê êriş û pîkoliyan rawestiyabûn û bi berxwedana xwe ne hiştibûn ku ev ferman di karvaniyê de bê bikaranîn.

Li ser daxwazên dagîrkerên Tirk ên faşîst, ku dixwestin bi riya fermana 1'ê Tebaxê di girtîgehan de bikarbînin û li ser hedefên hoyên nuh ên pişti 12'ê Êlûnê, niha jî projeyeka guhartinên di girtîgehan de ya USA hat eşkere kirin, ku dixwazin bikarbînin. Berî niha bi demeka kin, mûfettişeka USA hat Tirkiyê. Hinde hûrkolîn çêkir û rewşa girtîgehan ji ber çavan derbas kir. Mûfettişa USA ya bi navê Molda Tûrker, ku bi eslê xwe Tirk e, lê buye hemwelatiyê USA, pêşî hevdîtinek bi berpirsiyarên Wezîriyeta Adaletê re çêkir, paşê jî li girtîgehên Bursa, Eskişehîr, Ankara û Saxmalcilar geriya û rewşê ji ber çavan derbas kir. Molda Tûrker li USA, di girtîgeha "Criminal Justice Planaur Stade Jair" de, di karê mûfettişiyê de dixebite. Molda Tûrker, piştî ku çuye van girtîgehan û rêwşê fahmkiriye, êdî raporekê jî amade kiriye.

Li gora vê raporê, hat xwestin, ku di girtîgehan de personelê heyî, avahiyên fizîkî û hoyên hundurî bên nuh kirin. Mûfettişa USA, ji bo Wezîriyeta Adaletê û Saziya Pilankirinê ya Dewletê, brifingekê jî çêkir û nuh kirine girtîgehan xwest. Weke nûçeyên hilimîne rojnameyan, eşkere dibe, ku Wezîrê Adaletê germ li pêşniyarê mûfettişa USA ya jin dinêre.

Mûfettişê xwest, ku li gora sîstema USA, girtigeh ji nuh ve bên avakirin û pilankirin. Herweha hinde pêşniyarên nuh jî bi xwe re anî, ji bo wê polîtîkaya nas, a di pirsa rehabîlîtasyona (îslaha) dîliyên şoreşger de. Li gora sîstema USA, nuh kirina girtîgehan, tê maneya bikaranîna hoy û şertên nuh. Bi fermana 1'ê Tebaxê, baş derketibû holê, ka rejîma faşîst, kîjan "başkirinan" ji bo dîliyên şoreşger dixwaze. Bi vê buyera nuh, pir eşkere derdikeve holê, ku fermana 1'ê Tebaxê wê bi şêwe û leyistokên din bikarbînin. Ev pêşniyarên nuh tenê tên vê maneya me gotî.

Rejîma faşist, ku bi gotinên "ez derbasî demokrasiyê dibim", her rojê sextekariyên nuh birêve dibe, bi vê projeya nuh, rind şanî dike ku wê derbasî kîjan demokrasiyê bibe. Sîstema girtîgehên USA, ji bo dîliyên şoreşger, tenê tê maneya zêdekirina pîkolî û işkenceyan. Bikaranîna vê sîstema USA li Tirkiyê, rast û rast bi me dide nasîn, ku ew hoyên li Emerîka di girtîgehan de tên bikaranîn, wê li vir jî bên bikaranîn. Rejîma faşîst nekarî fermana 1'ê Tebaxê bikarbîne. Niha vêca, bi guhartina personelê, bi guhartinên hoyên hundurî û derveyî, dixwaze wê armanca xwe bibe serî. Em dixwazin hema niha bibêjin, ev proje jî wê serjêr here û wê nekaribe bigihe armancên xwe. Dîliyên şoreşger, li hemberê çi bikaranîneke wê bê deng nemînin û wê li ber xwe bidin.

Ji polîtîkvanên Kurd ên ku li Almanya Rojava girtî ne

Alî Haydar KAYTAN, Hasan Hayrî GÜLER, Selahattîn ÇELÎK, Îbrahîm KADAH û Selman ASLAN

DEST BI GREVEKA XWEBIRÇÎHÎŞTINÊ KIRIN

Ji polîtîkvanên Kurd Ali Haydar KAYTAN roja 20'ê Adarê; Hasan Hayrî GÜLER, Selahattîn ÇELÎK, Îbrahîm KADAH û Selman ASLAN jî roja 10'ê Nîsanê 1989'ê dest bi greveka xwebirçiştinê kirin, ku mêjuya dawîkirina livbaziyê nehatiye diyar kirin. Weke tê zanîn, împeryalîzma Almanya Rojava li ser bingeha hevxebatkariya bi dewleta Tirk a faşîst re, ji destpêka meha Sibatê sala 1988'ê pêve, di hinde mêjuyan de, hinde polîtîkvanên Kurd girtibû û wan xistibû di girtîgehên xwe de. Weke nûçeyên gihane rojnameya me, polîtîkvanên Kurd ên din jî, ku girtî ne, wê dest bi greva xwebirçîhiştinê bikin.

Armancên greva xwebirçîhiştinê yên şirîkî (hevpare), ku ji aliyê A. Haydar KAYTAN (Stammheim), H. Hayrî GÜLER (Ossendorf), Selahattîn ÇELÎK (Frankfurt), Îbrahîm KADAH (Ossendorf) û Selman ASLAN (Ossendorf) hatiye bilid kirin, ev in:

-Rakirina sansura li ser berhemên Weşanxaneya Agrî,

-Dawî-anîna bi zincîrkirina lingan,

-Hilanîna pîkoliyên li ser kesên tên hevdîtinê,

-Serbest-kirina pirtûkên zanyarî, polîtîkî û teorîkî.

Weke ku me berî niha jî dabû bihîstandin, polîtîkvanên Kurd dem bi dem grevên xwebirçihiştinê çêkiribûn û hoyên girtina xwe û girtîgehan protesto kiribûn. Hinek ji Kurdên konevanî greva xwe ya xwebirçîhiştinê, zivirandibûn rojiya mirinê. Ji bo bi cih anîna daxwazan, biryareka xurt hatibû şanîkirin. Li derve jî, welatperwerên ji Kurdistanê livbaziyên xurt ên hevkariyê birêve xistibûn. Li ser bingeha vê berxwedanê, hoyên girtiyan heya merheleyekê hatibûn başkirin. Lê belê ew mafên, ku Kurdên konevanî bi berxwedana xwe bi dest ve anîbûn, dîsa hêdî-hêdî hatin rakirin. Ev jî azîneyeka wusaye, ku dewleta Tirk a faşîst, di girtîgehên xwe de, gelek caran bikartîne. Ev azîne herweha rind şanî dike, ka dewleta Almanya Rojava û dewleta Tirk a faşîst, bi çi awahî hevkarî dikin, li dijî PKK. Ji van pêşveçûnan em dibînin, ku hevkariya wan, heya pirsên di girtîgehan de jî, xwe datine holê. Heke yek ji van dewletan, li dermafê girtiyên şoreşger endamên PKK şîretan û pêşniyaran li dewleta din nake, sedem eve: Ji ber ku herdu dewlet di vê pirsê de mejiyên xwe digihînin hevûdu û bi hevkarî xwe ditevgirînin. Azînên xwe, dizivirînin biryarên hevpare.

Em bang li hemû kesên welatparêz, demokrat û pêşveçuyî, li awira gelemperî dikin, ku alikarî û hevkariya greva xwebirçîhiştine bikin, a ku polîtîkvanên Kurd ên şoreşger li dijî bikaranînên derî-demokrasiyê yên împeryalîzma Almaya Rojava bilind kirine; piştgiriya berxwedanê bikin û liva dijminî ya împeryalîzma Almanya Rojava li dijî Têkoşîna Rizgariya Netewa Kurdistanê protesto bikin.